

⟨ Grupa BRE Banku SA ⟩

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej
za 2010 rok

Spis treści

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
1. INFORMACJE O GRUPIE BRE BANKU SA	9
2. OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	12
3. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM I UBEZPIECZENIOWYM	29
4. WAŻNIEJSZE OSZACOWANIA I OCENY DOKONYWANE W ZWIĄZKU Z ZASTOSOWANIEM ZASAD RACHUNKOWOŚCI	60
5. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI	61
6. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	65
7. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI	66
8. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	66
9. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ	67
10. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	67
11. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	68
12. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	69
13. ODPISY NETTO Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI KREDYTÓW I POŻYCZEK	70
14. PODATEK DOCHODOWY	70
15. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	71
16. POZOSTAŁE DOCHODY CAŁKOWITE	71
17. KASA, OPERACJE Z BANKIEM CENTRALNYM	72
18. WEKSELE UPRAWNIŁONE DO REDYSKONTA W BANKU CENTRALNYM	72
19. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	73
20. PAPIERY WARTOŚCIOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU ORAZ AKTYWA ZASTAWIONE	74
21. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA PRZEZNACZONE DO OBROTU	74
22. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	76
23. LOKACYJNE PAPIERY WARTOŚCIOWE ORAZ AKTYWA ZASTAWIONE	80
24. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	82
25. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	82
26. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	84
27. INNE AKTYWA	86
28. ZOBOWIĄZANIA WOBEC INNYCH BANKÓW	86
29. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	87
30. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	87
31. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	89
32. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	90
33. REZERWY	90
34. AKTYWA I REZERWY Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	92
35. POSTĘPOWANIA TOCZĄCE SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	93
36. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	95
37. AKTYWA ZASTAWIONE	97
38. ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY	97
39. KAPITAŁ ZAPASOWY ZE SPRZEDAŻY AKCJI POWYŻEJ WARTOŚCI NOMINALNEJ	98
40. ZYSKI ZATRZYMANE	98
41. INNE POZYCJE KAPITAŁU WŁASNEGO	101
42. DYWIDENDA NA AKCJĘ	101
43. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	101
44. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	101
45. PRZEJĘCIE I ZBYCIE	106
46. INFORMACJE DOTYCZĄCE PODMIOTU UPRAWNIŁONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	106
47. WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI / ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	106
48. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	109

Wybrane dane finansowe

Poniższe wybrane dane finansowe stanowią informację uzupełniającą do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy BRE Banku SA za 2010 rok.

	w tys. zł		w tys. EUR	
	Rok kończący się 31.12.2010	Rok kończący się 31.12.2009	Rok kończący się 31.12.2010	Rok kończący się 31.12.2009
I. Przychody z tytułu odsetek	3 421 704	3 453 207	854 486	795 560
II. Przychody z tytułu opłat i prowizji	1 178 745	1 001 287	294 362	230 679
III. Wynik na działalności handlowej	410 672	406 374	102 555	93 622
IV. Wynik na działalności operacyjnej	872 511	209 389	217 888	48 240
V. Zysk brutto	872 511	209 389	217 888	48 240
VI. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA	641 602	128 928	160 224	29 703
VII. Zysk netto przypadający na udziały mniejszości	19 263	1 595	4 810	367
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(1 641 347)	(670 750)	(409 886)	(154 529)
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(134 115)	(126 831)	(33 492)	(29 220)
X. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	737 505	(983 417)	184 174	(226 562)
XI. Przepływy pieniężne netto, razem	(1 037 957)	(1 780 998)	(259 204)	(410 311)
XII. Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	17,49	4,34	4,37	1,00
XIII. Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	17,48	4,34	4,36	1,00
XIV. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	-	-	-	-

	w tys. zł		w tys. EUR	
	Stan na dzień		Stan na dzień	
	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
I. Aktywa razem	90 042 441	81 023 886	22 736 268	19 722 478
II. Zobowiązania wobec banku centralnego	79	2 003 783	20	487 752
III. Zobowiązania wobec innych banków	28 727 008	25 019 805	7 253 745	6 090 211
IV. Zobowiązania wobec klientów	47 420 057	42 791 387	11 973 855	10 416 091
V. Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy BRE Banku SA	6 909 303	4 120 187	1 744 641	1 002 918
VI. Udziały mniejszości	167 982	150 967	42 416	36 748
VII. Kapitał akcyjny	168 347	118 764	42 509	28 909
VIII. Liczba akcji	42 086 674	29 690 882	42 086 674	29 690 882
IX. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	164,17	138,77	41,45	33,78
X. Współczynnik wypłacalności	15,90	11,50	15,90	11,50

Do wyliczenia wybranych danych finansowych w EUR zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej - kurs NBP z dnia 31 grudnia 2010 roku - 1 EUR = 3,9603 PLN oraz kurs z dnia 31 grudnia 2009 roku - 1 EUR = 4,1082 PLN.
- dla pozycji rachunku zysków i strat - kurs wyliczony jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2010 i 2009 roku, odpowiednio: 1 EUR = 4,0044 PLN i 1 EUR = 4,3406 PLN.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

		Rok kończący się 31 grudnia	
		2010	2009
Przychody z tytułu odsetek		3 421 704	3 453 207
Koszty odsetek		(1 610 740)	(1 795 030)
Wynik z tytułu odsetek	6	1 810 964	1 658 177
Przychody z tytułu opłat i prowizji		1 178 745	1 001 287
Koszty z tytułu opłat i prowizji		(432 826)	(406 564)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	7	745 919	594 723
Przychody z tytułu dywidend	8	8 173	99 067
Wynik na działalności handlowej	9	410 672	406 374
<i>Wynik z pozycji wymiany</i>		369 982	415 048
<i>Wynik na pozostałej działalności handlowej</i>		40 690	(8 674)
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	23	45 148	(772)
Pozostałe przychody operacyjne	10	311 271	263 522
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	13	(634 779)	(1 097 134)
Ogólne koszty administracyjne	11	(1 380 351)	(1 285 425)
Amortyzacja	25, 26	(236 918)	(259 362)
Pozostałe koszty operacyjne	12	(207 588)	(169 781)
Wynik działalności operacyjnej		872 511	209 389
Zysk brutto		872 511	209 389
Podatek dochodowy	14	(211 646)	(78 866)
Zysk netto		660 865	130 523
Zysk netto przypadający na:			
- akcjonariuszy BRE Banku SA		641 602	128 928
- udziały mniejszości		19 263	1 595
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA		641 602	128 928
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	15	36 679 683	29 690 882
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	15	17,49	4,34
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	15	36 709 325	29 729 741
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	15	17,48	4,34

Noty przedstawione na stronach 9 - 109 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

		Rok kończący się 31 grudnia	
		2010	2009
Wynik finansowy		660 865	130 523
Pozostałe dochody całkowite po opodatkowaniu	16	172 788	99 454
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych (netto)		(5 231)	6 114
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (netto)		178 019	93 340
Dochody całkowite netto, razem		833 653	229 977
Dochody całkowite netto, razem przypadające na:			
- akcjonariuszy BRE Banku SA		816 638	229 406
- udziały mniejszości		17 015	571

Noty przedstawione na stronach 9 -109 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Nota	31.12.2010	31.12.2009
Kasa, operacje z bankiem centralnym	17	2 359 912	3 786 765
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	18	3 686	9 134
Należności od banków	19	2 510 892	2 530 572
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	20	1 565 656	1 065 190
Pochodne instrumenty finansowe	21	1 226 653	1 933 627
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	22	59 370 365	52 468 812
Lokacyjne papiery wartościowe	23	18 762 688	13 120 687
Aktywa zastawione	20,23,37	1 830 803	3 516 525
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	24	317	1 150
Wartości niematerialne	25	427 837	441 372
Rzeczowe aktywa trwałe	26	777 620	786 446
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		5 922	125 308
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	34	316 372	331 828
Inne aktywa	27	883 718	906 470
A k t y w a r a z e m		90 042 441	81 023 886
KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banku centralnego	28	79	2 003 783
Zobowiązania wobec innych banków	28	28 727 008	25 019 805
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	21	1 363 508	1 935 495
Zobowiązania wobec klientów	29	47 420 057	42 791 387
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	30	1 371 824	1 415 711
Zobowiązania podporządkowane	31	3 010 127	2 631 951
Pozostałe zobowiązania	32	871 130	776 195
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		25 469	904
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	34	629	544
Rezerwy	33	175 325	176 957
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m		82 965 156	76 752 732
K a p i t a ł y			
Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy BRE Banku SA		6 909 303	4 120 187
Kapitał podstawowy:		3 491 812	1 521 683
- Zarejestrowany kapitał akcyjny	38	168 347	118 764
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	39	3 323 465	1 402 919
Zyski zatrzymane	40	3 356 345	2 712 394
- Wynik finansowy z lat ubiegłych		2 714 743	2 583 466
- Wynik roku bieżącego		641 602	128 928
Inne pozycje kapitału własnego	41	61 146	(113 890)
U d z i a ł y m n i e j s z o ś c i		167 982	150 967
K a p i t a ł y r a z e m		7 077 285	4 271 154
K a p i t a ł y i z o b o w i ą z a n i a r a z e m		90 042 441	81 023 886
Współczynnik wypłacalności			
	47	15,90	11,50
Wartość księgowa		6 909 303	4 120 187
Liczba akcji		42 086 674	29 690 882
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		164,17	138,77

Noty przedstawione na stronach 9 - 109 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa BRE Banku SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2010 rok

(w tys. zł)

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku

	Nota	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane					Inne pozycje kapitału własnego		Kapitały przypadające na akcjonariuszy BRE Banku SA razem	Udziały mniejszości	Razem
		Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży			
Stan na 1 stycznia 2010 r.		118 764	1 402 919	1 761 960	53 158	719 210	178 066		3 017	(116 907)	4 120 187	150 967	4 271 154
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2010 r.		118 764	1 402 919	1 761 960	53 158	719 210	178 066		3 017	(116 907)	4 120 187	150 967	4 271 154
Dochody całkowite razem	16							641 602	(2 967)	178 003	816 638	17 015	833 653
Transfer na fundusz ryzyka ogólnego						59 743	(59 743)						
Transfer na kapitał zapasowy				52 994			(52 994)						
Pokrycie straty z kapitału rezerwowego					(207)		207						
Emisja akcji	38, 39	49 583	1 929 907								1 979 490		1 979 490
Koszty emisji akcji			(13 287)								(13 287)		(13 287)
Program opcji pracowniczych	40		3 926		2 349						6 275		6 275
- wartość usług świadczonych przez pracowników					6 275						6 275		6 275
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych			3 926		(3 926)								
Stan na 31 grudnia 2010 r.		168 347	3 323 465	1 814 954	55 300	778 953	65 536	641 602	50	61 096	6 909 303	167 982	7 077 285

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku

	Nota	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane					Inne pozycje kapitału własnego		Kapitały przypadające na akcjonariuszy BRE Banku SA razem	Udziały mniejszości	Razem
		Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży			
Stan na 1 stycznia 2009 r.		118 764	1 402 919	971 541	43 495	613 310	958 791		(4 139)	(210 229)	3 894 452	153 584	4 048 036
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiana zakresu konsolidacji		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2009 r.		118 764	1 402 919	971 541	43 495	613 310	958 791		(4 139)	(210 229)	3 894 452	153 584	4 048 036
Dochody całkowite razem	16							128 928	7 156	93 322	229 406	571	229 977
Dywidendy wypłacone												(3 188)	(3 188)
Transfer na fundusz ryzyka ogólnego						105 900	(105 900)						
Transfer na kapitał rezerwowy					13 334		(13 334)						
Transfer na kapitał zapasowy				790 419			(790 419)						
Program opcji pracowniczych	40				(3 671)						(3 671)		(3 671)
- wartość usług świadczonych przez pracowników					(3 671)						(3 671)		(3 671)
Stan na 31 grudnia 2009 r.		118 764	1 402 919	1 761 960	53 158	719 210	49 138	128 928	3 017	(116 907)	4 120 187	150 967	4 271 154

Noty przedstawione na stronach 9 - 109 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	Rok kończący się 31 grudnia	
		2010	2009
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		(1 641 347)	(670 750)
Zysk przed opodatkowaniem		872 511	209 389
Korekty:		(2 513 858)	(880 139)
Zapłacony podatek dochodowy (znak ujemny)		(76 690)	(466 859)
Amortyzacja	25, 26	236 918	259 362
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych		2 821 505	5 783
(Zyski) straty z działalności inwestycyjnej		(43 783)	(13 197)
Utrata wartości aktywów finansowych		97	17 840
Dywidendy otrzymane	8	(8 173)	(99 067)
Odsetki otrzymane		(2 031 189)	(2 116 956)
Odsetki zapłacone		1 476 674	1 561 443
Zmiana stanu należności od banków		(349 174)	929 627
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu		110 709	3 730 876
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych		706 974	3 699 245
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom		(4 956 689)	1 655 068
Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych		(3 554 475)	(8 066 164)
Zmiana stanu pozostałych aktywów		27 036	144 518
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		165 778	(1 251 740)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań przeznaczonych do obrotu		(571 987)	(4 238 996)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		3 418 561	3 840 382
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		30 515	(271 183)
Zmiana stanu rezerw		(1 632)	10 951
Zmiana stanu innych zobowiązań		85 167	(211 072)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(1 641 347)	(670 750)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		(134 115)	(126 831)
Wpływy z działalności inwestycyjnej		105 618	133 751
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych, po odliczeniu zbytych środków pieniężnych		-	17 181
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		29 553	17 287
Dywidendy otrzymane	8	8 173	99 067
Inne wpływy inwestycyjne		67 892	216
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej		239 733	260 582
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych, po odliczeniu nabytych środków pieniężnych		-	272
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		239 733	259 566
Inne wydatki inwestycyjne		-	744
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(134 115)	(126 831)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		737 505	(983 417)
Wpływy z działalności finansowej		4 113 662	4 637 079
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od banków		1 929 382	2 432 049
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od innych podmiotów		199 260	209 030
Emisja dłużnych papierów wartościowych		18 817	1 996 000
Z tytułu emisji akcji zwykłych		1 966 203	-
Wydatki z tytułu działalności finansowej		3 376 157	5 620 496
Splaty kredytów i pożyczek od banków		2 912 297	3 024 300
Splaty kredytów i pożyczek na rzecz innych podmiotów		17 236	25 774
Wykup dłużnych papierów wartościowych		96 714	2 105 515
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		207	342
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli będących udziałowcami mniejszościowymi		2 272	3 187
Odsetki zapłacone od kredytów otrzymanych od banków oraz od pożyczek podporządkowanych		347 431	461 378
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		737 505	(983 417)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)		(1 037 957)	(1 780 998)
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		(24 107)	(44 849)
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego		6 867 880	8 693 727
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego	43	5 805 816	6 867 880

Noty przedstawione na stronach 9 - 109 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje o Grupie BRE Banku SA

Grupę Kapitałową BRE Banku SA („Grupa”) stanowią podmioty, nad którymi BRE Bank SA („Bank”) sprawuje kontrolę i mające dla Banku charakter:

- strategiczny - akcje i udziały w spółkach wspierających poszczególne piony biznesowe BRE Banku SA (pion korporacji i rynków finansowych, bankowości detalicznej) o horyzoncie inwestowania nie krótszym niż 3 lata. Utworzenie lub nabycie tych spółek miało na celu rozszerzenie oferty dla klientów Banku;
- inny - akcje i udziały spółek nabyte za wierzytelności, powstałe w wyniku ugód i układów z dłużnikami, mające na celu odzyskanie części lub całości należności kredytowych oraz spółek postawionych w stan likwidacji lub upadłości.

Jednostką dominującą Grupy jest BRE Bank SA będący spółką akcyjną zarejestrowaną w Polsce, wchodzącą w skład Grupy Commerzbank AG.

Siedziba centrali Banku mieści się w Warszawie przy ul. Senatorskiej 18.

Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa Kapitałowa BRE Banku SA objęta skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym składała się z następujących spółek:

BRE Bank SA; podmiot dominujący

Bank Rozwoju Eksportu SA powołany został uchwałą nr 99 Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 1986 roku. Bank został zarejestrowany na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego dla Miasta Stołecznego Warszawy, XVI Wydział Gospodarczy - Rejestrowy w dniu 23 grudnia 1986 roku w Rejestrze Handlowym pod numerem RHB 14036. IX Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 4 marca 1999 roku podjęło uchwałę o zmianie nazwy banku na BRE Bank SA. Nowa firma Banku została wpisana do rejestru w dniu 23 marca 1999 roku. W dniu 11 lipca 2001 roku Sąd Rejonowy w Warszawie wydał postanowienie o wpisie Banku do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000025237.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności Bank posiada numer 6512A „Pozostała działalność bankowa”. Zgodnie z Cedulą Giełdową Bank zaklasyfikowany jest do makrosektora „Finanse”, sektor „Banki”.

Zgodnie ze Statutem Banku, przedmiotem jego działalności jest świadczenie usług bankowych i konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie określonym w Statucie. Bank prowadzi działalność w zakresie obsługi klientów korporacyjnych, instytucjonalnych i detalicznych (w tym private banking) na terenie całego kraju oraz prowadzi działalność handlową i inwestycyjną.

Bank świadczy usługi na rzecz osób prawnych i fizycznych, krajowych i zagranicznych, zarówno w złotych jak i walutach obcych; w szczególności Bank wspiera wszelkie działania zmierzające do rozwoju eksportu.

Bank może otwierać i posiadać rachunki w bankach polskich i zagranicznych oraz ma prawo posiadania wartości dewizowych i dokonywania obrotu nimi.

W ramach bankowości detalicznej BRE Banku, działalność prowadzą oddziały zagraniczne mBanku w Czechach i na Słowacji.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku zatrudnienie w BRE Banku SA wynosiło 4 416 etatów, a w Grupie 6 018 etatów (31 grudnia 2009 r.: Bank 4 051 etatów; Grupa 5 566 etatów).

Na dzień 31 grudnia 2010 roku zatrudnienie w BRE Banku SA wynosiło 5 300 osób, a w Grupie 7 023 osoby (31 grudnia 2009 r.: Bank 4 901 osób; Grupa 6 483 osoby).

Działalność Grupy realizowana jest w następujących segmentach, szczegółowo opisanych w Nocie 5.

Korporacje i Rynki Finansowe, w tym:

Klienci Korporacyjni i Instytucje

■ BRE Holding Sp. z o.o. - podmiot zależny

Spółka została utworzona w związku z restrukturyzacją w ramach Grupy BRE Banku, mającą na celu zapewnienie efektywnej współpracy ze spółkami z obszaru bankowości korporacyjnej. Według stanu na 31 grudnia 2010 roku spółka posiadała 50,004% udziałów w spółce BRE Leasing Sp. z o.o., 50% akcji spółki Polfactor SA, 75,71% akcji spółki BRE Bank Hipoteczny SA i 79,99% udziałów spółki BRE.locum Sp. z o.o.

■ BRE Leasing Sp. z o.o. - podmiot zależny

Przedmiotem działalności spółki jest głównie leasing ruchomości, takich jak: maszyny, urządzenia, linie technologiczne, samochody osobowe, samochody ciężarowe oraz dostawcze, ciągniki siodłowe, naczepy, przyczepy, autobusy, pojazdy, sprzęt specjalistyczny, statki, samoloty, tabor kolejowy, wyposażenie biurowe, sprzęt komputerowy. Szczególnie miejsce w ofercie BRE Leasing dla klientów korporacyjnych zajmuje leasing nieruchomości, przede wszystkim nieruchomości biurowych, hoteli, magazynów i centrów logistycznych, stacji benzynowych, budynków użyteczności publicznej, infrastruktury komunalnej. Spółka posiada sieć oddziałów zlokalizowanych w największych miastach Polski. Według stanu na 31 grudnia 2010 roku Bank posiadał pośrednio poprzez spółkę BRE Holding Sp. z o.o. w 100% zależną od Banku, 50,004% udziałów w spółce. W dniu 31 stycznia 2011 roku, na podstawie umowy zawartej w dniu 26 stycznia 2011 roku pomiędzy spółką BRE Holding a spółką Commerz Real AG, w 100% zależną od Commerzbank AG, BRE Holding Sp. z o.o. dokonał zakupu od Commerz Real 49,996% udziałów spółki BRE Leasing. Po transakcji Grupa BRE Banku posiada 100% udziałów w spółce BRE Leasing. Szczegółowe informacje dotyczące tej transakcji zostały zaprezentowane w Nocie 48 „Zdarzenia po dniu bilansowym”.

■ Garbary Sp. z o.o. - podmiot zależny

Jedyną działalnością spółki jest administrowanie nieruchomością gruntową położoną przy ul. Garbary 101/111 w Poznaniu, zabudowaną kompleksem zakładów mięsnych obecnie nie użytkowanych.

■ Intermarket Bank AG - podmiot zależny

Intermarket Bank AG to największy austriacki bank faktoringowy. W ofercie Intermarket Bank AG znajdują się dwa podstawowe produkty: finance factoring - usługa polegająca na udzielaniu finansowania pod skupione wierzytelności oraz full finance - usługa łącząca finansowanie z szeregiem dodatkowych usług z zakresu administracji należnościami oraz windykacji. Bank posiada 56,24% akcji spółki Intermarket Bank AG.

Działalność faktoringową, świadczoną zarówno na rynkach krajowych jak i zagranicznych prowadzą również cztery spółki skupione wokół austriackiego banku Intermarket Bank AG, posiadające wiodące pozycje rynkowe w krajach swej działalności. Spółki konsolidowane z Bankiem wchodzące w skład grupy Intermarket to działająca na rynku polskim - Polfactor SA, czeskim - Transfinance a.s. i węgierskim - Magyar Factor zRt.

■ Magyar Factor zRt. - podmiot zależny

Magyar Factor zRt. świadczy usługi w zakresie faktoringu krajowego oraz eksportowego i importowego. Jest członkiem Factors Chain International, międzynarodowej organizacji spółek faktoringowych. Bank posiada 50% akcji spółki Magyar Factor zRt., pozostałe 50% należy do Intermarket Bank AG.

■ Polfactor SA - podmiot zależny

Spółka prowadzi działalność na rynku polskim w zakresie usług faktoringowych, obsługując transakcje krajowe oraz w eksporcie i imporcie. Jest członkiem Polskiego Związku Faktorów oraz Factors Chain International. Obecnie BRE Bank posiada pośrednio poprzez spółkę zależną BRE Holding 50% udziału w kapitale oraz 50,01% w głosach na WZA, pozostały pakiet akcji należy do Intermarket Bank AG.

■ Transfinance a.s. - podmiot zależny

Transfinance a.s. świadczy usługi faktoringowe w Republice Czeskiej na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw. Oferowane usługi obejmują swoim zakresem faktoring krajowy i międzynarodowy. Dodatkowo spółka zajmuje się skupem inkas, akredytyw, gwarancji bankowych oraz forfaitingiem. Bank posiada 50% akcji spółki, pozostałe 50% należy do Intermarket Bank AG.

■ BRE GOLD Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych - podmiot zależny

Począwszy od listopada 2009 roku Grupa konsoliduje BRE GOLD Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych, którego wszystkie wyemitowane certyfikaty inwestycyjne (serii A i B) zostały objęte przez BRE Bank SA. Głównym aktywem funduszu jest pakiet akcji PZU SA posiadany wcześniej bezpośrednio przez Bank.

Działalność Handlowa i Inwestycyjna**■ BRE Bank Hipoteczny SA - podmiot zależny**

Przedmiotem działalności BRE Banku Hipotecznego SA jest udzielanie kredytów hipotecznych na finansowanie nieruchomości komercyjnych, projektów mieszkaniowych oraz inwestycji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Spółka jest emitentem hipotecznych i publicznych listów zastawnych, za pośrednictwem których refinansuje swoją działalność kredytową.

Bank posiada łącznie, bezpośrednio i pośrednio poprzez spółkę zależną BRE Holding, 100% akcji spółki.

■ **BRE Finance France SA - podmiot zależny**

Przedmiotem działalności spółki jest pozyskiwanie dla Banku środków finansowych z rynków międzynarodowych poprzez emisje euroobligacji. W grudniu 2009 roku Spółka dokonała wykupu ostatniej transzy w ramach Programu Emisji Euroobligacji. W 2010 roku spółka nie emitowała papierów dłużnych.

■ **Dom Inwestycyjny BRE Banku SA - podmiot zależny**

Przedmiotem działania spółki jest świadczenie wszelkich usług związanych z obrotem papierami wartościowymi, prawami majątkowymi nie będącymi papierami wartościowymi, jak również innymi instrumentami finansowymi na rynku kapitałowym dozwolonymi przepisami prawa i zakresem posiadanych zezwoleń.

Bankowość Detaliczna (w tym Private Banking)

■ **Aspiro SA - podmiot zależny**

Aspiro SA oferuje produkty mBanku, MultiBanku oraz banków trzecich. Oferta obejmuje kredyty hipoteczne, produkty biznesowe, kredyty gotówkowe, produkty ubezpieczeniowe i leasing. Dystrybucja odbywa się na terenie całego kraju w 24 Centrach Finansowych, 65 mKioskach, 26 mKioskach Partnerskich oraz 32 Punktach Obsługi Agencyjnej.

16 września 2010 roku na mocy postanowienia Sądu Rejonowego Łódź Śródmieście w Łodzi, w rejestrze przedsiębiorców została zarejestrowana spółka akcyjna Aspiro SA, która powstała na skutek przekształcenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Aspiro Sp. z o.o.

■ **BRE Wealth Management SA - podmiot zależny**

Przedmiotem działalności BRE Wealth Management SA jest kompleksowe zarządzanie majątkiem klienta. Klientom oferowane są portfele modelowe: agresywny, zrównoważony, stabilny i konserwatywny, a także indywidualne strategie inwestycyjne. Do oferty BRE Wealth Management SA włączona została usługa asset allocation, polegająca na doradztwie w zakresie strategicznej alokacji aktywów klienta z uwzględnieniem aktywów finansowych, jak też pozafinansowych. Rozbudowana została oferta w zakresie tworzenia struktur transgranicznych.

■ **BRE Ubezpieczenia TUiR SA - podmiot zależny, ubezpieczyciel**

Podstawowym przedmiotem działalności spółki jest działalność ubezpieczeniowa w zakresie działu II ubezpieczeń - pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe. Spółka prowadzi sprzedaż swoich produktów ubezpieczeniowych zarówno w ramach internetowej platformy ubezpieczeniowej stworzonej we współpracy z oddziałami detalicznymi Banku, jak i klasycznych produktów bancassurance dla klientów Banku za pośrednictwem agenta ubezpieczeniowego, spółki BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. Bank posiada 100% udziałów tej spółki.

■ **BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. - podmiot zależny, pośrednik ubezpieczeniowy**

Przedmiotem działalności spółki jest świadczenie usług agenta ubezpieczeniowego, jak również świadczenie usług z zakresu dokonywania rozliczeń z tytułu umów ubezpieczeniowych osób ubezpieczonych. Bezpośrednią jednostką dominującą jest spółka BRE Ubezpieczenia TUiR SA. Bank posiada pośrednio przez BRE Ubezpieczenia TUiR SA 100% udziałów w spółce.

Pozostałe:

■ **Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o. - podmiot zależny**

Przedmiotem działania spółki jest m.in. świadczenie usług z zakresu rozliczeń i obsługi baz danych, a także archiwum elektronicznego, archiwum tradycyjnego oraz wprowadzania danych.

■ **BRE.locum SA - podmiot zależny**

BRE.locum SA jest spółką developerską działającą na pierwotnym rynku nieruchomości mieszkaniowych. Spółka opracowuje i kwalifikuje projekty inwestycyjne, organizuje, nadzoruje i prowadzi prace projektowe i wykonawcze w zakresie budownictwa, sprawuje funkcję inwestora zastępczego, organizuje finansowanie inwestycji. W IV kwartale 2010 roku nastąpiło przeniesienie udziałów w spółce do spółki BRE Holding Sp. z o.o. Bank posiada pośrednio przez BRE Holding Sp. z o.o. 79,99% udziałów w spółce.

Pozostałe informacje o spółkach Grupy

Począwszy od skonsolidowanego sprawozdania finansowego za III kwartał 2010 roku Grupa zaprzestała konsolidacji dwóch spółek zależnych, BRE Corporate Finance SA i Tele-Tech Sp. z o.o. Wyniki finansowe oraz sumy bilansowe tych spółek są nieistotne dla Grupy.

Dodatkowo, informacje dotyczące rodzaju prowadzonej przez Spółkę działalności znajdują się w Nocie 5 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, „Segmenty działalności”.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Bank obejmuje następujące spółki:

	31.12.2010		31.12.2009	
	Udział w liczbie głosów (bezpośrednio i pośrednio)	Metoda konsolidacji	Udział w liczbie głosów (bezpośrednio i pośrednio)	Metoda konsolidacji
Aspiro SA	100%	pełna	100%	pełna
BRE Bank Hipoteczny SA	100%	pełna	100%	pełna
BRE Holding Sp. z o.o.	100%	pełna	100%	pełna
BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o.	100%	pełna	100%	pełna
BRE Ubezpieczenia TUIR SA	100%	pełna	100%	pełna
BRE Wealth Management SA	100%	pełna	100%	pełna
Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o.	100%	pełna	100%	pełna
Dom Inwestycyjny BRE Banku SA	100%	pełna	100%	pełna
Garbary Sp. z o.o.	100%	pełna	100%	pełna
BRE Finance France SA	99,98%	pełna	99,98%	pełna
BRE.locum SA	79,99%	pełna	79,99%	pełna
Magyar Factor zRt.	78,12%	pełna	78,12%	pełna
Polfactor SA	78,12%	pełna	78,12%	pełna
Transfinance a.s.	78,12%	pełna	78,12%	pełna
Intermarket Bank AG	56,24%	pełna	56,24%	pełna
BRE Leasing Sp. z o.o. *	50,004%	pełna	50,004%	pełna
BRE GOLD FIZ Aktywów Niepublicznych	100% certyfikatów	pełna	100% certyfikatów	pełna
BRE Corporate Finance SA	-	-	100%	pełna
Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	-	-	100%	pełna

* Po transakcji z dnia 31 stycznia 2011 roku opisanej w Nocie 48 Grupa posiada 100% udziałów w spółce BRE Leasing Sp. z o.o.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd BRE Banku SA dnia 28 lutego 2011 roku.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły.

2.1. Podstawa sporządzenia

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BRE Banku SA sporządzono za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BRE Banku SA sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej, według zasady kosztu historycznego z uwzględnieniem zasad wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wszystkich kontraktów pochodnych.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia określonych szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Grupę zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone lub takie, przy których założenia i szacunki są znaczące z punktu widzenia sprawozdania finansowego, ujawnione są w Nocie 4.

2.2. Konsolidacja

Jednostki zależne:

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę,

uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli. Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat (zob. Nota 2.18).

Transakcje, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Połączenia jednostek gospodarczych dotyczące jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą rozlicza się metodą nabycia, zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”.

Konsolidacją nie objęto spółek, których rozmiary działalności nie są istotne w stosunku do rozmiarów działalności Grupy Kapitałowej, oraz spółek nabytych w celu ich sprzedaży lub likwidacji. Spółki te są wyceniane według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Jednostki stowarzyszone:

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje wartość firmy (pomniejszoną o ewentualne skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości), określoną w dniu nabycia (zob. Nota 2.18).

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia - w innych kapitałach. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu poszczególnych elementów kapitału od dnia ich nabycia. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niż zabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Niezrealizowane straty również są eliminowane, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

2.3. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych w koszcie amortyzowanym przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania amortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Grupa szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych oraz lokacyjnych papierów wartościowych ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek, w tym odsetek od kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz drugostronnie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako należności od banków lub pozostałych klientów.

W kalkulacji efektywnej stopy procentowej uwzględniane są przepływy pieniężne wynikające tylko z takich wbudowanych instrumentów pochodnych, które są ściśle powiązane z umową zasadniczą.

2.4. Przychody z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji ujmują się zasadniczo według zasady memoriału, z chwilą wykonania usługi. Opłaty za uruchomienie kredytu dotyczące kredytów, które prawdopodobnie zostaną wykorzystane są odraczane (wraz z odnośnymi kosztami bezpośrednimi) i uwzględniane w kalkulacji efektywnej stopy procentowej kredytu. Opłaty z tytułu udostępnienia kredytów konsorcjalnych wykazuje się jako przychód w momencie zakończenia procesu organizacji konsorcjum, jeżeli Grupa nie zachowała dla siebie żadnej części ryzyka kredytowego lub zachowała część o tej samej efektywnej stopie procentowej co inni uczestnicy. Prowizje i opłaty z tytułu negocjowania lub uczestnictwa w negocjowaniu transakcji na rzecz osoby trzeciej, takiej jak nabycie akcji/udziałów lub innych papierów wartościowych bądź nabycie lub zbycie przedsiębiorstwa, ujmują się z chwilą zrealizowania odnośnej transakcji. Opłaty z tytułu zarządzania portfelem i inne opłaty za usługi zarządzania, doradztwa i inne są ujmowane na podstawie odpowiednich umów o świadczenie usług, zazwyczaj proporcjonalnie do upływu czasu. Opłaty z tytułu zarządzania aktywami funduszy inwestycyjnych ujmują się metodą liniową przez okres świadczenia usług. Tę samą zasadę stosuje się przy usługach zarządzania majątkiem klientów, planowania finansowego i powiernictwa, które świadczy się nieprzerwanie przez dłuższy okres.

Prowizje obejmują opłaty pobierane przez Grupę z tytułu operacji gotówkowych, prowadzenia rachunków klientów, przekazów oraz akredytów. Ponadto, prowizje obejmują przychody z działalności maklerskiej oraz prowizje otrzymywane przez fundusze emerytalne.

Dodatkowo w ramach działalności ubezpieczeniowej, przychody z tytułu opłat i prowizji obejmują przychody z tytułu świadczenia usług agenta ubezpieczeniowego oraz przychody z tytułu opłaty pobieranej od produktów ubezpieczeniowych sprzedawanych poprzez platformę internetową za rozłożenie składki na raty. Opłata za rozłożenie składki na raty jest ujmowana w całości w terminie wystawienia polisy.

Przychody z tytułu świadczenia usług agenta ubezpieczeniowego ujmowane są z chwilą wykonania usługi w kwocie netto, po potrąceniu bezpośrednio powiązanych z nimi kosztów usług świadczonych przez jednostki spoza Grupy.

2.5. Przypis składki

Przychody z tytułu przypisu składki, osiąmane w ramach działalności ubezpieczeniowej, są ujmowane w terminie wystawienia polisy i zarachowywane proporcjonalnie do upływu okresu ochrony ubezpieczeniowej. W skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy przypis składki ujęty jest w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.6. Odszkodowania i świadczenia netto

Odszkodowania i świadczenia netto dotyczą działalności ubezpieczeniowej. Obejmują one wszelkie wypłaty i obciążenia dokonywane w okresie sprawozdawczym z tytułu odszkodowań i świadczeń za zdarzenia powstałe w okresie sprawozdawczym i w okresach ubiegłych, łącznie z kosztami likwidacji szkód i windykacji regresów, pomniejszone o otrzymane zwroty, regresy i wszelkie odzyski, w tym również odzyski ze sprzedaży pozostałości po szkodach i pomniejszone o udział reasekuratorów w tych pozycjach. Koszty likwidacji szkód i windykacji regresów obejmują również koszty postępowania spornego. Pozycja obejmuje również odszkodowania i świadczenia z tytułu koasekuracji, w części przypadającej na udział Grupy. W skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy odszkodowania i świadczenia netto ujęte są łącznie z przypisem składki w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.7. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Segment operacyjny jest częścią składową Grupy, która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku, z którą może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami składowymi Grupy), oraz której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie oraz wykorzystujący te wyniki przy podejmowaniu decyzji o zasobach alokowanych do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu, jak również w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

Sprawozdawczość segmentów działalności jest przedstawiana na tej samej podstawie, co zastosowana do celów sprawozdawczości wewnętrznej (kierownictwa). Kierownictwo oznacza funkcję, która polega na alokacji zasobów do segmentów działalności i przeprowadzaniu oceny ich wyników. Grupa przyjęła, iż rolę „kierownictwa” zgodnie z definicją MSSF 8 pełni Zarząd Banku.

Zgodnie z MSSF 8 Grupa wyodrębniła następujące segmenty operacyjne: Bankowość Detaliczna, Korporacje i Rynki Finansowe, w których skład wchodzi Klienci Korporacyjni i Instytucje oraz Działalność Handlowa i Inwestycyjna, oraz pozostała działalność.

2.8. Aktywa finansowe

Grupa klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, pożyczki i należności, aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. O klasyfikacji aktywów finansowych decyduje kierownictwo w momencie ich początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez spółki Grupy. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenia.

Rozchód dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu następuje według średniej ważonej metody rozchodu.

Grupa klasyfikuje aktywa finansowe/zobowiązania finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat jeśli spełniony został którykolwiek z poniższych warunków:

- aktywa/zobowiązania kwalifikowane są jako przeznaczone do obrotu, tj.: są nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie, są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego, faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków lub są instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi),
- przy początkowym ujęciu aktywa/zobowiązania zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Jeśli umowa zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, Grupa wyznacza całą hybrydową (łączną) umowę jako składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniany według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o ile:

- wbudowany instrument pochodny nie zmienia znacząco przepływów pieniężnych, które byłyby wymagane umową, lub
- jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy (łączny) instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu (instrumentów) byłoby zabronione, jak na przykład opcja przedpłaty wbudowana w pożyczkę pozwalająca jej posiadaczowi na spłatę pożyczki za kwotę zbliżoną do jej zamortyzowanego kosztu.

Grupa dokonuje również klasyfikacji do aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, gdy klasyfikacja taka prowadzi do uzyskania bardziej przydatnych informacji, gdyż:

- eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną czasami jako "niedopasowanie księgowe"), która w przeciwnym razie powstałaby z powodu innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań bądź innego ujęcia związanych z nimi zysków i strat, lub
- grupa aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest odpowiednio zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną, natomiast informacje na temat grupy są na tej podstawie przekazywane wewnątrz jednostki kluczowym członkom kierownictwa.

W momencie początkowego ujęcia aktywa i zobowiązania finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej.

Przychody/koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej, za wyjątkiem instrumentów pochodnych, których sposób ujęcia jest opisany w nocie 2.15, ujmuje się w wyniku z tytułu odsetek. Wycena i wynik ze sprzedaży aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej ujęte są w wyniku na działalności handlowej.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności (UDTZ) to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

W przypadku sprzedaży przez Grupę przed terminem zapadalności części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, której nie można uznać za nieistotną, następuje tzw. „zarażenie portfela UDTZ”, a tym samym wszystkie aktywa z tej kategorii są przekwalifikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży.

W prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu okresach sprawozdawczych, w Grupie nie było aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Inwestycje dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Grupa zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony. Mogą one zostać sprzedane, np. w celu poprawy płynności, w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych.

Przychody/koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujemne się w wyniku z tytułu odsetek. Wynik ze sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujemne się w wyniku na lokacyjnych papierach wartościowych.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujemne się na dzień rozliczenia transakcji - dzień, w którym Grupa dostarcza lub otrzymuje dany składnik aktywów. Zmiany w wartości godziwej pomiędzy datą zawarcia transakcji a datą jej rozliczenia w przypadku aktywów wycenianych w wartości godziwej ujemne się w rachunku zysków i strat lub w innych pozycjach kapitału własnego. Kredyty wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujemne się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywa finansowe wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na koniec okresu sprawozdawczego wyceniane według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone bezpośrednio na kapitał własny do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej lub wystąpienia utraty wartości - wówczas łączna kwota zysków lub strat ujmowanych dotychczas w kapitale własnym wykazywana jest w rachunku zysków i strat. Jednakże, odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej wartości rynkowej. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny, Grupa ustala wartość godziwą, stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

Jeżeli poprzez zastosowanie technik wyceny nie można uzyskać wiarygodnej wartości godziwej inwestycji w nienotowane na aktywnym rynku instrumenty kapitałowe, wycenia się je po koszcie nabycia.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych ujemne się początkowo według kosztu nabycia i rozlicza metodą praw własności.

2.9. Aktywa reasekuracyjne

Grupa ceduje ryzyka ubezpieczeniowe na reasekuratorów w toku zwykłej działalności operacyjnej w ramach działalności ubezpieczeniowej. Aktywa reasekuracyjne obejmują przede wszystkim udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.

Kwoty rozliczeń z reasekuratorami są szacowane w sposób zgodny z właściwymi reasekurowanymi polisami i umowami reasekuracyjnymi.

Testy na utratę wartości aktywów reasekuracyjnych są przeprowadzane wtedy, gdy zaistnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości. Odpis z tytułu utraty wartości aktywów reasekuracyjnych tworzony jest wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki wskazujące na to, że Grupa może nie otrzymać wszystkich należnych kwot w myśl warunków umów oraz gdy wartość takiego odpisu można określić w wiarygodny sposób.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to odwrócenie uprzednio ujętej straty z tego tytułu ujemne się w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Odwrócenie nie może spowodować zwiększenia wartości bilansowej składnika aktywów finansowych ponad kwotę, która stanowiłaby amortyzowany koszt tego składnika na dzień odwrócenia w sytuacji, gdyby ujęcie utraty wartości w ogóle nie miało miejsca.

2.10. Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

2.11. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na możliwe do wiarygodnego oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych. Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Grupę informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- b) naruszenie umowy, np. niespłacenie lub opóźniona spłata odsetek lub części kapitałowej zobowiązania;
- c) dokonanie przez Grupę ustępstwa na rzecz dłużnika spowodowanego ekonomicznymi lub prawnymi aspektami jego trudności finansowych, które w innych okolicznościach nie byłoby brane pod uwagę;
- d) prawdopodobieństwo bankructwa lub innej reorganizacji finansowej dłużnika;
- e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi; lub
- f) dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:
 - niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników; lub
 - warunki ekonomiczne w kraju lub na rynku lokalnym wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

Grupa najpierw ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Grupa ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na utratę wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione) zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa ustalona zgodnie z umową.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z przejęcia zabezpieczenia pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy przejęcie jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, ekspozycje kredytowe są grupowane na potrzeby zapewnienia jednorodności ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. Do grupowania na jednorodne portfele może zostać użytych wiele parametrów, np.: typ kontrahenta, typ ekspozycji, szacowane prawdopodobieństwa defaultu, typ zabezpieczenia, przeterminowanie, zapadalności oraz ich kombinacje. Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą

obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Do wyliczenia kwoty rezerwy na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo zostało wykorzystane prawdopodobieństwo wystąpienia defaultu (PD). Poprzez odpowiednie skalibrowanie wartości PD uwzględniające specyfikę poszczególnych produktów i okresów ujawniania się strat na tych produktach, są to wartości PD pozwalające na wykrycie już zaistniałych strat i obejmujące jedynie okres w jakim straty, które wystąpiły na dzień oceny utraty wartości powinny się skryzalizować.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar rezerw na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu należy przeprowadzić wszystkie wymagane procedury i ustalić kwotę straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana jest (zgodnie z MSR 39) wysokość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów w rachunku zysków i strat.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Aktywa wyceniane w wartości godziwej

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę m.in. znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej jego ceny nabycia, wynikający ze zwiększenia ryzyka kredytowego. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata - ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą - zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat. Tak wyliczona strata powinna zostać pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazywaną w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w rachunku zysków i strat nie są odwracane przez rachunek zysków i strat, lecz przez kapitał własny. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

Umowy renegotjowane

Grupa traktuje renegotjacje warunków umownych pożyczek i kredytów jako przesłankę utraty wartości, chyba że renegotjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Następnie Grupa ocenia, czy utrata wartości takich pożyczek i kredytów powinna zostać rozpoznana na bazie indywidualnej czy grupowej.

2.12. Umowy gwarancji finansowych

Umową gwarancji finansowych jest umowa zobowiązująca wystawcę do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu nie dokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego.

W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu, wystawca takiej umowy wycenia ją według wartości wyższej z:

- wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oraz
- wartości początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach, o skumulowane odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSR 18 „Przychody”.

2.13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje zapadalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę i środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz zakupione z intencją sprzedaży w krótkim terminie papiery wartościowe Skarbu Państwa.

Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym stanowią weksle zlotowe, o terminie zapadalności do trzech miesięcy.

2.14. Umowy sprzedaży i odkupu

Transakcje repo i reverse repo określane są jako operacje sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i określonej umownej cenie i są ujmowane na dzień przekazania środków.

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (ang. *repos*) są reklasyfikowane w sprawozdaniu finansowym jako aktywa będące przedmiotem zastawu, jeżeli jednostka przejmująca ma wynikające z umowy lub zwyczaju prawo do sprzedaży lub ponownego zastawienia zabezpieczenia. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków, depozytach innych banków, innych depozytach lub zobowiązaniach wobec klientów z tytułu depozytów, w zależności od jego charakteru. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (ang. *reverse repos*) ujmuje się jako kredyty i pożyczki udzielone innym bankom lub klientom, w zależności od ich charakteru.

Przy zawieraniu transakcji repo i reverse repo Grupa BRE Banku sprzedaje lub nabywa papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie. Transakcje te są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu lub lokacyjne aktywa finansowe oraz zobowiązania w przypadku dokonania transakcji „sell-buy-back” i jako należności w przypadku transakcji typu „buy-sell-back”.

Pożyczonych przez Grupę papierów wartościowych nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym chyba że zostały sprzedane osobom trzecim. W takim wypadku, transakcje kupna i sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu finansowym, zaś odnośne zyski i straty uwzględnia się w wyniku na działalności handlowej. Obowiązek zwrotu pożyczonych papierów ujmuje się według wartości godziwej jako zobowiązanie przeznaczone do obrotu.

Nie rozpoznaje się jako aktywów finansowych papierów wartościowych pożyczonych w transakcjach „buy-sell-back” oraz ponownie wypożyczonych w transakcjach „sell-buy-back”.

W wyniku zawierania transakcji „sell-buy-back” na papierach posiadanych przez Grupę, dokonuje się przeniesienia aktywów finansowych w taki sposób, że nie kwalifikują się one do wyłączenia. W związku z tym Grupa zachowuje zasadniczo wszystkie ryzyka i korzyści związane z posiadaniem aktywów finansowych.

2.15. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, a o wartości ujemnej - jako zobowiązania.

Najlepszym wskaźnikiem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty), chyba, że wartość godziwa tego instrumentu może być określona poprzez porównanie z innymi aktualnymi transakcjami rynkowymi dotyczącymi tego samego instrumentu (nie poddanego modyfikacji) lub na podstawie technik wyceny opartych wyłącznie na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych. Jeżeli taka cena jest znana, Grupa wykazuje zyski lub straty pierwszego dnia.

Wbudowane instrumenty pochodne, traktuje się jako odrębne instrumenty pochodne, jeżeli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Tego rodzaju wbudowane instrumenty pochodne wycenia się według wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Zgodnie z zapisami MSR 39 OS 30 (g), opcja wcześniejszej spłaty nie musi być wydzielana z instrumentu dłużnego i wyceniana na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego, ponieważ wartość wykonania opcji wcześniejszej spłaty jest w przybliżeniu równa wartości zamortyzowanego kosztu instrumentu dłużnego na każdy dzień rozliczania. W przypadku, gdyby wartość opcji wcześniejszej spłaty nie była ściśle związana z instrumentem dłużnym, byłaby ona wyceniona oraz ujawniona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, a jeżeli tak, to także od rodzaju zabezpieczanej pozycji. Grupa wyznacza niektóre instrumenty pochodne albo jako (1) zabezpieczenie wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązań albo wiążącej umowy (zabezpieczenie wartości godziwej), albo (2) zabezpieczenie przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych z tytułu ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub prognozowanej transakcji (zabezpieczenie przepływów pieniężnych). W odniesieniu do instrumentów pochodnych zabezpieczających pozycje Grupy, stosuje się rachunkowość zabezpieczeń, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów tzn.:

- W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki jednostka będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem.

- Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego.
- W przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia, musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat.
- Efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione.
- Zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Grupa dokumentuje cele zarządzania ryzykiem i strategię zawierania transakcji zabezpieczających oraz w momencie zawarcia transakcji, relację między instrumentem zabezpieczającym a zabezpieczaną pozycją. Grupa dokumentuje również własną ocenę efektywności transakcji zabezpieczających przed zmianami wartości godziwej lub przepływów pieniężnych, mierzoną zarówno prospektywnie jak i retrospektywnie od momentu ustalenia oraz przez cały okres trwania relacji instrumentu zabezpieczającego z zabezpieczaną pozycją.

Przychody i koszty z tytułu pochodnych instrumentów finansowych na stopę procentową oraz wycenę tych instrumentów ujmując się w wyniku na działalności handlowej.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia wartości godziwej ujmując się w rachunku zysków i strat wraz z odpowiadającymi im zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania odnoszącego się do ryzyka, przed którym Grupa się zabezpiecza.

W przypadku, gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego wg efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w czasie w rachunku zysków i strat w okresie pozostałym do terminu wymagalności/zapadalności. Korekta wartości bilansowej zabezpieczanego kapitałowego papieru wartościowego jest wykazywana w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia tego papieru wartościowego.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmując się w kapitale własnym. Zysk lub stratę dotyczącą części nieefektywnej wykazuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Kwoty ujęte w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat oraz zalicza do przychodów lub kosztów tych samych okresów, w których zabezpieczana pozycja wpłynie na rachunek zysków i strat (np. w momencie zawarcia prognozowanej transakcji sprzedaży, która jest przedmiotem zabezpieczenia).

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający wygaś albo został sprzedany, lub gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wszelkie łączne zyski lub straty wykazywane w tym momencie w kapitale własnym pozostają w kapitale własnym, do momentu ujęcia w rachunku zysków i strat prognozowanej transakcji. Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest już uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty wykazane w kapitale własnym są niezwłocznie przenoszone do rachunku zysków i strat.

Instrumenty pochodne nie spełniające kryteriów rachunkowości zabezpieczeń

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie spełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Grupa posiada w portfelu następujące instrumenty pochodne:

Instrumenty na ryzyko rynkowe:

- Kontrakty futures na obligacje, na indeks
- Opcje na papiery wartościowe i indeksy giełdowe
- Opcje na kontrakty futures
- Transakcje terminowe na papiery wartościowe
- Swapy towarowe

Instrumenty na ryzyko stopy procentowej:

- Forward Rate Agreement (FRA)
- Interest Rate Swap (IRS), Overnight Index Swap (OIS)
- Opcje na stopę procentową

Instrumenty na ryzyko kursu walutowego:

- Walutowe transakcje terminowe, fx swap, fx forward

- Cross Currency Interest Rate Swap (CIRS)
- Opcje walutowe

2.16. Zyski i straty w momencie początkowego ujęcia

Najlepszym dowodem wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcji (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji lub przepakowania) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne obejmują wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

W przypadku transakcji, których wartość początkowa uzyskana z modelu wyceny (uwzględniającego zarówno dane obserwowane na rynku jak i dane nierynkowe) oraz cena transakcyjna różnią się, początkowe ujęcie następuje według ceny transakcyjnej. Grupa zakłada, że cena taka jest najlepszym przybliżeniem wartości godziwej, pomimo faktu, iż wartość otrzymana z odpowiedniego modelu wyceny może być różna. Różnica pomiędzy ceną transakcji a wartością uzyskaną z modelu, zwyczajowo nazywana zyskami i stratami z początkowego ujęcia („*day one profit and loss*”), jest rozliczana w czasie.

Moment ujęcia odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia jest oceniany indywidualnie. Są one amortyzowane przez okres trwania transakcji, odraczane do momentu, kiedy wartość instrumentu może być ustalona na podstawie obserwowalnych rynkowych danych wejściowych, lub realizowane przez płatności. Instrument finansowy jest od tego momentu wyceniany w wartości godziwej, skorygowanej o zyski i straty z początkowego ujęcia. Dalsze zmiany wartości godziwej są niezwłocznie ujmowane w rachunku zysków i strat bez odwracania odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia.

2.17. Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte

Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte ujmują się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki oraz depozyty przyjęte wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmują się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.18. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wykazane są według ceny nabycia skorygowanej o koszty ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji) oraz naliczone umorzenie. Umorzenie naliczane jest metodą liniową przy uwzględnieniu oczekiwanych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych.

Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto przejętej jednostki zależnej/stowarzyszonej na dzień przejęcia. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujmują się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy z przejęcia jednostek stowarzyszonych ujmują się w ramach inwestycji w jednostki stowarzyszone. Wartość firmy nie jest amortyzowana, lecz jest testowana corocznie pod kątem utraty wartości i wykazywana w sprawozdaniu w sytuacji finansowej według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwróceniu.

Zyski i straty ze zbycia jednostki uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki. W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości wartość firmy jest alokowana do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Alokację robi się dla takich ośrodków bądź grup ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które według oczekiwań będą czerpać korzyści z połączenia, dzięki któremu ta wartość firmy powstała, określonych zgodnie z MSSF 8.

Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (2-11 lat). Wydatki związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować i unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Grupę, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmują się jako wartości niematerialne. Koszty bezpośrednie obejmują koszty osobowe związane z tworzeniem oprogramowania i odpowiednią część odnośnych kosztów ogólnych.

Aktywowane koszty związane z tworzeniem oprogramowania amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Oprogramowanie komputerowe bezpośrednio związane z funkcjonowaniem określonego sprzętu informatycznego jest wykazywane w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe”.

Koszty zakończonych prac rozwojowych

Grupa identyfikuje koszty zakończonych prac rozwojowych jako wartości niematerialne, w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem warunków określonych w MSR 38, tj. Grupa ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowaniu wytwarzanego składnika oraz może wiarygodnie ustalić wysokość nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzonemu składnikowi wartości niematerialnych.

Ekonomiczny okres użyteczności „Kosztów zakończonych prac rozwojowych” jest określony i nie przekracza 3 lat. Stawki amortyzacyjne są dostosowane do okresu ekonomicznej użyteczności. Grupa wykazuje osobno te koszty, które wynikają z prac rozwojowych we własnym zakresie i z transakcji połączenia jednostek gospodarczych.

Na nakłady na prace rozwojowe składają się wszystkie nakłady, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom rozwojowym.

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania.

2.19. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Zasady rachunkowości dotyczące aktywów przeznaczonych do likwidacji lub wycofania z używania opisane zostały w Nocie 2.21.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- Budynki i budowle	25-40 lat,
- Urządzenia techniczne i maszyny	5-15 lat,
- Środki transportu	5 lat,
- Sprzęt informatyczny	3,33-5 lat,
- Inwestycje w obce środki trwałe	10-40 lat lub okres najmu/ dzierżawy/ leasingu,
- Sprzęt biurowy, meble	5-10 lat.

Grunty i budynki obejmują głównie oddziały i biura. Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli oszacowanie wartości odzyskiwalnej pojedynczego składnika aktywów nie jest możliwe, Grupa ustala wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów (ośrodek wypracowujący środki pieniężne danego składnika aktywów).

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

2.20. Zapasy

Zapasy wyceniane są według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia bądź kosztu wytworzenia lub ceny sprzedaży netto. Do kosztu wytworzenia zapasów zalicza się koszty bezpośrednie produkcji, odnośną część ponoszonych w procesie wytwarzania stałych pośrednich kosztów produkcji oraz koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu danego składnika. Cena sprzedaży netto to oszacowana cena sprzedaży w normalnym toku działalności, pomniejszona o odnośne zmienne koszty sprzedaży. Kwotę wszelkich odpisów wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania oraz wszelkie straty w zapasach ujmuje się jako koszt okresu, w którym odpis lub strata miały miejsce zaliczając do kosztu wytworzenia sprzedanych produktów. Odwrócenie odpisu wartości zapasów, wynikające ze zwiększenia ich

wartości netto możliwej do uzyskania zostaje ujęte jako zmniejszenie kwoty zapasów ujętych jako koszt okresu, w którym odwrócenie odpisu wartości miało miejsce. Wartość rozchodu pozycji zapasów wycenia się w drodze szczegółowej identyfikacji poszczególnych cen nabycia lub kosztów wytworzenia składników, które dotyczą realizacji konkretnych wydzielonych przedsięwzięć. W szczególności do zapasów zalicza się grunty oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów przeznaczone do zagospodarowania w ramach realizowanych inwestycji budownictwa. Obejmują one także środki trwałe przeznaczone do leasingu oraz środki trwałe przejęte z wypowiedzianych umów leasingu.

2.21. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Do aktywów trwałych do zbycia klasyfikowane są aktywa trwałe w przypadku, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmują się w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku, gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych do zbycia nie są spełnione Grupa zaprzestaje ich ujmowania w tej kategorii i dokonuje reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów. W takim przypadku Grupa wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do zbycia (lub nie wchodzi już w skład grupy przeznaczonej do zbycia) w kwocie niższej z dwóch:

- jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży;
- jego wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o braku jego sprzedaży.

Działalność zaniechana to element przedsięwzięcia Grupy, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży, jak również stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności jednostki lub jej geograficzny obszar działalności, albo jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży.

Klasyfikacja do działalności zaniechanej następuje w momencie zbycia lub w momencie, gdy działalność spełnia kryteria działalności przeznaczonej do sprzedaży, jeśli ten moment nastąpił wcześniej. Grupa do zbycia, która ma zostać wycofana z użytkowania, również może się kwalifikować jako działalność zaniechana.

2.22. Odroczonego podatek dochodowy

Grupa tworzy rezerwę na przejściową różnicę z tytułu podatku dochodowego spowodowaną odmiennością momentu uznania przychodów za osiągnięte oraz kosztów za poniesione w myśl przepisów rachunkowych i przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Dodatnią różnicę netto wykazuje się w pasywach jako „Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Ujemną różnicę netto ujmują się w pozycji „Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Zmianę stanu rezerwy na odroczonego podatku dochodowego oraz aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w stosunku do poprzedniego okresu obrotowego zalicza się do pozycji „Podatek dochodowy”. Do wyliczenia podatku odroczonego stosuje się metodę bilansową.

Zobowiązania lub aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w pełnej wysokości, metodą bilansową, w związku z istnieniem różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową. Zobowiązania lub aktywa z tego tytułu ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, i które to stawki zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji aktywów lub regulowania zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Główne różnice przejściowe powstają z tytułu odpisów tworzonych na utratę wartości kredytów i udzielonych gwarancji spłaty kredytów, amortyzacji wartości niematerialnych, aktualizacji wyceny niektórych aktywów i zobowiązań finansowych, w tym kontraktów na instrumenty pochodne oraz transakcje terminowe, rezerw na świadczenia emerytalne i inne świadczenia po okresie zatrudnienia, a także strat podatkowych przysługujących do odliczenia.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ujmowane w księgach w wysokości możliwej do zrealizowania. Jeżeli prognozowana kwota dochodu ustalonego dla celów podatkowych nie pozwala na realizację aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w całości lub w części, aktywa te są tworzone w odpowiedniej wysokości. Powyższa zasada dotyczy także ujmowanych w aktywie odroczonym kwot strat podatkowych.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego Grupa wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po skompensowaniu na poziomie każdej ze spółek podlegającej konsolidacji. Aktywa i rezerwy można kompensować, jeżeli Grupa ma tytuł uprawniający do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego.

W przypadku Banku, aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensowaniu na poziomie każdego z krajów, w którym Bank prowadzi działalność i rozlicza się z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Grupa ujawnia oddzielnie kwotę ujemnych różnic przejściowych (głównie z tytułu nierozliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych), w związku z którymi nie ujęto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, a także kwotę różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Grupa ujmuje w kalkulacji podatku odroczonego zobowiązania lub aktywa z tytułu różnic przejściowych powstających w związku z inwestycjami w jednostki zależne i stowarzyszone, chyba, że na podstawie posiadanych dowodów realizacja różnic przejściowych jest kontrolowana przez Grupę i prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te nie ulegną odwróceniu.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji dostępnych do sprzedaży i aktualizacji transakcji zabezpieczeń przepływów pieniężnych ujmuje się, tak jak aktualizację wyceny, bezpośrednio w innych pozycjach kapitału własnego, a następnie przenosi do rachunku zysków i strat w momencie, gdy dana inwestycja lub pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

2.23. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi to finansowe i niefinansowe aktywa przejęte przez Bank w celu rozliczenia przeterminowanych należności kredytowych. Aktywa te wycenia się w momencie początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej i klasyfikuje jako rzeczowe aktywa trwałe, aktywa finansowe lub inne aktywa w zależności od rodzaju aktywów i intencji Banku odnośnie sposobu realizacji korzyści z tych aktywów. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

W późniejszym okresie aktywa przejęte za długi są ujmowane i wyceniane zgodnie z polityką przewidzianą dla aktywów danej kategorii.

2.24. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów ujmuje się, jeśli wydatki dotyczą miesięcy następujących po miesiącu, w którym je poniesiono. Czynne rozliczenia międzyokresowe ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Inne aktywa”.

Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się koszty z tytułu świadczeń wykonywanych na rzecz Grupy, lecz jeszcze nie stanowiących jej zobowiązań. Przychody przyszłych okresów stanowią między innymi otrzymane kwoty przyszłych świadczeń. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz przychody przyszłych okresów prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Do przychodów przyszłych okresów zalicza się prowizje reasekuracyjne i koasekuracyjne z tytułu wystawionych umów ubezpieczeniowych objętych umowami reasekuracji oraz koasekuracji, podlegające rozliczeniu w czasie, w części przypadającej na przyszłe okresy sprawozdawcze.

Koszty akwizycji w części przypadającej na następne okresy sprawozdawcze podlegają rozliczeniu w czasie proporcjonalnie do długości trwania umów ubezpieczenia, których dotyczą.

2.25. Leasing

Grupa BRE Banku SA jako leasingodawca

Dla aktywów używanych na podstawie umowy leasingu finansowego wartość równą inwestycji leasingowej netto ujmuje się jako należności. Różnicę pomiędzy kwotą należności brutto a wartością bieżącą należności ujmuje się jako niezrealizowane przychody finansowe.

Przychody z tytułu leasingu ujmuje się w następujący sposób:

- Odsetki z tytułu leasingu finansowego

Przychody z tytułu leasingu finansowego ujmowane są według zasady memoriałowej, w oparciu o stałą stopę zwrotu skalkulowaną na podstawie wszystkich przepływów pieniężnych związanych z realizacją danej umowy leasingu, zdyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej.

- Przychody z tytułu leasingu operacyjnego

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się jako przychód metodą liniową przez okres leasingu, chyba że zastosowanie innej systematycznej metody lepiej odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie zmniejszania się korzyści czerpanych z oddanego w leasing składnika aktywów.

Grupa BRE Banku SA jako leasingobiorca

Większość dotychczasowych umów leasingowych Grupy to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej.

2.26. Rezerwy

Rezerwy na zobowiązania warunkowe o charakterze niewykorzystanych gwarancji i akredytyw (własnych), jak również na niewykorzystane, nieodwołalne, bezwarunkowo przyznane limity kredytowe, są wyceniane zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”.

Rezerwy zgodnie z MSR 37 są tworzone wówczas, gdy na Grupie ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

W odniesieniu do działalności ubezpieczeniowej występują rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, które obejmują rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia oraz rezerwy składek.

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia tworzona jest w wysokości odpowiadającej ustalonej lub przewidywanej ostatecznej wartości przyszłych wypłat odszkodowań i świadczeń związanych ze zdarzeniami zaszłymi przed datą okresu sprawozdawczego wraz z kosztami likwidacji z nimi związanymi.

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, które zostały zgłoszone ubezpieczycielowi i dla których posiadane informacje nie pozwalają na ocenę wysokości odszkodowań i świadczeń ustalana jest metodą ryczałtową.

Rezerwa składek tworzona jest indywidualnie dla każdej umowy ubezpieczenia, jako składka przypisana przypadającą na następne okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka została przypisana na bazie dziennej, przy czym w przypadku umów ubezpieczenia, których ryzyko nie jest rozłożone równomiernie w okresie trwania ubezpieczenia, rezerwa tworzona jest proporcjonalnie do przewidywanego ryzyka w następnych okresach sprawozdawczych.

W każdym dniu sprawozdawczym Grupa wykonuje test adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, którego celem jest upewnienie się czy rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o odroczone koszty akwizycji są wystarczalne. Test adekwatności przeprowadzany jest przy wykorzystaniu aktualnych oszacowań przyszłych przepływów środków pieniężnych wynikających z umów ubezpieczenia, w tym kosztów likwidacji szkód oraz kosztów obsługi polis.

Jeżeli ocena wykaże, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest niewystarczalna w stosunku do oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, wówczas cała różnica jest bezzwłocznie ujmowana w skonsolidowanym rachunku zysków i strat poprzez utratę wartości odroczonego kosztów akwizycji lub/i utworzenie dodatkowych rezerw.

2.27. Świadczenia emerytalne i inne świadczenia pracownicze

Świadczenia emerytalne

Grupa tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych ustalone w oparciu o oszacowania tego typu zobowiązań, na podstawie modelu aktuarialnego. Wszystkie rezerwy tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat.

Świadczenia oparte na akcjach

Grupa prowadzi programy wynagrodzeń opartych na i regulowanych akcjami własnymi oraz opartych na akcjach jednostki dominującej najwyższego szczebla i rozliczanych w środkach pieniężnych. Świadczenia te są rozliczane zgodnie z MSSF 2 „Płatności związane z akcjami”. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji i akcji, powiększa koszty danego okresu odpowiednio w korespondencji z kapitałami własnymi w przypadku transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych, lub zobowiązaniami w przypadku transakcji rozliczanej środkami pieniężnymi, opartej na akcjach jednostki dominującej najwyższego szczebla. Łączną kwotę, jaką należy rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji i akcji, ustala się w oparciu o wartość godziwą przyznaną opcji i akcji. Nie występują warunki rynkowe nabywania uprawnień, które byłyby uwzględnione przy szacowaniu na dzień wyceny wartości godziwej opcji na akcje oraz akcji. Warunki nabycia uprawnień inne niż warunki rynkowe nie są uwzględniane przy szacowaniu wartości godziwej opcji na akcje i akcji, lecz są uwzględniane przez korektę liczby instrumentów kapitałowych. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa koryguje szacunek co do poziomu liczby opcji i akcji, co do których oczekuje się, że zostaną zrealizowane. Zgodnie z MSSF 2, w trakcie trwania programów nie jest konieczne ujawnienie zmiany wartości godziwej płatności opartej na akcjach. W przypadku części programu regulowanego akcjami jednostki dominującej najwyższego szczebla, do czasu, gdy

zobowiązanie wynikające z transakcji opartej na akcjach jednostki dominującej najwyższego szczebla zostanie uregulowane, Grupa na każdy dzień sprawozdawczy, a także na dzień rozliczenia wycenia zobowiązanie w wartości godziwej, a ewentualne zmiany wartości ujmuje w zysku lub stracie danego okresu.

2.28. Kapitał

Kapitały stanowią kapitały i fundusze własne przypadające na akcjonariuszy Banku i kapitały akcjonariuszy mniejszościowych, tworzone zgodnie z określonymi przepisami prawa, tj. właściwymi ustawami, statutem lub umową Spółek Grupy.

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Zarejestrowany kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

■ Akcje własne

W przypadku nabycia akcji lub udziałów Banku przez Bank, zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne do momentu ich anulowania. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednie koszty z nią związane.

■ Koszty emisji akcji

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, emisją opcji lub nabyciem jednostki gospodarczej, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy,
- pozostałe kapitały rezerwowe,
- fundusz ryzyka ogólnego,
- niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych,
- wynik roku bieżącego.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ryzyka ogólnego tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Ponadto, w pozostałym kapitale rezerwowym ujmuje się wycenę opcji pracowniczych.

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Nadzwyczajne Zgromadzenie, ale nie zostały wypłacone na koniec okresu sprawozdawczego, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w ramach „pozostałych zobowiązań”.

Inne pozycje kapitałów

Inne pozycje kapitałów tworzone są w wyniku:

- wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii „dostępne do sprzedaży”,
- różnic kursowych z wyceny pozycji strukturalnych.

2.29. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy, w tym oddziałów zagranicznych Banku, wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą prezentacji Grupy i walutą funkcjonalną Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, uwzględnia się w innych pozycjach kapitałów.

Zmiana wartości godziwej pieniężnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży obejmuje różnice kursowe wynikające z wyceny według zamortyzowanego kosztu, które ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz różnice kursowe dotyczące pozostałych zmian wartości bilansowej, ujmowane w innych pozycjach kapitałów.

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej oddziałów zagranicznych przeliczane są na walutę prezentacji z waluty funkcjonalnej z zastosowaniem kursu średniego na koniec okresu sprawozdawczego. Pozycje rachunku zysków i strat tych jednostek przelicza się na walutę prezentacji z zastosowaniem kursów średnich z końca poszczególnych miesięcy okresu sprawozdawczego. Powstałe w ten sposób różnice kursowe ujmowane są w innych pozycjach kapitałów.

Spółki wchodzące w skład Grupy

Wyniki i sytuację finansową wszystkich jednostek Grupy, z których żadna nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji, których waluty funkcjonalne różnią się od waluty prezentacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:

- aktywa i zobowiązania w każdym prezentowanym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej przelicza się według kursu średniego NBP obowiązującego na koniec tego okresu sprawozdawczego,
- przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat przelicza się według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP na ostatni dzień każdego z 12 miesięcy prezentowanych okresów obrotowych,
- wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmuje się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Przy konsolidacji, różnice kursowe z tytułu przeliczenia inwestycji netto w jednostkach działających za granicą oraz kredytów, pożyczek i innych instrumentów walutowych wyznaczonych na zabezpieczenia takich inwestycji ujmuje się w kapitale własnym. Przy sprzedaży jednostki prowadzącej działalność za granicą, takie różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat jako część zysku lub straty ze sprzedaży.

Wartość firmy i korekty do poziomu wartości godziwej, które powstają przy nabyciu jednostek działających za granicą, traktuje się jako aktywa i zobowiązania jednostek działających zagranicą oraz przelicza według kursu zamknięcia.

Działalność leasingowa

Do rachunku zysków i strat zalicza się ujemne bądź dodatnie różnice kursowe z tytułu wyceny zobowiązań kredytowych finansujących zakup przedmiotów w leasingu operacyjnym. W umowach leasingu operacyjnego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki zależnej (BRE Leasing Sp. z o.o.) środki trwałe będące przedmiotem tych umów wykazuje się na moment rozpoczęcia umowy w przeliczeniu na złote, zaś kredyty w walucie obcej, z których je sfinansowano, podlegają wycenie kursowej.

Dodatkowo w przypadku umów leasingu operacyjnego wszystkie przyszłe należności z tytułu rat leasingowych (w tym należności wyrażone w walutach obcych) ujmuje się poza ewidencją księgową. W przypadku umów leasingu finansowego różnice kursowe z wyceny należności leasingowych, jak i zobowiązań w walucie obcej, na koniec okresu sprawozdawczego odnosi się na rachunek zysków i strat.

2.30. Działalność powiernicza

BRE Bank SA prowadzi działalność powierniczą w zakresie krajowych i zagranicznych papierów wartościowych oraz obsługi funduszy inwestycyjnych i emerytalnych.

Dom Inwestycyjny BRE Banku SA prowadzi działalność powierniczą w zakresie obsługi rachunków papierów wartościowych klientów.

Aktywa te nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Grupy.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej nie prowadzą działalności powierniczej.

2.31. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane i obowiązują Grupę za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2010 roku:

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską:

- KIMSF 12, Porozumienia o świadczeniu usług publicznych, obowiązująca dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 29 marca 2009 r.
- KIMSF 15, Umowy w zakresie sektora nieruchomości, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2010 r. lub po tej dacie.
- KIMSF 16, Rachunkowość zabezpieczeń inwestycji netto w jednostkę zagraniczną, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 lipca 2009 r. lub po tej dacie.
- KIMSF 17, Dystrybucja do właścicieli aktywów nie będących środkami pieniężnymi, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 listopada 2009 r.

- KIMSF 18, Przeniesienie aktywów do klienta, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 listopada 2009 r.
- MSSF 1 (Zmieniony), Dodatkowe zwolnienia przy zastosowaniu MSSF po raz pierwszy, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2010 r. lub po tej dacie.
- MSSF 2 (Zmieniony), Płatności w formie akcji własnych, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2010 r. lub po tej dacie.
- MSSF 3 (Zmieniony), Połączenia jednostek gospodarczych, do zastosowania prospektywnie dla połączeń jednostek gospodarczych z datą akwizycji 1 lipca 2009 r. lub po tej dacie.
- MSR 27 (Zmieniony), Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2009 r.
- MSR 39 (Zmieniony), Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena - kryteria uznania za pozycję zabezpieczoną, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 lipca 2009 lub po tej dacie.
- Poprawki do MSSF 2009 zmieniające 12 standardów, obowiązujące w większości za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2010 r. Poprawki zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Grupa uważa, że zastosowanie wymienionych wyżej standardów i interpretacji nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane:

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską:

- KIMSF 14 (Zmieniona), Wymogi minimalnego finansowania, obowiązująca za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2011 r. lub po tej dacie.
- KIMSF 19, Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych, obowiązująca za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 lipca 2010 r. lub po tej dacie.
- MSSF 1 (Zmieniony), Ograniczony zakres zwolnień z ujawnienia danych porównawczych z zakresu MSSF 7 dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 lipca 2010 roku, lub po tej dacie.
- MSR 24, Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych, obowiązujący retrospektywnie za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2011 r. lub po tej dacie.
- MSR 32 (Zmieniony), Klasyfikacja praw poboru, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 lutego 2010 r. lub po tej dacie.
- Poprawki do MSSF, obowiązujące w większości za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2011 r. lub po tej dacie.

Standardy i interpretacje, które nie są jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską:

- MSSF 1 (Zmieniony), Znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 lipca 2011 r. lub po tej dacie.
- MSSF 7 (Zmieniony), Ujawnienia - Przeniesienia aktywów finansowych, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 lipca 2011 r. lub po tej dacie.
- MSSF 9, Instrumenty finansowe, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2013 r. lub po tej dacie.
- MSR 12 (Zmieniony), Podatek dochodowy: Odzyskiwanie wartości bilansowej aktywów, obowiązujący za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2012 r. lub po tej dacie.

Grupa rozważa wpływ i moment, w którym zostanie zastosowany standard MSSF 9. Grupa uważa, że zastosowanie pozostałych standardów i interpretacji nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

2.32. Dane porównawcze

Z początkiem III kwartału 2010 roku nastąpiła zmiana przypisania pewnych obszarów działalności Grupy w segmencie Korporacje i Rynki Finansowe pomiędzy jego podsegmentami. Zmiana polegała na przesunięciu z podsegmentu Klienci Korporacyjni i Instytucje do podsegmentu Działalność Handlowa i Inwestycyjna następujących obszarów:

- Instytucje Finansowe,
- spółki: DI BRE Bank SA, BRE Bank Hipoteczny SA i BRE Corporate Finance SA.

Zmiany te zostały dokonane w celu lepszego odzwierciedlenia odpowiedzialności organizacyjnej za wyniki linii biznesowych i potrzeb związanych z prezentacją wyników segmentów oraz w celu lepszego wykorzystania obszarów kooperacji pomiędzy liniami biznesowymi w Banku oraz spółkami.

W związku z powyższym dane porównawcze w zakresie prezentacji segmentów działalności Grupy zostały przekształcone tak, by uwzględnić zmiany prezentacyjne wprowadzone w bieżącym roku obrotowym.

Pozostałe dane sporządzone według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku są w pełni porównywalne z danymi bieżącego roku obrotowego i w związku z tym nie wymagały przekształceń.

3. Zarządzanie ryzykiem finansowym i ubezpieczeniowym

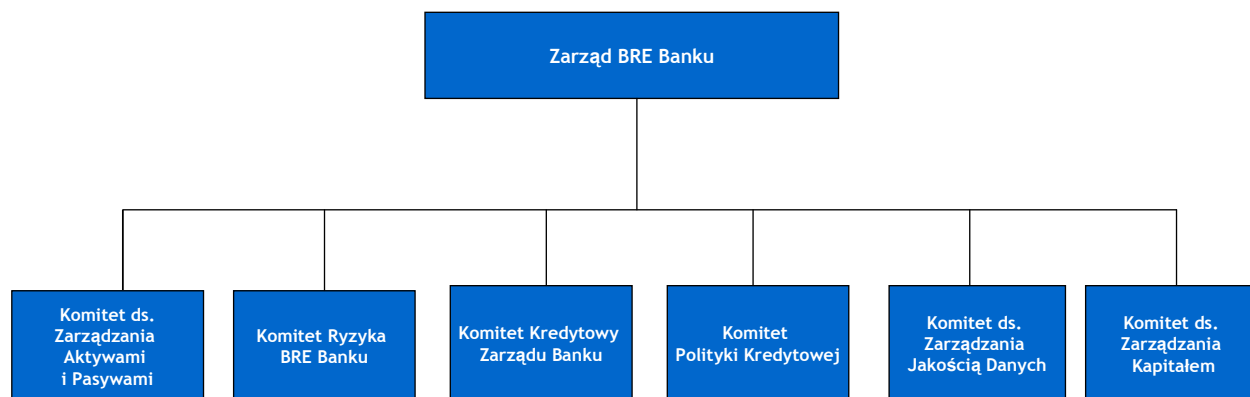
Struktura zarządzania ryzykiem w Grupie BRE Banku

Zarządzanie ryzykiem stanowi immanentny element zarządzania Grupą. Funkcje i zadania związane z zarządzaniem ryzykiem występują na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej. Rada Nadzorcza BRE Banku SA odpowiada za strategię i polityki zarządzania ryzykiem Banku. Do nadzoru nad procesem zarządzania ryzykiem została powołana w ramach struktury Rady Nadzorczej Komisja ds. Ryzyka stanowiąca wyspecjalizowane ciało decyzyjne odpowiedzialne między innymi za monitorowanie profilu ekspozycji Banku na poszczególne typy ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka kredytowego oraz zgodności działania Banku z przyjętymi założeniami strategicznymi wyrażonymi w formie wspomnianych strategii oraz polityk.

Członkowie Zarządu Banku są odpowiedzialni za zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka związanego z prowadzoną przez Bank działalnością.

- Prezes Zarządu Banku: ryzyko strategii biznesowej, ryzyko reputacji oraz ryzyko braku zgodności.
- Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem: ryzyko kredytowe, rynkowe, płynności, oraz ryzyko operacyjne, w szczególności odpowiada za wdrożenie strategii i realizację polityk zarządzania ryzykiem w Banku.
- Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Inwestycyjnej: ryzyko inwestycyjne.

Zarząd Banku powołał szereg komitetów, na które delegował uprawnienia w odniesieniu do poszczególnych elementów procesu zarządzania ryzykiem oraz określił strukturę organizacyjną Banku wraz z czytelnym podziałem kompetencji jednostek organizacyjnych. Struktura Komitetów jest przedstawiona na poniższym diagramie.

Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO): Komitet odpowiada za zarządzanie aktywami i pasywami oraz płynnością Banku. Do jego podstawowych zadań należy podejmowanie decyzji w odniesieniu do płynności oraz finansowania długoterminowego, zarządzanie bilansem Banku między innymi poprzez system stawek transferowych funduszy oraz przeprowadzanie regularnego przeglądu pozycji płynnościowej oraz struktury finansowania Banku. W skład Komitetu wchodzi: Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Inwestycyjnej (przewodniczący), Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Finansów, Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny Banku, Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem, Dyrektor Departamentu Controllingu i Informacji Zarządczej, Dyrektor Departamentu Rachunkowości, Dyrektor Departamentu Ryzyka, Dyrektor Departamentu Skarbu.

Komitet Ryzyka BRE Banku: Przedmiotem działania tego komitetu jest kontrola i zarządzanie ryzykiem finansowym obejmującym:

- ryzyko rynkowe,
- ryzyko stopy procentowej księgi bankowej,
- ryzyko płynności,
- ryzyko kredytowe w ujęciu portfelowym,
- ryzyko operacyjne.

W zakresie kompetencji komitetu pozostaje zatwierdzanie metod pomiaru ryzyka oraz wyznaczania kapitału ekonomicznego, ustalanie limitów oraz innych miar ograniczających ekspozycje Banku na ryzyko, koordynacja

działań poszczególnych jednostek organizacyjnych Banku zaangażowanych w procesy kontroli i zarządzania ryzykiem finansowym oraz monitorowanie profilu ekspozycji Banku na poszczególne rodzaje ryzyka. Komitet monitoruje również zgodność profilu ryzyka z ustalonymi wewnętrznymi i zewnętrznymi miarami ostrożnościowymi. W skład Komitetu Ryzyka wchodzi czterech członków Zarządu Banku, w tym, jako Przewodniczący komitetu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem, dyrektorzy jednostek monitorujących i kontrolujących ryzyko, dyrektorzy jednostek, w których odbywa się operacyjne zarządzanie ryzykiem oraz dyrektorzy Departamentu Controllingu i Informacji Zarządczej, Departamentu Strategii oraz Departamentu Audytu Wewnętrznego.

Komitet Kredytowy Zarządu Banku: Przedmiotem działania komitetu jest:

- podejmowanie decyzji kredytowych oraz restrukturyzacyjnych i windykacyjnych w odniesieniu do poszczególnych limitów oraz transakcji, które ze względu na wielkość zaangażowania są kierowane na ten szczebel kompetencyjny,
- podejmowanie decyzji w odniesieniu do polityki kredytowej Banku,
- przegląd jakości portfela kredytowego oraz realizacji procesu monitoringu sytuacji finansowej klientów.

W skład komitetu wchodzi: Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem (przewodniczący), Dyrektor Banku ds. Operacji Kredytowych, członek Zarządu Dyrektor Banku ds. Bankowości Korporacyjnej, Dyrektor Banku ds. Bankowości Przedsiębiorstw i Zarządzania Bankowością Korporacyjną dyrektorzy: Departamentu Kredytów Korporacyjnych, Departamentu Administrowania Kredytami oraz dyrektorzy departamentów z obszaru bankowości korporacyjnej w zastępstwie.

Komitet Polityki Kredytowej: W roku 2010 został powołany Komitet Polityki Kredytowej, którego działania związane są z kształtowaniem polityki kredytowej oraz podejmowania decyzji w odniesieniu do działalności detalicznej Banku. Komitet:

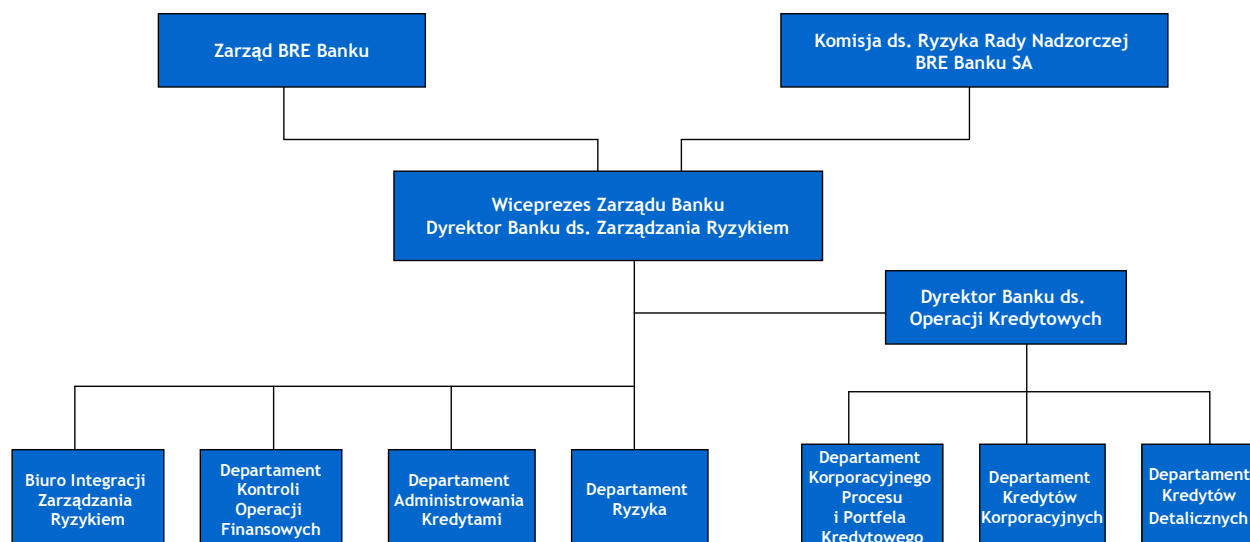
- dokonuje zmian metodyki decyzyjnej,
- wdraża nowe produkty oraz dokonuje wszelkich zmian w funkcjonujących produktach kredytowych mających wpływ na ryzyko kredytowe,
- ocenia wpływ czynników marketingowych: kanały dystrybucji, segment docelowy, komunikacja z klientem, na ryzyko kredytowe,
- wycofuje produkty z oferty.

Do zadań Komitetu Polityki Kredytowej należy dokonywanie cyklicznych przeglądów jakości oraz rentowności portfela kredytowego. W skład komitetu wchodzi: Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem (przewodniczący), Dyrektor Banku ds. Operacji Kredytowych, Członek Zarządu Dyrektor Banku ds. Bankowości Detalicznej, Dyrektor Banku ds. Sprzedaży i Procesów Biznesowych Bankowości Detalicznej, Dyrektor Departamentu Kredytów Detalicznych.

Komitet ds. Zarządzania Jakością Danych: Komitet powstał w celu zapewnienia warunków dla stworzenia i rozwoju efektywnego systemu zarządzania jakością danych na potrzeby wyliczania regulacyjnego wymogu kapitałowego Banku (AIRB). Znaczenie jakości danych wykorzystywanych w procesach zarządczych ma szczególne znaczenie przy stosowaniu zaawansowanej metody ratingów wewnętrznych służącej między innymi ocenie ryzyka kredytowego. W skład komitetu wchodzi Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. zarządzania ryzykiem (przewodniczący), Dyrektor Banku ds. Operacji i Informatyki oraz wydelegowani przez poszczególnych Członków Zarządu reprezentanci obszarów im podlegających. Prace komitetu wspierane są przez komórki jakości danych zlokalizowane w obszarze zarządzania ryzykiem w jego części detalicznej i korporacyjnej.

Komitet ds. Zarządzania Kapitałem: Komitet odpowiada za strategię kapitałową Banku i Grupy, działania zmierzające do utrzymywania bezpiecznego poziomu i optymalnej struktury kapitałów oraz efektywności ich wykorzystania. Komitet posiada uprawnienia do podejmowania decyzji w zakresie ustalania zasad zarządzania kapitałem regulacyjnym i wewnętrznym, akceptacji procesu szacowania i alokacji kapitału wewnętrznego, wprowadzania mierników efektywności kapitałowej oraz limitów wykorzystania kapitału przez poszczególne obszary biznesowe Banku. W skład komitetu wchodzi: Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Finansów (przewodniczący), dyrektorzy z pionu finansowego, ryzyka, bankowości inwestycyjnej, korporacyjnej i detalicznej.

Zarządzanie ryzykiem finansowym odbywa się w ramach procesu realizowanego przez jednostki organizacyjne pionu ryzyka nadzorowanego przez Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym jest zintegrowanym i ciągłym procesem operacyjnym obejmującym działania i decyzje w odniesieniu do poszczególnych indywidualnych transakcji i zaangażowań jak i w ujęciu portfelowym. Bank aktywnie zarządza ryzykiem kredytowym zmierzając do optymalizacji jego poziomu. W tym celu w całej strukturze Banku stosuje się jednolite zasady zarządzania ryzykiem kredytowym oparte między innymi na oddzieleniu funkcji oceny ryzyka kredytowego od funkcji sprzedażowych na wszystkich szczeblach do poziomu Zarządu włącznie. Podobnie traktowane jest administrowanie zaangażowaniami niosącymi ryzyko kredytowe, które jest realizowane w pionie ryzyka oraz w pionie operacyjnym w pełnej niezależności od funkcji sprzedażowych. Podział zadań w tym procesie wygląda następująco:

- **Departament Kredytów Detalicznych (DKD)** odpowiada za zarządzanie ryzykiem kredytowym w ramach bankowości detalicznej na rynku krajowym jak i w oddziałach zagranicznych, to jest w Czechach i na Słowacji. Głównymi funkcjami operacyjnymi DKD są: ocena ryzyka kredytowego i podejmowanie decyzji kredytowych wobec poszczególnych zaangażowań i transakcji, nadzór nad zautomatyzowanym procesem kredytowym, administrowanie umowami kredytowymi klientów detalicznych oraz monitorowanie i egzekwowanie należności kredytowych. Ponadto w Departamencie opracowywane są zasady oceny ryzyka kredytowego i kalkulacji limitów zaangażowania klientów detalicznych. Departament odpowiada za ich implementację w narzędziach wspierających podejmowanie decyzji kredytowych.
- **Departament Kredytów Korporacyjnych (DKK)** odpowiada za zarządzanie jakością portfela kredytowego Banku oraz jednostek zależnych Grupy BRE Banku w odniesieniu do zaangażowań wobec przedsiębiorstw i klientów prywatnych. Kluczowymi funkcjami realizowanymi przez DKK są: podejmowanie decyzji i rekomendacji w odniesieniu do poszczególnych ekspozycji i transakcji wobec przedsiębiorstw oraz grup przedsiębiorstw będących klientami Banku, dokonywanie oceny i przygotowywanie rekomendacji w odniesieniu do dużych zaangażowań podejmowanych przez spółki zależne Grupy BRE Banku, monitorowanie struktury zaangażowania portfela ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem struktury branżowej oraz związanego z tym ryzyka koncentracji, wyznaczanie ratingu klienta PD (probability of default) i ratingu EL (expected loss) w odniesieniu do banków i międzynarodowych instytucji finansowych oraz związanych z tym limitów ekspozycji oraz monitorowanie ich wykorzystania, zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji na poszczególne kraje (ustalenie i monitorowanie wykorzystywania limitów). Zwiększony zakres funkcji kontroli ryzyka kredytowego na poziomie Grupy jest realizowany przez dedykowaną jednostkę organizacyjną, Biuro Ryzyka Kredytowego Grupy BRE Banku, w Departamencie Kredytów Korporacyjnych. Głównymi zadaniami Biura są: analiza ryzyka kredytowego związanego z nowymi ekspozycjami Spółek, monitorowanie ryzyka kredytowego największych zaangażowań, analiza jakości portfela ryzyka, uczestnictwo w projektach rozwoju i modyfikacji strategii, polityk oraz zasad zarządzania ryzykiem stosowanych przez Spółki, nadzór nad planowaniem oraz sposobem zawiązywania i rozwiązywania rezerw, ponadto audyt największych zaangażowań w odniesieniu do wszystkich zobowiązań Grupy.
- **Departament Korporacyjnego Procesu i Portfela Kredytowego (DPP)** odpowiada za organizację procesu kredytowego w obszarze korporacyjnym oraz nadzór nad jego przebiegiem, a także za określanie, wdrażanie i nadzorowanie przestrzegania zasad funkcjonowania systemu zarządzania jakością danych na potrzeby AIRB, w obszarze korporacji. Jednocześnie Departament rozwija kompetencje służące przygotowywaniu analiz portfelowych ryzyka kredytowego w celu objęcia odpowiedzialności za ten obszar do końca 2011 roku.
- **Departament Administrowania Kredytami (DAK)** jest odpowiedzialny za administrowanie ryzykiem kredytowym w ramach bankowości korporacyjnej i prywatnej. W szczególności DAK administruje rezerwami na ryzyko kredytowe oraz monitoruje ryzyko koncentracji dużych zaangażowań. Przygotowuje analizy, raporty i sprawozdania z działalności kredytowej i portfela ryzyka na potrzeby zewnętrzne i wewnętrzne.

- **Departament Ryzyka (DRF)** w odniesieniu do ryzyka odpowiada za kontrolę ryzyka kredytowego, dokonuje jego wyceny oraz monitoruje zmienność oraz koncentrację w ujęciu portfelowym. Departament odpowiada za budowę i rozwój modeli scoringowych i ratingowych stosowanych w procesie oceny ryzyka kredytowego i aplikowanych w procesie decyzyjnym przy akceptacji zaangażowań kredytowych zarówno w obszarze korporacyjnym jak i detalicznym.

Podejmowanie decyzji w odniesieniu do ekspozycji kredytowych w obszarze korporacyjnym i klientów prywatnych. W odniesieniu do zaangażowań na przedsiębiorstwa i klientów prywatnych w banku funkcjonuje hierarchiczny, kilku szczeblowy system podejmowania decyzji kredytowych (w odniesieniu do limitów i transakcji) na poszczególne podmioty i grupy podmiotów powiązanych. Kryteriami kierowania na poszczególne szczeble w tym systemie są wielkość nominalna ekspozycji (łącznie zaangażowanie) oraz wartość ratingu EL (expected loss). W 2010 roku wprowadzono dodatkowe kryterium czyli wielkość koncentracji na pojedynczym podmiocie lub grupie podmiotów powiązanych mierzoną za pomocą kredytowej wartości zagrożonej. Niezależnie od szczebla decyzyjnego każda decyzja kredytowa poprzedzona jest oceną ryzyka wykonaną przez doświadczonego analityka. Zasadniczym celem takiej analizy jest określenie ratingu EL oraz zweryfikowanie bieżącej zdolności klienta do spłaty zaciąganych zobowiązań oraz jej utrzymania w okresie trwania planowanej ekspozycji zgodnie z warunkami umowy. Proces decyzyjny dla zaangażowań na klientów bankowości prywatnej jest analogiczny, jak w korporacjach.

Podejmowanie decyzji w odniesieniu do ekspozycji kredytowych w obszarze detalicznym. Ze względu na odmienny profil klientów detalicznych, wielkość dopuszczalnych zaangażowań na pojedynczego klienta oraz standaryzację oferowanych produktów, proces podejmowania decyzji jest odmienny niż w przypadku klientów korporacyjnych. W znacznej mierze proces decyzyjny jest zautomatyzowany, zarówno w zakresie pozyskiwania danych o kredytobiorcy z wewnętrznych oraz zewnętrznych źródeł danych, jak i oceny ryzyka wykonywanej przy użyciu technik scoringowych oraz przy zaaplikowaniu wystandaryzowanych kryteriów decyzyjnych. Obszar uznaniowości dotyczy głównie czynności związanych z weryfikacją dokumentacji kredytowej oraz obsługi ewentualnych odstępstw, kiedy decyzja podejmowana jest z zastosowaniem właściwych reguł eskalacji poziomu decyzji. W przypadku kredytowania hipotecznego dodatkowo dokonywana jest wycena bieżącej wartości zabezpieczenia oraz dokonywana jest ocena z punktu widzenia zgodności wartości zabezpieczeń z przyjętą polityką kredytową, w tym akceptowanymi poziomami LTV (loan to value). Czynności te w całości wykonywane są przez komórki operacyjne umiejscowione w Departamencie Kredytów Detalicznych, a więc w pionie ryzyka, w pełnej niezależności od funkcji sprzedaży.

Kontrola i monitorowanie ryzyka rynkowego. Kontrola i monitorowanie ryzyka rynkowego są realizowane w ramach jednolitego procesu w Departamencie Ryzyka (DRF) oraz w Departamencie Kontroli Operacji Finansowych (DKF).

- **Departament Ryzyka (DRF)** odpowiada za pomiar ekspozycji na ryzyko rynkowe portfeli jednostek front-office Banku za pomocą miar ryzyka rynkowego: wartości zagrożonej (VaR) oraz wartości testów warunków skrajnych. DRF na bieżąco kontroluje wykorzystanie limitów dla miar ryzyka rynkowego ustanowionych przez Komitet Ryzyka BRE Banku oraz zapewnia bieżące i okresowe raportowanie ekspozycji na ryzyko rynkowe dla managerów zarządzających portfelami jednostek front-office Banku, Komitetu Ryzyka BRE Banku, oraz bezpośrednio dla Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem. Ponadto, DRF prowadzi prace rozwojowe metodologii pomiaru ryzyka rynkowego, ryzyka przedroczliczeniowego transakcji na instrumentach pochodnych oraz opracowuje modele wyceny instrumentów finansowych.
- **Departament Kontroli Operacji Finansowych (DKF)** zajmuje się ustalaniem i uzgadnianiem wyniku finansowego na transakcjach dokonywanych przez front-office oraz dostarczaniem codziennych informacji dotyczących wycen instrumentów finansowych do pionu finansów. Wyceny transakcji pochodnych z klientami Banku są również przekazywane do jednostek biznesowych zajmujących się obsługą klientów (pion inwestycyjny i korporacyjny). Wyceny przygotowywane w DKF są podstawą do zarządzania zabezpieczeniami związanymi z zawartymi transakcjami na instrumentach pochodnych. Departament administruje systemami informatycznymi wykorzystywanymi przez front-office i w tym zakresie do jego kompetencji należy m.in. ustalanie praw dla użytkowników oraz zasilanie tych systemów w dane rynkowe. Do kompetencji DKF należy również kontrola wykonywania transakcji w ramach przyznaných limitów kredytowych na działalność handlową (obejmujących limity na ryzyko przedroczliczeniowe, rozliczeniowe oraz limity na ryzyko emitenta i ryzyko kraju) i eskalacja przekroczeń. Ponadto DKF weryfikuje czy transakcje zawierane przez front-office są wykonane po cenach rynkowych obowiązujących w momencie zawarcia transakcji oraz kontroluje proces modyfikacji i usuwania transakcji z systemów front-office.

Zarządzanie ryzykiem płynności ma na celu zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności. Na proces zarządzania płynnością składa się zbiór działań mających na celu identyfikację, pomiar, kontrolowanie, monitorowanie, redukowanie oraz określenie akceptowanego poziomu ekspozycji na ryzyko. W procesie tym można wydzielić, w sensie operacyjnym, dwa podstawowe elementy - składnik obejmujący wszelkie formy zarządzania oraz składnik kontroli i monitorowania ryzyka płynności. Za zarządzanie ryzykiem płynności na poziomie strategicznym odpowiadają Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami, Komitet Ryzyka BRE Banku oraz Zarząd Banku. Za zarządzanie ryzykiem płynności na poziomie operacyjnym odpowiada kilka jednostek organizacyjnych.

- **Departament Rozliczeń i Usług Powierniczych (DRP)** - odpowiada za operacyjny nadzór nad prawidłowością przepływów na rachunkach.
- **Departament Skarbu (DS)** odpowiada za zapewnienie środków do rozliczeń na rachunkach Banku, realizację strategicznych zaleceń Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami, kształtowanie struktury przyszłych przepływów pieniężnych w ramach limitów nałożonych przez Komitet Ryzyka BRE Banku, utrzymywanie określonych portfeli papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie płynności w ramach limitów nałożonych przez Komitet Ryzyka BRE Banku i Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami. Funkcję wpierającą dla Departamentu Skarbu przy realizacji opisanych wyżej zadań pełnią: Departament Instytucji Finansowych w zakresie aranżacji finansowania od banków krajowych i zagranicznych oraz międzynarodowych instytucji finansowych oraz Departament Rynków Finansowych w zakresie aranżacji emisji papierów dłużnych Banku.
- **Departament Ryzyka (DRF)** odpowiada za kontrolę i bieżące monitorowanie ryzyka płynności finansowej Banku na poziomie strategicznym i raportuje do Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem oraz do Komitetu Ryzyka BRE Banku. Monitoruje płynność finansową w trybie dziennym wykorzystując metody oparte o analizę przepływów pieniężnych. Pomiar ryzyka płynności bazuje na modelu nadzorczym oraz wewnętrznym, który został zbudowany na podstawie analiz specyfiki Banku, zmienności bazy depozytowej, koncentracji finansowania oraz planowanego rozwoju poszczególnych portfeli.

Kontrola i monitorowanie ryzyka operacyjnego realizowana jest w BRE Banku oraz na poziomie skonsolidowanym w Grupie BRE Banku.

- **Departament Ryzyka (DRF)** odpowiada za proces kontroli i monitorowania ryzyka operacyjnego w Banku i Grupie BRE Banku. Wyniki kontroli i monitorowania ryzyka operacyjnego są regularnie raportowane do Zarządu Banku, Komitetu Ryzyka BRE Banku oraz Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem. W celu kontroli ryzyka operacyjnego BRE Bank zbiera dane o zdarzeniach i stratach operacyjnych, przeprowadza regularnie proces samooceny poziomu ryzyka operacyjnego przez poszczególne jednostki organizacyjne, zbiera i monitoruje kluczowe wskaźniki ryzyka, a także tworzy i analizuje scenariusze ryzyka operacyjnego w celu identyfikacji zdarzeń, które potencjalnie mogą spowodować bardzo duże straty o charakterze operacyjnym. Jednocześnie utrzymywana jest komunikacja z wszystkimi obszarami działania Banku (zarówno obszarami biznesowymi, jak również wsparcia) w celu podjęcia działań zapobiegawczych w momencie zasygnalizowania przez systemy kontroli ryzyka krytycznych zdarzeń w jakimkolwiek obszarze działania. W ramach sprawowania kontroli ryzyka operacyjnego Departament Ryzyka blisko współpracuje z innymi jednostkami i projektami realizowanymi w Banku i odnoszącymi się do ryzyka operacyjnego, w szczególności wymienić tutaj można współpracę z Biurem Monitoringu Zgodności, Departamentem Audytu Wewnętrznego, systemem Zarządzania Ciągłością Działania.

Zarządzanie ryzykiem ubezpieczeniowym. Ryzyko ubezpieczeniowe skoncentrowane jest w spółce zależnej BRE Banku SA - BRE Ubezpieczenia Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji SA. W ramach struktury spółki została wydzielona funkcja zarządzania ryzykiem nadzorowana przez jednego z Członków Zarządu. W ramach tej funkcji zarządzaniu podlega również ryzyko ubezpieczeniowe.

3.1 Nowa Umowa Kapitałowa

W grudniu 2009 roku do Komisji Nadzoru Finansowego i jej niemieckiego odpowiednika BaFinu został złożony wniosek o wydanie zgody na stosowanie przez Bank metod statystycznych do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych w zakresie ryzyka kredytowego, tzw. metoda AIRB. W konsekwencji w 2010 roku została przeprowadzona w Banku inspekcja KNF mająca na celu zweryfikowanie gotowości Banku do zastosowania w procesie liczenia i raportowania wymogów kapitałowych metody AIRB. Kontrola obejmowała w sposób kompleksowy analizę procesów, modeli, jakości danych i narzędzi IT, w tym kalkulatora wymogów kapitałowych AIRB dla klas ekspozycji planowanych do objęcia metodą AIRB w pierwszej fazie wdrożenia tej metody dla celów regulacyjnej sprawozdawczości BRE Banku. Bank w chwili obecnej czeka na finalną decyzję KNF i BaFin dotyczącą możliwości zastosowania metody AIRB dla celów regulacyjnych, czerpiąc już teraz korzyści ze zmian wprowadzonych w ramach projektu AIRB w procesie zarządzania i kontroli ryzyka kredytowego.

Prace w zakresie wdrożenia metody AIRB realizowane są również przez BRE Bank Hipoteczny SA oraz BRE Leasing Sp. z o.o., które są objęte planem stopniowego wdrożenia metody AIRB w Grupie BRE Banku, zgodnie z wnioskiem. Realizacja projektu w Grupie BRE Banku zapewni lepsze dopasowanie struktury i poziomu wymogów kapitałowych do profilu ryzyka wynikającego z prowadzonej działalności biznesowej.

3.2 Zarządzanie ryzykiem kredytowym

3.2.1 Polityka kredytowa. Podstawą zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku jest polityka kredytowa, która jest ustalana osobno dla obszarów detalicznego i korporacyjnego. Obejmuje ona następujące elementy:

- docelowe grupy klientów oraz grupy produktowe,
- kryteria akceptacyjne wraz z poziomami odcięcia akceptowalności ryzyka kredytowego,
- kryteria akceptacji przedmiotów finansowania oraz zabezpieczeń,

- restrykcje związane z ograniczaniem ryzyka koncentracji,
- restrykcje związane z ograniczaniem ryzyka ekspozycji na branże o podwyższonym ryzyku.

Rok 2010, mimo pierwszych objawów przezwyciężania przez gospodarkę zjawisk kryzysowych, przyniósł jednak stagnację zapotrzebowania na rynku kredytów korporacyjnych oraz wciąż podwyższone ryzyko przedsiębiorstw, których działalność powiązana była właścicielsko lub gospodarczo z Europą Zachodnią, w tym Niemcami. Zmienność kursów walutowych oraz brak istotnego wzrostu gospodarczego i poprawy sytuacji na rynku pracy spowodowały, że Bank realizował politykę kredytową, której celem było zapewnienie ograniczonego, bezpiecznego wzrostu portfela kredytowego. W obszarze bankowości korporacyjnej polityka kredytowa opierała się na wprowadzeniu ograniczeń w odniesieniu do branż gospodarczych o wysokim poziomie ryzyka oraz na wdrożeniu mechanizmów zapobiegających budowaniu nieuzasadnionych ekonomicznie koncentracji zarówno w wymiarze jednostkowym (zaangażowań na poszczególne podmioty i grupy podmiotów powiązanych oraz branże) jak i portfelowym (w wymiarze kredytowej wartości zagrożonej). Struktura portfela kredytowego Banku została powiększona o zaangażowania wobec sektora jednostek samorządu terytorialnego o niskim poziomie ryzyka kredytowego. W odniesieniu do bankowości detalicznej polityka kredytowa opierała się na rozwoju portfela kredytów hipotecznych kierowanych do zamożniejszej części populacji klientów kredytowych. Bank stosuje reguły akceptacji oraz zasady oceny zdolności kredytowej, które już historycznie pozwoliły na zbudowanie portfela o niskim poziomie ryzyka i w konsekwencji o niskim poziomie odpisów na rezerwy z tytułu utraty wartości portfela. W odniesieniu do kredytów niehipotecznych Bank skierował swoją ofertę w dużym stopniu do dotychczasowych klientów o lepszym profilu ryzyka wprowadzając do oferty wstępnie akceptowane limity zaangażowania, które klienci mogą wykorzystywać w formie limitów na kartę kredytową, kredytów w rachunku bieżącym lub gotówkowych. Stosowana polityka pozwoliła na zmiętygowanie ryzyk związanych z tzw. starym portfelem gotówkowym (Kredyt Ratalny Plus).

3.2.2 Stosowane zabezpieczenia

Zabezpieczenia stosowane w ramach udzielania produktów kredytowych. Ważnym elementem polityki kredytowej jest polityka zabezpieczeń, która zakłada, że Bank, podejmując decyzję o udzieleniu produktu niosącego ryzyko kredytowe, dąży do uzyskania adekwatnego do podejmowanego ryzyka zabezpieczenia. Jakość zaproponowanych zabezpieczeń rzeczowych ocenia się według ich płynności i wartości rynkowej, natomiast zabezpieczeń osobistych według sytuacji finansowej zabezpieczającego. Ponadto w ocenie jakości zabezpieczenia istotne znaczenie ma jego wpływ na ograniczenie utraty wartości portfela kredytowego. Jakość akceptowanych zabezpieczeń jest skorelowana z kwotą produktu obciążonego ryzykiem kredytowym oraz z poziomem ryzyka związanego z udzieleniem danego produktu. Do najczęściej stosowanych przez Bank form zabezpieczeń należą:

- a) hipoteka na nieruchomościach,
- b) przelew wierzytelności (cesja praw),
- c) zastaw rejestrowy,
- d) przewłaszczenie,
- e) kaucja pieniężna,
- f) depozyt gwarancyjny lub blokada pieniężna,
- g) weksel,
- h) gwarancje i poręczenia,
- i) list patronacki wystawiony przez firmę, której wiarygodność i rzetelność znana jest na międzynarodowych rynkach finansowych.

W przypadku zabezpieczeń typu osobistego (np. poręczenie, gwarancja) dokonywana jest ocena kondycji i wiarygodności podmiotu wystawiającego takie zabezpieczenie przy zastosowaniu standardów obowiązujących przy ocenie kredytobiorców. Zabezpieczenia rzeczowe podlegają ocenie zgodnie z przyjętymi zasadami. Wartość środków trwałych ustanowionych jako zabezpieczenia ustalana jest na podstawie operatu szacunkowego, sporządzonego przez uprawnionego rzeczoznawcę. Przedłożony w Banku operat jest weryfikowany przez zespół specjalistów usytuowany w pionie ryzyka, który sprawdza poprawność przyjęcia wartości rynkowej oraz ocenia płynność zabezpieczenia z punktu widzenia Banku. W procesie weryfikacji brane są pod uwagę następujące czynniki:

- a) dla zabezpieczeń na nieruchomościach:
 - rodzaj nieruchomości,
 - status prawny,
 - przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
 - charakterystyka techniczna budynków i budowli,
 - charakterystyka gruntu,
 - sytuacja na lokalnym rynku,
 - inne czynniki cenotwórcze,

- b) dla zabezpieczeń na maszynach i urządzeniach:
- ogólne przeznaczenie i funkcja w procesie technologicznym/możliwości alternatywnego wykorzystania,
 - charakterystyka techniczna i parametry,
 - warunki eksploatacji i utrzymania,
 - dostępność podobnych maszyn i urządzeń,
 - aktualna sytuacja rynkowa,
 - prognozowane trendy zapotrzebowania na określone maszyny w powiązaniu z sytuacją w sektorach przemysłowych stosujących te maszyny,
- c) dla zabezpieczeń ustanowionych na zapasach:
- wymagania formalno-prawne dotyczące określonych produktów (np. certyfikat bezpieczeństwa "CE" dla sprzętu elektrycznego, dopuszczenie UDT dla urządzeń pracujących pod ciśnieniem itd.),
 - możliwości sprzedaży,
 - wymagane warunki magazynowania (np. dla materiałów papierowych wrażliwych na wilgoć, materiałów precyzyjnych wrażliwych na zapylenie itp.),
 - ochrona i ubezpieczenia zarówno obiektu magazynowego jak i przechowywanych w nim towarów.

Zabezpieczenia stosowane w ramach obrotu instrumentami pochodnymi. Bank aktywnie zarządza ryzykiem związanym z instrumentami pochodnymi. Ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z zawartych transakcji pochodnych zarządza się w ramach ogólnych limitów kredytowych dla klientów, uwzględniając potencjalny wpływ na wartość ekspozycji zmian parametrów rynkowych. Stosowane **porozumienia ramowe** z kontrahentami zobowiązują Bank do codziennego monitorowania wartości ekspozycji wobec kontrahenta i wprowadzają konieczność dodatkowego zabezpieczania ekspozycji przez klienta w przypadku wzrostu wartości ekspozycji lub przypadku przekroczenia kwoty limitu. Jednocześnie wspomniane porozumienia ramowe w przypadku naruszenia warunków umowy pozwalają na przedterminowe rozliczenie transakcji z klientem.

Zabezpieczenia na papierach wartościowych wynikające z transakcji buy sell back. Bank przyjmuje zabezpieczenia w postaci papierów wartościowych z tytułu zawartych transakcji buy sell back. W zależności od umowy zabezpieczenie to może być sprzedane lub ponownie zastawione. Łączna wartość rynkowa zabezpieczeń, które mogą być sprzedane lub ponownie zastawione także w przypadku braku defaultu klienta, na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosiła 4 254 372 tys. zł (31 grudnia 2009 roku - 710 379 tys. zł), w tym wartość przyjętych zabezpieczeń ponownie sprzedanych lub obciążonych innym zastawem na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosiła 3 279 087 tys. zł (31 grudnia 2009 roku - 346 537 tys. zł).

Zabezpieczenia akceptowane przez Spółki Grupy BRE Banku. Spółki Grupy BRE Banku akceptują różne formy prawnych zabezpieczeń produktów obarczonych ryzykiem kredytowym. Ich katalog uzależniony jest od specyfiki prowadzonej działalności i oferowanych produktów. Rolę uniwersalnego zabezpieczenia, usprawniającego ewentualne dochodzenie należności, pełni weksel in blanco.

BRE Bank Hipoteczny jako podstawowe zabezpieczenie stosuje hipotekę na finansowanej nieruchomości. Dodatkowymi zabezpieczeniami mogą być poręczenia wekslowe lub cywilne właścicieli spółki kredytobiorcy, bądź zastaw na akcjach lub udziałach w spółce kredytobiorcy. Na okres niezbędny do skutecznego ustanowienia zabezpieczenia może zostać przyjęte ubezpieczenie kredytu w zaakceptowanym przez Bank zakładzie ubezpieczeniowym.

BRE Leasing stosuje katalog zabezpieczeń najbardziej zbliżony do BRE Banku. Akceptuje zarówno standardowe zabezpieczenia osobiste - poręczenia wekslowe i według prawa cywilnego, listy patronackie, gwarancje, jak i rzeczowe - hipoteki zwykłe i kaucyjne, zastawy rejestrowe, przewłaszczenia na zabezpieczenie, przelewy wierzytelności, cesje należności i praw z polisy oraz kaucje. Ponadto często przyjmowanym zabezpieczeniem jest warunkowe przejęcie długu - przy tym zabezpieczeniu możliwe jest przyjęcie oceny ryzyka związanego z warunkowo-korzystającym. BRE Leasing przyjmuje również oświadczenia o dobrowolnym poddaniu się egzekucji.

Spółki faktoringowe akceptują jedynie formy zabezpieczeń o dużej płynności. Obok weksli własnych in blanco są to przede wszystkim poręczenia wekslowe właścicieli spółki klienta, cesje wierzytelności z rachunków bankowych (głównie prowadzonych przez BRE Bank), ubezpieczenia należności, cesje praw z polis ubezpieczeniowych należności zawartych przez klientów. W przypadku prowadzenia obsługi kilku spółek wchodzących w skład jednej grupy kapitałowej, zwyczajowym zabezpieczeniem jest pełnomocnictwo do krzyżowego zarachowania środków z umów zawartych z poszczególnymi spółkami.

Spółki ubezpieczeniowe, które zabezpieczają swoją działalność przez ryzykiem kredytowym zarówno poprzez politykę bezpiecznego lokowania wszystkich posiadanych środków jak i szeroką reasekurację, nie posiadają dodatkowych zabezpieczeń aktywów narażonych na ryzyko kredytowe.

Rachunkowość zabezpieczeń. W prezentowanych w sprawozdaniu finansowym okresach sprawozdawczych Grupa nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń.

3.2.3 System ratingowy. Kluczowym elementem procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w obszarze korporacyjnym jest system ratingowy, który oparty jest na dwóch podstawowych elementach:

- ratingu dłużnika (PD-rating) - określa prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań (PD - Probability of Default),
- ratingu kredytowym (EL-rating) - określa oczekiwaną stratę (EL, ang. Expected Loss), i bierze pod uwagę zarówno ryzyko związane z klientem (PD) jak i specyfikę transakcji (LGD, ang. Loss Given Default - strata na skutek zaniechania regulowania zobowiązań). EL wyrażone jest w postaci iloczynu $PD \cdot LGD$. Wskaźnik EL wykorzystywany jest głównie na etapie podejmowania decyzji kredytowej.

Rating dostarcza względne miary ryzyka kredytowego zarówno w skali procentowej (PD% i EL%) jak też według umownej skali od 1,0 do 6,5 (PD-rating, EL-rating) dla korporacji (obroty powyżej 30 mln zł) i SME (obroty poniżej 30 mln zł). Kalkulacja PD oparta jest ściśle zdefiniowanym procesem obejmującym siedem elementów, w tym: analizę finansową raportów rocznych, analizę finansową danych śródrocznych, ocenę terminowości składania sprawozdań finansowych, ocenę ryzyk jakościowych, wskaźniki ostrzegawcze, ocenę stopnia integracji grupy dłużnika oraz dodatkowe kryteria jakościowe. Rating kredytowy oparty o oczekiwaną stratę (EL) powstaje poprzez nałożenie na ocenę ryzyka klienta analizy ryzyka transakcyjnego wynikającego z wielkości zaangażowania (EAD, ang. *Exposure At Default* - ekspozycja w chwili zaniechania regulowania zobowiązań) oraz z charakteru i stopnia zabezpieczenia transakcji zawartych z danym klientem (LGD - strata na skutek zaniechania regulowania zobowiązań). EAD jest wielkością bieżącego zaangażowania bilansowego powiększonego o założony stopień wykorzystania zobowiązań pozabilansowych banku w chwili zaistnienia stanu „default”. LGD wyrażone jako procent EAD jest funkcją możliwej do realizacji wartości zabezpieczeń rzeczowych i finansowych, zależnej od typu oraz wartości zabezpieczenia, typu transakcji oraz współczynnika odzyskania należności z innych źródeł niż zabezpieczenia.

System ratingowy generuje prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań dla kredytobiorców bezpośrednio w postaci PD wyrażonych w procentach na skali ciągłej. Klasy ratingowe tworzone są w oparciu o procedury dzielenia na grupy PD wyrażonego w procentach na podstawie drabinki geometrycznej. W sprawozdawczości zewnętrznej Bank stosuje mapowanie wewnętrznej skali ratingowej PD do ratingów zewnętrznych. Sposób mapowania przedstawiony jest w poniższej tabeli.

Pod-portfel	1				2				3		4				5		6	7		8	
PD rating	1,0 - 1,2	1,4	1,6	1,8	2	2,2	2,4 - 2,6	2,8	3	3,2 - 3,4	3,6	3,8	4	4,2 - 4,6	4,8	5	5,2 - 5,4	5,6 - 5,8	Brak ratingu	6,1 - 6,5	
S&P	AAA	AA+	AA, AA-	A+, A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	B+	B+	B	B-	B-	CCC+	CCC bis CC-	Nie dotyczy	C, D-I, D-II	
	Stopień inwestycyjny								Stopień nieinwestycyjny										Default		

W obszarze bankowości detalicznej funkcjonują następujące modele wchodzące w skład systemu ratingowego:

- model straty z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD) obejmujący portfel ekspozycji hipotecznych dla osób fizycznych. W ujęciu tego modelu strata zdefiniowana została jako funkcja zależna od poziomu odzysku ze spłat własnych klienta oraz możliwej, zrealizowanej w postępowaniu egzekucyjnym wartości zabezpieczenia na nieruchomości,
- model współczynnika konwersji kredytowej CCF (Credit Conversion Factor) obejmujący cały portfel obszaru detalicznego. Model ten bazuje na danych historycznych z lat 2003-2010. Współczynnik konwersji kredytowej jest integralną częścią modelu EAD (CCF jako stopień wykorzystania zobowiązań pozabilansowych),
- model parametru PD o konstrukcji modułowej integrujący funkcjonujące w obszarze detalicznym modele aplikacyjne, behawioralne oraz bazujące na danych z Biura Informacji Kredytowej (BIK).

Wszystkie modele podlegają cyklicznym przeglądom oraz procesowi walidacji i ocenie zgodności z obowiązującymi regulacjami.

Wszystkie Spółki Grupy BRE Banku SA, których działalność obarczona jest ryzykiem kredytowym, przed zawarciem transakcji i w trakcie jej trwania - w trybie monitoringu - przeprowadzają ocenę ryzyka opierając się przy tym o systemy ratingowe. Wykazują one różnice w zależności od charakteru prowadzonej działalności, przy czym wszystkie spółki faktoringowe używają jednolitego wspólnego rozwiązania, zaś leasing i kredyty hipoteczne udzielane są w oparciu o zindywidualizowane systemy. Cechą wspólną jest natomiast dwustopniowy charakter metodologii - w pierwszym kroku wyznaczany jest rating klienta, w drugim zaś rating transakcji/portfela. Obie powyższe oceny łącznie tworzą rating ryzyka finansowania. Badaniu poddawane są wskaźniki liczbowe i cechy natury jakościowej, których wpływ na poziom ryzyka uznany został za istotny. W zależności od charakteru prowadzonej działalności oraz ocenianego produktu, różnie rozkłada się nacisk na poszczególne klasyfikacje ryzyka (klient/transakcja).

Ratingi stosowane w Spółkach Grupy powstały w oparciu o rozwiązania przejęte z BRE Banku lub przy zastosowaniu podejścia eksperckiego.

3.2.4 Zasady kalkulacji wartości rezerwy portfelowej (rezerwy na zaistniałe, lecz nieujawnione straty tzw. IBNI - *Incurring But Not Identified Losses*) dla należności korporacyjnych i detalicznych w oparciu o systemy ratingowe.

3.2.4.1 Należności korporacyjne

Rezerwa portfelowa tworzona jest na portfelu kredytowym klientów, którzy nie zostali zaklasyfikowani do kategorii default. Kwota rezerw jest szacunkiem wielkości strat już poniesionych w wyniku zaistnienia zdarzeń ekonomicznych, które na dzień obliczania rezerw nie zostały jeszcze zidentyfikowane przez Bank.

Prawdopodobieństwo ujawnienia się straty jest modelowane regresją logistyczną opartą na wskaźnikach finansowych i danych jakościowych. Model jest kalibrowany na wewnętrznych danych Banku obejmujących kilkuletni okres obserwacji portfela korporacyjnego. Ustalono, że 9 miesięcy to średni okres, jaki upływa między zaistnieniem negatywnego zdarzenia ekonomicznego a możliwością jego rejestracji przez Bank, jest to tzw. okres identyfikacji straty (LIP). Zatem w obliczeniach przyjęto horyzont obserwacji parametru PD równy 9 miesięcy pochodzący z przeskalowania oryginalnej wartości 12-miesięcznego PD-ratingu pochodzącego z modelu ratingowego dla korporacji. Wielkość poniesionej straty jest założona na poziomie oczekiwanego zaangażowania w przypadku zaistnienia stanu default (EAD) pomnożonego przez LGD (parametr określający stratę na skutek zaniechania regulowania zobowiązań) wyznaczonego przez model LGD / EAD dla korporacji.

Charakterystyka korporacyjnego systemu ratingowego jako modelu wrażliwego na zmiany cyklu koniunkturalnego (ang. Point-in-Time), jak też uwzględnienie w modelu finansowych danych śródrocznych oraz wskaźników ostrzegawczych w ocenie Zarządu Banku zapewnia adekwatną reakcję wyliczonych kwot rezerw portfelowych na zmieniające się warunki rynkowe.

3.2.4.2 Należności detaliczne

Ekspozycje detaliczne grupowane są, na potrzeby kalkulacji rezerw, w portfele homogeniczne o podobnej charakterystyce ryzyka. Dla każdego z nich wyznaczane są parametry ryzyka (prawdopodobieństwo wystąpienia przesłanki utraty wartości - PD oraz wysokość potencjalnej straty w przypadku, gdy taka przesłanka zaistnieje - LGD). Wysokość tych parametrów obliczana jest z wykorzystaniem obserwacji historycznych dla poszczególnych portfeli i uzależniona od okresu zaległości. Następnie parametry ryzyka i zamortyzowana wartość ekspozycji kredytowej używane są do wyliczenia wartości rezerwy portfelowej na należności detaliczne.

Przesłanka utraty wartości stosowana jest w procesie kalkulacji rezerwy na należności detaliczne w odniesieniu do poszczególnych transakcji kredytowych, a nie dłużników. Dlatego wystąpienie przesłanki utraty wartości jednego zobowiązania nie skutkuje zakwalifikowaniem wszystkich innych zobowiązań dłużnika jako również obciążone tą samą przesłanką.

W przypadku zidentyfikowania przesłanki utraty wartości na przynajmniej jednej z ekspozycji klienta, jest on klasyfikowany do grupy klientów w statusie default.

3.2.5 Pomiar utraty wartości Bank dokonuje pomiaru utraty wartości dla ekspozycji kredytowych zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 39. Narzędziem do wyliczania odpisów aktualizujących dla zaangażowań z utratą wartości udzielonych klientom korporacyjnym oraz bankom jest intranetowa aplikacja IMPAIRMENT-Korpo. Proces identyfikacji klientów z utratą wartości i kalkulacji odpisów aktualizacyjnych przebiega następująco:

- określenie przy podejściu indywidualnym wystąpienia przesłanek utraty wartości (loss events), a przy stwierdzeniu utraty wartości, klasyfikacja klienta do kategorii default,
- określenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zarówno z zabezpieczeń jak i z bieżącej działalności klienta,
- kalkulacja utraty wartości uwzględniająca przyszłą wartość szacowanych odzysków zdyskontowanych efektywną stopą procentową,
- ewidencja księgowa odpisów aktualizujących (rezerw celowych).

Przesłanki niewykonania zobowiązania podzielono na twarde przesłanki utraty wartości - których zajęcie jest jednoznaczne z koniecznością klasyfikacji klienta do kategorii default oraz miękkie przesłanki utraty wartości - gdzie zajęcie danego zdarzenia może, ale nie musi, świadczyć o konieczności klasyfikacji klienta do kategorii default. Analityk kredytowy dokonuje dodatkowej oceny, czy wydarzenie miało istotny negatywny wpływ na zdolność dłużnika do wywiązywania się w pełni ze swoich zobowiązań kredytowych. Celem wprowadzenia miękkich przesłanek utraty wartości jest zwrócenie uwagi analityków kredytowych, którzy są odpowiedzialni za identyfikację przypadków niewykonania zobowiązania, na sytuacje, które potencjalnie mogą skutkować istotnym zwiększeniem ryzyka kredytowego dłużnika, prowadzącego do niemożności wywiązania się dłużnika w pełni ze swoich zobowiązań kredytowych wobec Banku.

Lista twardych przesłanek utraty wartości:

1. Liczba dni przeterminowania którejkolwiek ekspozycji o charakterze zobowiązania kredytowego dłużnika wynosi powyżej 90 dni oraz kwota przeterminowania przekracza 3 000 zł dla klientów korporacyjnych i 500 zł dla klientów Private Banking.
2. Zbycie przez Bank ekspozycji ze znaczną stratą ekonomiczną związaną ze zmianą wiarygodności kredytowej dłużnika.
3. Dokonanie przez Bank wymuszonej restrukturyzacji ekspozycji, czego następstwem była zmiana harmonogramu obsługi kredytu/transakcji z uwagi na brak możliwości wywiązania się przez dłużnika z umowy kredytowej/transakcji według jej pierwotnych założeń, co doprowadziło do:
 - a) zmniejszenia zobowiązań finansowych poprzez umorzenie części zobowiązania, lub
 - b) odroczenia istotnej części spłaty kwoty głównej, odsetek lub (jeżeli dotyczy) prowizji, pod warunkiem, że brak zgody na restrukturyzację skutkowałby opóźnieniem dłużnika w płatności powyżej 90 dni kalendarzowych dotyczącym istotnej części zobowiązania.
4. Złożenie przez Bank, podmiot dominujący wobec Banku lub podmiot zależny od Banku wniosku o postawienie dłużnika w stan upadłości lub podobnego wniosku w odniesieniu do zobowiązań kredytowych dłużnika wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku lub podmiotu zależnego Banku.
5. Postawienie dłużnika w stan upadłości lub uzyskanie przez niego podobnej ochrony prawnej, powodującej uniknięcie lub opóźnienie spłaty zobowiązań kredytowych wobec Banku, podmiotu dominującego Banku lub podmiotu zależnego Banku.
6. Wypowiedzenie przez Bank umowy w części lub całości i wszczęcie procedur restrukturyzacyjnych /windykacyjnych.
7. Oszustwo (defraudacja) ze strony klienta.

Lista miękkich przesłanek utraty wartości jest przygotowana oddzielnie dla każdego z następujących typów podmiotów:

- a) rządów i banków centralnych,
- b) banków,
- c) korporacji, w tym kredytowania specjalistycznego,
- d) jednostek samorządu terytorialnego,
- e) ubezpieczycieli,
- f) funduszy PTE, TFI.

Określenie oddzielnych miękkich przesłanek utraty wartości dla poszczególnych typów podmiotów miało na celu odzwierciedlenie specyfiki działalności poszczególnych podmiotów w procesie identyfikacji przypadków niewykonania zobowiązania.

W przypadku braku wystąpienia przesłanek utraty wartości wobec klienta, w oparciu o prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań (PD - *probability of default*) wyliczana jest rezerwa na zaistniałe, lecz nieujawnione straty (IBNI - *Incurring But Not Identified Losses*).

W części detalicznej Banku wysokość odpisów aktualizacyjnych z tytułu utraty wartości ustalana jest, podobnie jak w części korporacyjnej, z wykorzystaniem systemu IMPAIRMENT. Przyjmuje się, że wystąpiła przesłanka utraty wartości ekspozycji detalicznej, gdy:

- a) wysokość ekspozycji jest większa od 500 PLN i jest ona opóźniona o ponad 90 dni,
- b) transakcja ma charakter wyłudzenia (fraud),
- c) transakcja podlega restrukturyzacji.

Wszystkie przypadki utraty wartości oznaczane są automatycznie w aplikacji, za wyjątkiem kontraktów restrukturyzowanych oraz przypadków wyłudzenia, które rozpoznawane są w drodze analizy indywidualnej. W części detalicznej Banku sposób pomiaru utraty wartości oparty jest na metodzie portfelowej, za wyjątkiem wybranych ekspozycji hipotecznych analizowanych indywidualnie.

Poniższa tabela prezentuje udział procentowy pozycji bilansowych i pozabilansowych Grupy, odnoszących się do kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz pokrycia ekspozycji odpisem z tytułu utraty wartości dla każdej kategorii wewnętrznego ratingu stosowanego przez Bank (opis modelu ratingu jest przedstawiony powyżej).

Pod-portfel	31.12.2010		31.12.2009	
	Udział zaangażowania (%)	Pokrycie rezerwą (%)	Udział zaangażowania (%)	Pokrycie rezerwą (%)
1	5,73	0,34	36,42	0,05
2	48,86	0,05	16,89	0,10
3	8,46	0,32	9,39	0,37
4	17,93	0,59	19,94	0,61
5	4,45	1,68	5,88	1,74
6	0,39	2,63	1,62	1,16
7	1,04	6,91	0,60	16,72
8	5,31	-	2,05	-
pozostałe *)	2,48	1,44	2,33	3,75
kategoria default	5,35	53,07	4,88	52,73
Razem	100,00	3,21	100,00	3,08

*) pozostałe dotyczą spółek, które nie stosują systemów analogicznych jak BRE Bank SA.

3.2.6 Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe - przed uwzględnieniem przyjętych zabezpieczeń

	31.12.2010	31.12.2009
<u>Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z aktywami bilansowymi:</u>		
Weksle uprawnione do redyskonta	3 686	9 134
Należności od banków	2 510 892	2 530 572
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	59 370 365	52 468 812
Klienci indywidualni:	32 605 727	28 144 729
- Należności bieżące	3 541 703	3 649 451
- Kredyty terminowe, w tym:	29 064 024	24 495 278
kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	26 187 013	22 427 162
Klienci korporacyjni:	24 178 694	22 182 427
- Należności bieżące	2 740 923	2 906 140
- Kredyty terminowe:	16 192 724	17 064 098
udzielone dużym klientom	3 162 315	3 393 330
udzielone średnim i małym klientom	13 030 409	13 670 768
- Transakcje reverse repo/ buy sell back	3 338 317	353 808
- Pozostałe	1 906 730	1 858 381
Klienci budżetowi	1 917 829	1 325 135
Inne należności	668 115	816 521
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		
- Papiery dłużne	1 554 544	1 058 389
Pochodne instrumenty finansowe	1 226 653	1 933 627
Lokacyjne papiery wartościowe		
- Papiery dłużne	18 567 773	12 978 327
Aktywa zastawione	1 830 803	3 516 525
Inne aktywa	312 552	339 142
Razem ekspozycja związana z aktywami bilansowymi	85 377 268	74 834 528
<u>Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z pozycjami pozabilansowymi:</u>		
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe	11 710 787	9 946 384
Gwarancje, akcepty bankowe i akredytywy	2 449 814	2 312 114
Razem ekspozycja związana z pozycjami pozabilansowymi	14 160 601	12 258 498
Razem ekspozycje związane z aktywami bilansowymi i pozycjami pozabilansowymi	99 537 869	87 093 026

Powyższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku, bez uwzględnienia wartości zabezpieczeń i związanej z nimi poprawy sytuacji kredytowej. Zaangażowania bilansowe ujęte w tabeli zostały zaprezentowane według wartości netto.

Jak pokazano powyżej, 72,48% maksymalnej ekspozycji związanej z aktywami bilansowymi pochodzi z należności od banków i klientów (31 grudnia 2009 r. - 73,49%); 21,75% reprezentują lokacyjne dłużne papiery wartościowe (31 grudnia 2009 r. - 17,34%).

System zarządzania ma na celu utrzymywania minimalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe Grupy, wynikające z wykazywanych kredytów i pożyczek oraz dłużnych papierów wartościowych, co przejawia się między innymi następującymi trendami i wielkościami:

- 54,59% portfela kredytów i pożyczek (dla zaangażowania bilansowego i pozabilansowego) jest klasyfikowane na dwóch najwyższych poziomach wewnętrznego systemu oceny (31 grudnia 2009 r. - 53,31%);
- 90,18% portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom nie należy do kategorii należności przeterminowanych ani z utratą wartości (31 grudnia 2009 r. - 91,04%);
- 99,13% inwestycji w dłużne papiery wartościowe uzyskało przynajmniej rating kredytowy: A- (31 grudnia 2009 r. - 97,79%).

3.2.7 Kredyty i pożyczki udzielone klientom i bankom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom	31.12.2010		31.12.2009	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez utraty wartości	55 746 355	90,18	49 555 124	91,04
Przeterminowane, bez utraty wartości	2 788 623	4,51	2 317 529	4,26
Pozycje z rozpoznaną utratą wartości	3 285 158	5,31	2 560 928	4,70
Razem brutto	61 820 136	100,00	54 433 581	100,00
Rezerwa (na pozycje z rozpoznaną utratą wartości oraz rezerwa IBNI)	(2 449 771)	3,96	(1 964 769)	3,61
Razem netto	59 370 365	96,04	52 468 812	96,39

W poniższej tabeli przedstawiono należności od banków:

Należności od banków	31.12.2010		31.12.2009	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez utraty wartości	2 480 749	97,47	2 481 832	96,62
Przeterminowane, bez utraty wartości	-	0,00	-	0,00
Pozycje z rozpoznaną utratą wartości	64 390	2,53	86 827	3,38
Razem brutto	2 545 139	100,00	2 568 659	100,00
Rezerwa (na pozycje z rozpoznaną utratą wartości oraz rezerwa IBNI)	(34 247)	1,35	(38 087)	1,48
Razem netto	2 510 892	98,65	2 530 572	98,52

Całkowita kwota rezerw na kredyty i pożyczki z utratą wartości wynosi 2 484 018 tys. zł (31 grudnia 2009 r. - 2 002 856 tys. zł), z czego 2 267 059 tys. zł (31 grudnia 2009 r. - 1 768 491 tys. zł) reprezentuje rezerwy na kredyty i pożyczki udzielone klientom i bankom, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości, a pozostała kwota 216 959 tys. zł reprezentuje rezerwę portfelową (31 grudnia 2009 r. - 234 365 tys. zł). Dalsze informacje dotyczące odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków i klientów zostały przedstawione w notach 19 i 22.

W 2010 roku kwota przyznanych kredytów i pożyczek udzielonych klientom Grupy wzrosła o 12,92% w porównaniu do końca 2009 roku.

Kredyty i pożyczki nieprzeterminowane, bez utraty wartości

31 grudnia 2010 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni				Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym: kredyty mieszkaniowe i hipoteczne	Należności bieżące	Kredyty terminowe udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom	Transakcje reverse repo/ buy sell back				
Pod-portfel											
1	446 203	108 519	6 622	39 652	33 100	308 347	-	597 452	-	1 533 273	740 912
2	1 462 611	27 004 913	24 958 637	360 971	583 597	856 154	-	742 925	-	31 011 171	1 419 979
3	519 121	666 511	145 078	347 017	747 519	1 942 693	-	225 752	-	4 448 613	33 103
4	743 889	43 696	43 696	1 228 167	869 545	5 771 004	-	502 245	190 409	9 348 955	82 921
5	-	-	-	378 759	475 589	1 671 195	-	130 420	-	2 655 963	2 597
6	-	-	-	23 267	88 035	127 186	-	-	-	238 488	18 946
7	-	259	259	43 780	2 701	270 486	-	-	-	317 226	20 684
8	39	-	-	-	-	-	3 338 317	-	668 115	4 006 471	-
pozostałe *)	-	-	-	11 840	1 162	588 554	-	1 334 049	-	1 935 605	161 607
kategoria default	594	8 223	3 172	43 198	61 665	136 910	-	-	-	250 590	-
Razem	3 172 457	27 832 121	25 157 464	2 476 651	2 862 913	11 672 529	3 338 317	1 886 958	668 115	55 746 355	2 480 749

31 grudnia 2009 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni				Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki	
Pod-portfel	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym: kredyty mieszkaniowe i hipoteczne	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back					Pozostałe
			udzielone dużym klientom		udzielone średnim i małym klientom							
1	367 844	20 237 498	20 160 404	18 289	-	222 903	-	-	1 078 656	-	21 925 190	1 536 499
2	1 854 364	2 543 201	1 364 885	299 614	608 594	1 280 407	-	-	25 211	-	6 611 391	606 340
3	618 157	751 976	116 534	537 859	900 757	1 315 262	-	-	-	-	4 124 011	55 442
4	-	48 455	48 455	1 318 386	1 246 266	6 936 758	-	412 595	17 375	-	9 979 835	35 771
5	410 349	-	-	350 022	415 884	1 664 943	-	-	206 098	-	3 047 296	32 882
6	-	-	-	30 892	10 189	821 980	-	-	-	-	863 061	-
7	-	-	-	35 164	1 201	50 389	-	-	-	-	86 754	12 125
8	-	207	-	59	-	-	353 808	-	-	816 521	1 170 595	95 030
pozostałe *)	-	-	-	9 425	8 595	29 241	-	1 329 217	-	-	1 376 478	107 743
kategoria default	327	18 884	2 239	27 550	-	323 752	-	-	-	-	370 513	-
Razem	3 251 041	23 600 221	21 692 517	2 627 260	3 191 486	12 645 635	353 808	1 741 812	1 327 340	816 521	49 555 124	2 481 832

*) pozostałe dotyczą spółek, które nie stosują systemów ratingowych analogicznych jak BRE Bank

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości

Kwoty brutto kredytów i pożyczek, które były przeterminowane, lecz, dla których nie rozpoznano utraty wartości, przedstawiono poniżej w podziale na klasy aktywów. Dla kredytów i pożyczek przeterminowanych krócej niż o 90 dni nie rozpoznaje się utraty wartości, chyba, że inne dostępne informacje świadczą o jej wystąpieniu.

31 grudnia 2010 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni				Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki	
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym: kredyty mieszkaniowe i hipoteczne	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back					Pozostałe
					udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
do 30 dni	297 289	821 072	718 272	17 716	1 072	503 340	-	42 569	36 061	-	1 719 119	
od 31 do 60 dni	48 100	153 131	133 990	14 141	442	285 388	-	1 711	-	-	502 913	
od 61 do 90 dni	49 849	135 475	75 380	10 002	36	370 605	-	624	-	-	566 591	
Razem	395 238	1 109 678	927 642	41 859	1 550	1 159 333	-	44 904	36 061	-	2 788 623	

31 grudnia 2009 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni				Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym:	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe			
			kredyty mieszkaniowe i hipoteczne		udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom					
do 30 dni	335 270	606 124	514 620	20 480	800	456 042	-	29 742	596	-	1 449 054
od 31 do 60 dni	70 197	113 833	103 060	10 959	46	147 643	-	71 564	-	-	414 242
od 61 do 90 dni	60 654	108 978	57 345	12 140	24	263 255	-	9 182	-	-	454 233
Razem	466 121	828 935	675 025	43 579	870	866 940	-	110 488	596	-	2 317 529

Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość godziwa zabezpieczeń kredytów hipotecznych udzielonych klientom detalicznym wynosiła 715 422 tys. zł (31 grudnia 2009 r. - 535 226 tys. zł) dla grupy kredytów przeterminowanych, bez rozpoznanej utraty wartości.

Dla portfela kredytów korporacyjnych, w momencie początkowego ujęcia kredytów i pożyczek, wartość godziwa zabezpieczeń jest ustalana w oparciu o techniki wyceny stosowane powszechnie dla odpowiednich aktywów. W kolejnych okresach, wartość godziwa jest aktualizowana poprzez odniesienie do cen rynkowych podobnych aktywów, lub na podstawie przeprowadzonej wyceny, jeśli jest to wymagane. Aktualne procedury zarządzania ryzykiem kredytowym portfela przeterminowanego bez utraty wartości (w tym monitoring zgodnie z Notą 3.2.1) nie wymagają aktualizacji wartości godziwej zabezpieczeń na każdy dzień bilansowy.

Kredyty i pożyczki, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości

Wartość netto kredytów i pożyczek z rozpoznaną indywidualnie utratą wartości wyniosła 1 082 489 tys. zł (31 grudnia 2009 r. - 879 264 tys. zł). Poniżej przedstawiono kwoty brutto kredytów i pożyczek, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości (przed uwzględnieniem przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych zabezpieczeń oraz oczekiwanych spłat), w podziale na klasy aktywów, wraz z odpowiadającą im wartością godziwą zabezpieczeń.

	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni				Pozostałe	Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym: kredyty mieszkaniowe i hipoteczne	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back					
					udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
31 grudnia 2010 r.												
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	791 245	357 921	221 538	599 406	465 130	961 417	-	110 039	-	-	3 285 158	64 390
Wartość godziwa zabezpieczeń	34 519	169 112	136 335	78 222	108 807	384 327	-	-	-	-	774 988	-
31 grudnia 2009 r.												
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	519 064	189 747	101 871	578 768	309 386	890 298	-	73 665	-	-	2 560 928	86 827
Wartość godziwa zabezpieczeń	19 562	94 664	72 639	88 658	38 247	274 215	-	-	-	-	515 346	-

Wartość godziwa zabezpieczeń została ustalona jako wartość oczekiwanych przepływów pieniężnych z tytułu zabezpieczeń zdyskontowanych na dzień bilansowy efektywną stopą procentową.

Grupa charakteryzuje się konserwatywnym podejściem w obszarze weryfikacji wartości zabezpieczeń i ustalania dopuszczalnych poziomów wskaźnika LtV. Polityka w tym zakresie narzuca szczególnie istotne ograniczenia w przypadku transakcji cechujących się wyższą od średniej szkodowością (pożyczki i kredyty konsolidacyjne) oraz/lub zabezpieczanych na nieruchomościach o niskiej płynności (zlokalizowanych na rynkach słabo rozwiniętych).

Na dzień 31 grudnia 2010 roku indywidualna utrata wartości zaangażowań wobec banków wyniosła 33 181 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: 36 238 tys. zł).

Renegocjowane kredyty i pożyczki

Renegocjowanie warunków umownych pożyczek i kredytów stanowi przesłankę utraty wartości, chyba że renegocjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Proces restrukturyzacji polega na zmianie umów w zakresie wydłużenia okresu płatności, rozpoznanych planów naprawczych, modyfikacji i odłożenia spłaty długu klienta, który w wyniku tego procesu klasyfikowany jest do portfela default. Praktyka i procedury procesu restrukturyzacji opierają się na współczynnikach i kryteriach, które w opinii Zarządu Banku pokazują, że płatności mają być z największym prawdopodobieństwem uregulowane na czas. Procedury restrukturyzacji są uwarunkowane regularnymi przeglądami. Najczęściej restrukturyzacja jest przeprowadzana w odniesieniu do pożyczek terminowych. Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości rozpoznaje się utratę wartości kredytów renegocjowanych, jeżeli zmiana warunków umownych wynika z wyższego ryzyka kredytowego. Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość kredytów renegocjowanych bez rozpoznanej utraty wartości wyniosła 25 935 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: 91 683 tys. zł).

3.2.8 Instrumenty dłużne: obligacje skarbowe i inne uznane dłużne papiery wartościowe

31 grudnia 2010 r.	Przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione			Lokacyjne dłużne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione	Razem
	Obligacje rządowe	Bony skarbowe	Pozostałe dłużne		
AAA	-	-	49 201	-	49 201
AA- do AA+	-	-	-	3 327	3 327
A- do A+	1 207 015	1 100 918	114 949	19 286 845	21 709 727
BBB+ do BBB-	-	-	51 339	89 744	141 083
BB+ do BB-	-	-	49 780	-	49 780
B+ do B-	-	-	-	-	-
poniżej B-	-	-	-	2	2
bez ratingu	-	-	-	-	-
Razem	1 207 015	1 100 918	265 269	19 379 918	21 953 120

31 grudnia 2009 r.	Przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione			Lokacyjne dłużne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione	Razem
Rating	Obligacje rządowe	Bony skarbowe	Pozostałe dłużne		
AAA	-	-	-	-	-
AA- do AA+	-	-	6 935	2 399	9 334
A- do A+	1 079 141	227 557	180 127	15 668 866	17 155 691
BBB+ do BBB-	-	-	86 746	-	86 746
BB+ do BB-	-	-	47 652	-	47 652
B+ do B-	-	-	-	-	-
poniżej B-	-	-	-	-	-
bez ratingu	-	-	196 544	57 274	253 818
Razem	1 079 141	227 557	518 004	15 728 539	17 553 241

W 2010 roku kwota dłużnych papierów wartościowych z ratingiem A- do A+ obejmowała papiery wartościowe emitowane przez bank centralny o wartości 8 283 824 tys. zł (2009 r. - 6 693 975 tys. zł).

Informacja o odpisach z tytułu utraty wartości lokacyjnych dłużnych papierów wartościowych znajduje się w Nocie 23.

3.2.9 Przejęte zabezpieczenia

W 2010 roku i w 2009 roku Grupa nie dokonała istotnych przejęć i sprzedaży aktywów ustanowionych jako zabezpieczenia.

Grupa klasyfikuje przejęte zabezpieczenia jako aktywa przejęte za długi i wycenia zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości opisanymi w pkt 2.23. Aktywa przejęte za długi zaklasyfikowane jako aktywa do zbycia zostaną wystawione na sprzedaż na właściwym dla nich rynku oraz zbyte w najszybszym możliwym terminie. Proces sprzedaży przejętych przez Bank zabezpieczeń jest zorganizowany zgodnie z polityką i procedurami określonymi przez jednostki zarządzające procesem windykacji dla poszczególnych rodzajów przejmowanych zabezpieczeń.

Polityką Spółek Grupy jest sprzedaż przejętych aktywów lub - jak to ma miejsce w przypadku leasingu - oddanie w ponowny leasing innemu klientowi. Do rzadkości należą przypadki gospodarowania przejętymi aktywami na potrzeby własne - czynność taka musi być ekonomicznie uzasadniona i odzwierciedlać pilną potrzebę Spółki oraz musi uzyskać każdorazowo aprobatę jej Zarządu. W 2010 roku Grupa nie posiadała żadnych trudnozbawialnych aktywów przejętych jako zabezpieczenia.

3.3 Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych

Ryzyko koncentracji geograficznej

W celu aktywnego zarządzania ryzykiem koncentracji na kraje Grupa:

- przestrzega sformalizowanych procedur mających na celu identyfikację, pomiar oraz monitorowanie tego ryzyka,
- przestrzega sformalizowanych limitów ograniczających ryzyko na kraje oraz zasady postępowania w przypadku przekroczenia tych limitów,
- posiada system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka na kraje, wspierający proces decyzyjny dotyczący zarządzania,
- utrzymuje kontakty z wyselekcjonowaną grupą największych banków o dobrym ratingu, aktywnych w obsłudze transakcji zagranicznych. Na niektórych rynkach, których ryzyko jest trudne do oszacowania, BRE Bank korzysta z usług swoich zagranicznych banków korespondentów, na przykład Commerzbanku, oraz z ubezpieczenia w KUKIE pokrywającego ryzyko ekonomiczne i polityczne.

Nie wyodrębnia się w Grupie BRE Banku aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według obszarów geograficznych z uwagi na nieistotność geograficznego zróżnicowania ryzyk.

Ryzyko koncentracji branżowej

W przypadku koncentracji w branżach, dodatkowo analizowany jest udział Grupy w finansowaniu całego sektora oraz sytuacja klientów Grupy na tle kondycji finansowej firm z danej branży. W tym celu Grupa korzysta z bazy statystycznej, która poszczególne wskaźniki finansowe każdego z klientów Banku umieszcza w siatce decylowej tego wskaźnika dla danej branży. Pozwala to monitorować ryzyko branżowe portfela Grupy w sytuacji, gdy kondycja całej branży podlega, ze względu na czynniki zewnętrzne, szybkim zmianom.

Limity branżowe ustala się dla branż, zdefiniowanych przez Bank zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku, w kwartalnych okresach sprawozdawczych. Monitorowaniu i analizie podlegają wszystkie branże, na które Bank ma zaangażowanie powyżej 800 mln zł, a także dodatkowo wskazane przez Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem. O ile Komitet Kredytowy Zarządu Banku nie postanowi inaczej, ustala się limit zaangażowania Grupy w dowolną branżę na poziomie nie wyższym niż:

- 10% wartości brutto portfela kredytowego w poprzednim okresie sprawozdawczym dla branż o niskim ryzyku,
- 8% wartości brutto portfela kredytowego w poprzednim okresie sprawozdawczym dla branż o średnim ryzyku,
- 6% wartości brutto portfela kredytowego w poprzednim okresie sprawozdawczym dla branż o wysokim ryzyku.

W przypadku przekroczenia jakiegokolwiek limitu branżowego lub przewidywania, że taki limit może być przekroczony w następnym okresie sprawozdawczym, wprowadzane są działania zapobiegające przekroczeniu limitów.

Poniższe tabele prezentują strukturę koncentracji zaangażowania Grupy BRE Banku SA w poszczególne branże.

Lp	Branże	Zadłużenie kapitałowe (w tys. zł)		Zadłużenie kapitałowe (w tys. zł)	
		31.12.2010	%	31.12.2009	%
1.	Osoby fizyczne	33 703 646	54,52%	28 880 998	53,06%
2.	Obsługa nieruchomości	3 565 345	5,77%	3 633 779	6,68%
3.	Budownictwo	2 030 608	3,28%	1 966 738	3,61%
4.	Administracja publiczna	1 586 819	2,57%	248 342	0,46%
5.	Transport i biura turystyczne	1 541 993	2,49%	1 528 405	2,81%
6.	Metale	1 102 050	1,78%	1 164 163	2,14%
7.	Pozostały handel hurtowy	1 007 980	1,63%	1 126 252	2,07%
8.	Paliwa płynne i gaz ziemny	986 905	1,60%	975 529	1,79%
9.	Drewno i meble	929 151	1,50%	854 870	1,57%
10.	Zarządzanie, consulting, reklama	756 467	1,22%	1 124 020	2,06%
11.	Motoryzacja	735 722	1,19%	754 903	1,39%
12.	Leasing i wynajem	634 973	1,03%	519 234	0,95%
13.	Materiały budowlane	628 786	1,02%	766 793	1,41%
14.	Podstawowe artykuły spożywcze	586 715	0,95%	708 945	1,30%
15.	Chemia i tworzywa sztuczne	544 030	0,88%	570 039	1,05%
16.	Przemysł mięsny	474 263	0,77%	421 950	0,78%
17.	Energetyka i ciepłownictwo	464 640	0,75%	821 326	1,51%
18.	Farmacja i Ochrona Zdrowia	314 964	0,51%	280 440	0,52%

Łączne zaangażowanie Grupy w 2010 roku w wyżej wymienione branże (poza osobami fizycznymi) wynosi 28,94% portfela kredytowego (2009 r. - 32,10%). Ryzyko inwestycyjne tych branż (w 5 - stopniowej skali tj.: małe, średnie, podwyższone, wysokie i bardzo wysokie), według stanu na koniec 2010 roku, oszacowane w oparciu o najnowsze opracowanie Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową oraz na podstawie rekomendacji analityków branżowych Banku, zostało sklasyfikowane następująco:

Obsługa nieruchomości	- średnie
Budownictwo	- wysokie
Administracja publiczna	- małe
Transport i biura turystyczne	- wysokie
Metale	- bardzo wysokie
Pozostały handel hurtowy	- średnie
Paliwa płynne i gaz ziemny	- średnie
Drewno i meble	- bardzo wysokie
Zarządzanie, consulting, reklama	- podwyższone
Motoryzacja	- wysokie
Leasing i wynajem	- średnie
Materiały budowlane	- podwyższone
Podstawowe artykuły spożywcze	- średnie
Chemia i tworzywa sztuczne	- średnie
Pośrednictwo finansowe	- małe
Przemysł mięsny	- średnie
Energetyka i ciepłownictwo	- średnie
Farmacja i Ochrona Zdrowia	- średnie

Ryzyko koncentracji dużych zaangażowań

Celem procesu zarządzania ryzykiem koncentracji dużych zaangażowań jest bieżący monitoring oraz kontrola zaangażowań pod kątem przestrzegania limitów prawnych. W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem przekroczenia prawnych limitów w spółkach Grupy:

- są ustalane wewnętrzne limity mniejsze niż określone w ustawie Prawo bankowe,
- dla klientów, których zaangażowanie przekracza 5% funduszy własnych, jest wprowadzony proces rezerwacji (pozwolen) limitów zaangażowań,
- prowadzony jest tygodniowy raporting dotyczący dużych zaangażowań przeznaczony dla uczestników procesów kredytowego i inwestycyjnego.

Działania te mają bezpośredni wpływ na decyzje organów spółek Grupy dotyczące akceptowania zwiększania i podejmowania zaangażowań wobec klientów.

Zaangażowanie wobec jednego kredytobiorcy (włączając banki i brokerów) podlega dalszym ograniczeniom w formie szczegółowych limitów dotyczących narażenia na ryzyko bilansowe i pozabilansowe oraz dziennych limitów ryzyka dostaw dotyczących pozycji takich jak walutowe kontrakty terminowe. Faktyczna ekspozycja na ryzyko jest codziennie porównywana z dopuszczalnym limitem.

Poziomem ekspozycji na ryzyko kredytowe zarządza się poprzez regularną analizę zdolności kredytobiorców oraz potencjalnych kredytobiorców do spłaty odsetek i kapitału oraz, w razie potrzeby, poprzez zmianę limitów kredytowych. Poziomem narażenia na ryzyko kredytowe zarządza się również poprzez uzyskiwanie zabezpieczeń oraz gwarancji.

3.4 Ryzyko rynkowe

Definicja ryzyka rynkowego. Bank jest narażony na ryzyko rynkowe rozumiane jako ryzyko wynikające z niekorzystnej zmiany bieżącej wyceny otwartych pozycji Banku w instrumentach odsetkowych, walutowych i kapitałowych w skutek zmian wartości odpowiednich czynników ryzyka, a w szczególności stóp procentowych, kursów walutowych, cen akcji i poziomu indeksów oraz zmienności implikowanych opcji. Ten typ ryzyka jest przedmiotem jednolitego systemu zarządzania, który dotyczy zarówno księgi handlowej jak i pozycji zaliczanych do księgi bankowej. Zarządzanie operacyjne ryzykiem rynkowym pozycji Banku odbywa się w jednostkach front office Banku - w Departamencie Skarbu (DS) odpowiadającym głównie za pozycje księgi bankowej oraz w Departamencie Rynków Finansowych (DFM) zarządzającym przede wszystkim pozycjami księgi handlowej. Ryzyko rynkowe wynikające z transakcji zawieranych przez inne jednostki Banku, co do zasady, jest transferowane do Departamentu Skarbu lub Departamentu Rynków Finansowych odpowiednio do rodzaju ryzyka.

Zarządzanie strategiczne ryzykiem rynkowym, w tym niezależny monitoring i kontrola, odbywa się w jednostkach Banku oddzielonych funkcjonalnie od jednostek front office - w szczególności w Departamencie Ryzyka, natomiast decyzje odnoszące się do strategicznego zarządzania ryzykiem rynkowym podejmuje Komitet Ryzyka BRE Banku. Komitet, działając w imieniu Zarząd Banku wyznacza limity wartości zagrożonej oraz limity testów warunków skrajnych, których wykorzystanie jest monitorowane i raportowane w trybie dziennym przez DRF.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się zgodnie z przyjętą przez Radę Nadzorczą strategią i polityką zarządzania ryzykiem rynkowym w BRE Banku.

Poziom ekspozycji na ryzyko rynkowe. Zgodnie z przyjętą w Banku metodologią ryzyko rynkowe jest kwantyfikowane przede wszystkim za pomocą następujących miar ryzyka: wartości zagrożonej (Value at Risk - VaR) oraz wartości testów warunków skrajnych.

Wartość zagrożona. Podstawową miarą ryzyka rynkowego stosowaną do portfeli księgi handlowej oraz portfeli księgi bankowej jest wartość zagrożona (VaR). VaR jest miarą statystyczną, która wyraża potencjalną stratę, na jaką narażony jest portfel w przeciągu określonego czasu, dla danego poziomu ufności, w normalnych warunkach rynkowych, z tytułu zmian czynników ryzyka takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, ceny akcji oraz zmienności implikowanych opcji. Potencjalność straty oznacza, że z wcześniej ustalonym, dużym prawdopodobieństwem (przy tzw. poziomie ufności), przy którym wyznaczana jest wartość zagrożona, w ciągu zadanego okresu można się spodziewać straty mniejszej niż wyznaczona wartość VaR. W Banku wartość zagrożona jest wyznaczana metodą symulacji historycznej, w której wykorzystywane są szeregi czasowe o długości 254 (1 rok) zaobserwowanych wartości wszystkich czynników ryzyka, od których zależne są portfele Banku. Bank monitoruje wartość zagrożoną na poziomie ufności 97,5% dla jednodniowego okresu utrzymywania pozycji. Dzięki stosowaniu w procesie wyznaczania wartości zagrożonej VaR pełnych metod wyceny instrumentów finansowych, wyznaczana wielkość VaR w opinii Banku odzwierciedla ryzyko rynkowe tych instrumentów, a w szczególności instrumentów nieliniowych, takich jak na przykład opcje. Model wyznaczania wartości zagrożonej jest poddawany na bieżąco testom weryfikacji historycznej.

Poniższa tabela przedstawia poziom ryzyka rynkowego Grupy BRE Banku (to jest portfeli BRE Banku, BRE Banku Hipotecznego, BRE Leasing, oraz Domu Inwestycyjnego BRE Banku) według stanów na dzień 31 grudnia 2010 roku mierzony wartością zagrożoną (przy poziomie ufności 97,5% dla jednodniowego okresu utrzymywania pozycji) oraz

w rozbiciu na wartości zagrożone odpowiadające poszczególnym głównym rodzajom ryzyka - ryzyka stóp procentowych (VaR IR), ryzyka kursów walutowych (VaR FX) i ryzyka cen akcji / wartości indeksów (VaR EQ).

w tys. zł	Grupa BRE	BRE	BRE BH	BRE Leasing	DI BRE
VaR IR	9 945	9 529	44	314	0
VaR FX	406	222	175	116	0
VaR EQ	103	25	0	0	77
VaR	9 637	9 423	191	290	77

Dla porównania wartość zagrożona VaR na koniec roku 2009 na poziomie Grupy BRE Banku wynosiła 7 339 tys. zł, w tym dla BRE Banku - 7 685 tys. zł, dla BRE Banku Hipotecznego - 439 tys. zł, dla BRE Leasing - 652 tys. zł, oraz dla Domu Inwestycyjnego BRE Banku - 139 tys. zł.

Zasadniczym źródłem ryzyka rynkowego Grupy BRE Banku są pozycje BRE Banku. Obraz struktury ryzyka rynkowego pozycji Banku mierzonego wartością zagrożoną (przy poziomie ufności 97,5% dla jednodniowego okresu utrzymywania pozycji) jest przedstawiony w poniższej tabeli. Wartości średnie, najmniejsze i największe wartości zagrożonej prezentowane w tabeli zostały wyznaczone na podstawie szeregów dziennych obserwacji wartości zagrożonej odpowiednio w 2010 roku i 2009 roku.

w tys. zł	2010 rok				2009 rok			
	31.12.2010	średnia	maksimum	minimum	31.12.2009	średnia	maksimum	minimum
VaR IR	9 529	7 242	10 411	3 895	6 496	7 278	8 847	4 881
VaR FX	222	651	2 786	178	2 293	2 778	4 310	1 139
VaR EQ	25	184	906	2	163	152	694	1
VaR	9 423	7 314	10 375	3 951	7 685	9 396	14 657	6 485

Wykorzystanie limitów wartości zagrożonej w 2010 roku dla portfela Departamentu Rynków Finansowych (DFM) wynosiło średnio 16,61%, a dla portfela Departamentu Skarbu (DS) 48,15%.

Na wysokość wartości zagrożonej (VaR) miały wpływ w przeważającej mierze portfele instrumentów wrażliwych na stopę procentową (głównie na stopy krajowe), takich jak dłużne papiery wartościowe, transakcje wymiany stóp procentowych oraz, w drugiej kolejności, portfele instrumentów wrażliwych na kursy walutowe, takich jak opcje walutowe oraz transakcje wymiany walut. Pozostałe grupy czynników ryzyka miały relatywnie mniejszy wpływ na wartość VaR.

Test warunków skrajnych. Dodatkowymi miarami ryzyka rynkowego, uzupełniającymi pomiar wartości zagrożonej, są testy warunków skrajnych, które pokazują hipotetyczną zmianę bieżącej wyceny portfeli Banku, które nastąpiłyby w skutek wystąpienia tzw. scenariuszy stres testowych, czyli przyjęcia przez czynniki ryzyka wyspecyfikowanych skrajnych wartości w horyzoncie jednodniowym. Bank stosuje dwie metody przeprowadzania testów warunków skrajnych: jedną, w której scenariusze zmian czynników ryzyka zostały skonstruowane na podstawie dużych zmian parametrów rynkowych zaobserwowanych w przeszłych rynkowych sytuacjach kryzysowych, oraz drugą, w której scenariusze składają się z dużych, ekstremalnie skorelowanych zmian, jednakowych w każdej grupie, wartości czynników ryzyka. Na wartości testu warunków skrajnych nałożony jest limit, który ma charakter liczby kontrolnej. Średnia wartość testu warunków skrajnych (opartych na zaobserwowanych przeszłych sytuacjach kryzysowych) wynosiła w 2010 roku dla portfeli Departamentu Rynków Finansowych 11,7 mln zł (w 2009 roku - 12 mln zł), a dla portfeli Departamentu Skarbu 72,0 mln zł (w 2009 roku - 44 mln zł).

3.5 Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na wpływ zmian kursów walutowych. Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję Grupy na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku. Tabele te przedstawiają aktywa i zobowiązania Banku według wartości bilansowej, w podziale walutowym.

Grupa BRE Banku SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2010 rok

(w tys. zł)

31.12.2010	PLN	EUR	USD	CHF	GBP	Inne	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	2 259 825	44 850	5 577	117	469	49 074	2 359 912
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	3 686	-	-	-	-	-	3 686
Należności od banków	1 286 877	603 102	242 708	5 127	14 496	358 582	2 510 892
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	1 564 293	1 100	263	-	-	-	1 565 656
Pochodne instrumenty finansowe	1 043 926	99 766	62 728	3 632	-	16 601	1 226 653
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	25 367 941	8 378 725	1 666 823	22 073 527	28 243	1 855 106	59 370 365
Lokacyjne papiery wartościowe	18 663 366	85 221	14 101	-	-	-	18 762 688
Aktywa zastawione	1 830 803	-	-	-	-	-	1 830 803
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	-	317	-	-	-	-	317
Wartości niematerialne	416 075	3 130	-	-	-	8 632	427 837
Rzeczowe aktywa trwałe	751 033	12 586	-	-	-	14 001	777 620
Pozostałe aktywa, w tym aktywa podatkowe	1 161 973	27 140	1 958	297	10	14 634	1 206 012
A k t y w a r a z e m	54 349 798	9 255 937	1 994 158	22 082 700	43 218	2 316 630	90 042 441
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec banku centralnego	-	79	-	-	-	-	79
Zobowiązania wobec innych banków	4 613 753	3 641 285	1 157 421	18 781 485	1 932	531 132	28 727 008
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	1 255 302	60 890	39 939	1 687	-	5 690	1 363 508
Zobowiązania wobec klientów	38 840 996	5 169 471	741 632	30 994	81 090	2 555 874	47 420 057
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 371 824	-	-	-	-	-	1 371 824
Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	3 010 127	-	-	3 010 127
Pozostałe zobowiązania, w tym zobowiązania podatkowe	813 600	50 974	3 311	365	85	28 893	897 228
Rezerwy	145 014	15 564	5 211	9 266	19	251	175 325
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m	47 040 489	8 938 263	1 947 514	21 833 924	83 126	3 121 840	82 965 156
Pozycja bilansowa netto	7 309 309	317 674	46 644	248 776	(39 908)	(805 210)	7 077 285
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe	10 518 084	917 541	144 013	81	4 319	126 749	11 710 787
Gwarancje, akcepty bankowe i akredytywy	1 636 079	625 921	158 038	137	46	29 593	2 449 814

31.12.2009	PLN	EUR	USD	CHF	GBP	Inne	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	3 686 559	31 623	4 825	106	287	63 365	3 786 765
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	9 134	-	-	-	-	-	9 134
Należności od banków	862 081	271 163	160 328	3 534	1 033	1 232 433	2 530 572
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	1 063 326	-	1 864	-	-	-	1 065 190
Pochodne instrumenty finansowe	1 801 415	40 853	64 236	3 004	-	24 119	1 933 627
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	22 366 161	6 680 581	1 633 718	20 196 760	26 919	1 564 673	52 468 812
Lokacyjne papiery wartościowe	12 960 636	146 647	13 403	-	-	1	13 120 687
Aktywa zastawione	3 516 525	-	-	-	-	-	3 516 525
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	-	1 150	-	-	-	-	1 150
Wartości niematerialne	429 082	3 444	-	-	-	8 846	441 372
Rzeczowe aktywa trwałe	756 054	15 171	-	-	-	15 221	786 446
Pozostałe aktywa, w tym aktywa podatkowe	1 333 191	21 932	26	1	8	8 448	1 363 606
A k t y w a r a z e m	48 784 164	7 212 564	1 878 400	20 203 405	28 247	2 917 106	81 023 886
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	2 003 440	343	-	-	-	-	2 003 783
Zobowiązania wobec innych banków	3 420 945	3 970 542	414 752	16 599 052	1 844	612 670	25 019 805
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	1 764 596	123 231	41 893	-	-	5 775	1 935 495
Zobowiązania wobec klientów	33 695 267	4 774 819	719 906	23 888	54 511	3 522 996	42 791 387
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 387 185	-	28 526	-	-	-	1 415 711
Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	2 631 951	-	-	2 631 951
Pozostałe zobowiązania, w tym zobowiązania podatkowe	706 044	35 224	3 134	-	1	33 240	777 643
Rezerwy	161 193	10 998	256	915	-	3 595	176 957
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m	43 138 670	8 915 157	1 208 467	19 255 806	56 356	4 178 276	76 752 732
Pozycja bilansowa netto	5 645 494	(1 702 593)	669 933	947 599	(28 109)	(1 261 170)	4 271 154
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe	8 797 676	870 079	174 431	1 024	4 788	98 386	9 946 384
Gwarancje, akcepty bankowe i akredytywy	1 302 748	821 017	164 490	52	739	23 068	2 312 114

3.6 Ryzyko stopy procentowej

BRE Bank SA

Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej w BRE Banku kontrolowane jest w oparciu o miary ryzyka takie jak: luka niedopasowania terminów przeszacowania oraz liczony na jej bazie dochód odsetkowy narażony na ryzyko („EaR”). Na podstawie wspomnianych miar wykonywane są również analizy typu stress test.

Według stanu na 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku nagła, trwała i o niekorzystnym kierunku zmiana rynkowych stóp procentowych o 100 p.b. dla wszystkich terminów zapadalności spowodowałaby zmniejszenie rocznego dochodu odsetkowego, w okresie 12 miesięcy następujących po dniu bilansowym („EaR”) o:

31.12.2010		31.12.2009	
w mln zł	dla waluty	w mln zł	dla waluty
35,83	PLN	7,47	PLN
4,56	EUR	0,13	EUR
0,12	USD	1,46	USD
16,28	CHF	14,18	CHF
5,49	CZK	5,09	CZK

Do wyliczenia tych wartości przyjęto założenie, że struktura aktywów i zobowiązań finansowych ujętych w sprawozdaniu według stanu na prezentowane powyżej daty, będzie niezmienna przez okres roku, a Bank nie podejmie żadnych działań w celu zmiany związanej z nimi ekspozycji na ryzyko zmiany stopy procentowej.

Dodatkowo monitorowana jest struktura księgi bankowej w zakresie ryzyka bazowego, ryzyka krzywej dochodowości oraz ryzyka opcji klienta.

Bank przeprowadza również szereg kalkulacji zmian wartości ekonomicznej portfela bankowego o charakterze scenariuszy testu warunków skrajnych. Zmiana wartości ekonomicznej portfela bankowego w wyniku stress testu, który zakłada scenariusz negatywnej zmiany stóp procentowych dla danej waluty o 200 punktów bazowych wynosiła na koniec 2010 roku 293 mln PLN, a dla portfela instrumentów dostępnych do sprzedaży 310 mln PLN. Przy kalkulacji tych wartości nie uwzględnia się korelacji pomiędzy walutami oraz zakłada się, że przy małych wartościach stóp, ich spadek nie może osiągnąć wartości mniejszej lub równej zero.

BRE Bank Hipoteczny SA

Podstawowymi miarami ryzyka stopy procentowej w BRE Banku Hipotecznego SA są luka niedopasowania terminów przeszacowania oraz liczony na jej bazie dochód odsetkowy narażony na ryzyko („EaR”).

Według stanu na 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku, zmiana rynkowych stóp procentowych o 100 p.b. dla wszystkich terminów przeszacowania, w przypadku, gdyby miała charakter trwały i o niekorzystnym kierunku spowodowałaby zmniejszenie rocznego dochodu odsetkowego o:

31.12.2010		31.12.2009	
w mln zł	dla waluty	w mln zł	dla waluty
4,31	PLN	3,70	PLN
0,08	EUR	0,09	EUR
0,00	USD	0,01	USD

Przy wyliczaniu tych wartości przyjęto założenie, że struktura aktywów i pasywów ujętych w sprawozdaniu finansowym według stanu na prezentowane powyżej daty nie ulegnie zmianie w trakcie najbliższego roku ani że BRE Bank Hipoteczny nie podejmie żadnych działań w celu zmiany ekspozycji narażonej na ryzyko.

BRE Leasing Sp. z o.o.

BRE Leasing Sp. z o.o. stosuje analizę ryzyka, gdzie czynnikami ryzyka są:

- stopy procentowe,
- kursy wymiany walut.

Wrażliwość poszczególnych transakcji na czynniki ryzyka jest obliczana poprzez dodanie czynnika ryzyka (tzw. Shock Rate) i zbadaniu jego wpływu na wartość bieżącą portfela (MTM).

Według stanu na 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku nagła, trwała i o niekorzystnym kierunku zmian rynkowych stóp procentowych o 100 p.b. dla wszystkich terminów zapadalności spowodowałaby zmniejszenie wartości bieżącej portfela o:

Grupa BRE Banku SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2010 rok

(w tys. zł)

31.12.2010		31.12.2009	
w mln zł	dla waluty	w mln zł	dla waluty
2,60	PLN	4,65	PLN
1,20	EUR	2,04	EUR
0,01	USD	0,01	USD
0,02	CHF	0,24	CHF
0,10	JPY	0,61	JPY

Ryzyko stopy procentowej Grupy BRE Banku SA

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję Grupy na ryzyko stopy procentowej. Tabele te przedstawiają instrumenty finansowe Grupy według wartości bilansowej, w podziale według wcześniejszego z dwóch terminów: zmiany oprocentowania przewidzianego w umowie lub terminu wymagalności.

31.12.2010	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Pozycje nieodsetkowe	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	2 192 949	-	-	-	-	166 963	2 359 912
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	-	3 686	-	-	-	-	3 686
Należności od banków	2 337 284	80 553	46 393	-	-	46 662	2 510 892
Papiery wartościowe (przeznaczone do obrotu, lokacyjne oraz aktywa zastawione)	11 703 842	2 086 827	2 004 757	5 139 707	1 014 760	209 254	22 159 147
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	52 442 718	3 816 846	1 805 138	513 658	14 534	777 471	59 370 365
Inne aktywa oraz pochodne instrumenty finansowe	265 710	289 812	465 209	179 176	16 517	893 947	2 110 371
A k t y w a r a z e m	68 942 503	6 277 724	4 321 497	5 832 541	1 045 811	2 094 297	88 514 373
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec banku centralnego	79	-	-	-	-	-	79
Zobowiązania wobec innych banków	14 726 117	13 443 287	556 090	-	-	1 514	28 727 008
Zobowiązania wobec klientów	42 296 309	3 056 120	1 133 950	191 279	615 657	126 742	47 420 057
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	385 467	478 917	507 440	-	-	-	1 371 824
Zobowiązania podporządkowane	1 079 035	1 931 092	-	-	-	-	3 010 127
Pozostałe zobowiązania oraz pochodne instrumenty finansowe	279 638	263 804	655 720	200 463	18 973	816 040	2 234 638
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m	58 766 645	19 173 220	2 853 200	391 742	634 630	944 296	82 763 733
Luka bilansowa	10 175 858	(12 895 496)	1 468 297	5 440 799	411 181		

31.12.2009	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Pozycje nieodsetkowe	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	1 053 859	-	-	-	-	2 732 906	3 786 765
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	-	9 134	-	-	-	-	9 134
Należności od banków	847 346	1 192 854	197 255	-	-	293 117	2 530 572
Papiery wartościowe (przeznaczone do obrotu, lokacyjne oraz aktywa zastawione)	11 158 517	3 411 958	2 133 870	45 981	775 001	177 075	17 702 402
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	45 465 239	3 314 402	1 726 962	1 060 445	23 622	878 142	52 468 812
Inne aktywa oraz pochodne instrumenty finansowe	307 712	430 584	727 956	302 002	25 656	1 046 187	2 840 097
A k t y w a r a z e m	58 832 673	8 358 932	4 786 043	1 408 428	824 279	5 127 427	79 337 782
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec banku centralnego	2 003 440	-	-	-	-	343	2 003 783
Zobowiązania wobec innych banków	12 161 676	11 543 742	1 168 557	9 683	-	136 147	25 019 805
Zobowiązania wobec klientów	34 520 969	5 204 812	2 326 656	128 892	343 421	266 637	42 791 387
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	255 702	430 330	729 679	-	-	-	1 415 711
Zobowiązania podporządkowane	472 965	2 158 986	-	-	-	-	2 631 951
Pozostałe zobowiązania oraz pochodne instrumenty finansowe	245 776	464 544	790 386	316 372	25 816	868 796	2 711 690
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m	49 660 528	19 802 414	5 015 278	454 947	369 237	1 271 923	76 574 327
Luka bilansowa	9 172 145	(11 443 482)	(229 235)	953 481	455 042		

3.7 Ryzyko płynności

BRE Bank SA

Celem zarządzania ryzykiem płynności (funding) jest zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności.

Na proces zapewnienia płynności finansowej Banku składają się następujące podprocesy:

- zarządzanie ryzykiem płynności, czyli podejmowanie działań zapobiegawczych, mających na celu niedopuszczenie do wystąpienia zagrożenia utraty płynności,

- monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku.

Proces zarządzania ryzykiem płynności w Banku odbywa się na dwóch poziomach:

- strategicznym, umożliwiającym zapewnienie płynności finansowej w dłuższym horyzoncie czasowym i obejmującym aspekt prognostyczny,
- operacyjnym, pozwalającym na śledzenie ekspozycji płynnościowej dla celów zabezpieczania płynności natychmiastowej i bieżącej.

Zarządzanie ryzykiem płynności finansowej na poziomie strategicznym realizuje się w Banku poprzez decyzje ALCO i Komitetu Ryzyka i dotyczy między innymi:

- a) ustalania struktury i wysokości strategicznych limitów ryzyka,
- b) ustalania struktury i minimalnej wielkości rezerw płynnościowych Banku,
- c) akceptacji metod pomiaru ryzyka płynności finansowej i form sprawozdawczości,
- d) neutralizacji sytuacji awaryjnej związanej z zagrożeniem utraty płynności,
- e) ustalania strategii Banku odnośnie struktury aktywów, długu, kapitału oraz zobowiązań i pozycji pozabilansowych,
- f) określania strategii długoterminowego finansowania.

Zarządzanie ryzykiem płynności finansowej na poziomie operacyjnym odbywa się w Banku w Departamencie Skarbu w zakresie:

- a) zapewnienia środków do rozliczeń na rachunkach Banku (np. rachunki nostro),
- b) realizacji strategicznych zaleceń ALCO,
- c) kształtowania struktury przyszłych przepływów pieniężnych, w ramach limitów nałożonych przez Komitet Ryzyka,
- d) utrzymywania określonych wielkości portfeli papierów wartościowych (aktywów płynnych), stanowiących zabezpieczenie płynności, w ramach limitów nałożonych przez Komitet Ryzyka,
- e) utrzymywania wielkości innych parametrów na poziomie wyznaczonym przez limity nałożone przez ALCO i Komitet Ryzyka,
- f) realizacji procedur awaryjnych zmierzających do neutralizacji sytuacji awaryjnej związanej z zagrożeniem utraty płynności finansowej.

Bank monitoruje płynność finansową w trybie dziennym, wykorzystując metody oparte o analizę przepływów pieniężnych. Pomiar ryzyka płynności bazuje na modelu nadzorczym oraz wewnętrznym, który został zbudowany na podstawie analiz specyfiki Banku, zmienności bazy depozytowej, koncentracji finansowania oraz planowanego rozwoju poszczególnych pozycji. Codziennemu monitorowaniu poddawane są: wartość niedopasowania w określonych przedziałach czasowych (luka), poziom rezerw płynnościowych Banku oraz stopień wykorzystania wewnętrznych limitów płynnościowych. Bank ocenia na bieżąco swą sytuację płynnościową oraz prawdopodobieństwo jej pogorszenia, stosując metody scenariuszowe w tym scenariusze typu stress test.

Bank na bieżąco monitoruje również poziom koncentracji finansowania, szczególnie w zakresie bazy depozytowej oraz stan rezerw płynnościowych.

Dla potrzeb zabezpieczenia płynności Banku, Bank ustala źródła bieżącego i awaryjnego zasilania płynnościowego Banku, zwane rezerwami płynnościowymi. Bank posiada ustalone procedury postępowania awaryjnego na wypadek znacznego pogorszenia się stanu płynności finansowej Banku.

Dla potrzeb bieżącego monitorowania płynności Bank kalkuluje wartości urealnionej, skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych. Luka urealniona jest kalkulowana na bazie przepływów kontraktowych (Nota 3.7.1). Urealniane są przede wszystkim przepływy w portfelu depozytów klientów niebankowych, w portfelu kredytów w rachunkach bieżących oraz przepływy portfela kredytów terminowych (założenie o stabilności). Przy kalkulacji możliwości płynnościowych Bank bierze pod uwagę niską płynność papierów w czasach kryzysu oraz niską skłonnością banków do wzajemnego pożyczania środków na rynku pieniężnym. W związku, z czym, zakłada się, że najbardziej pewnym źródłem pozyskania środków pozostaje NBP (zastaw papierów pod kredyt lombardowy).

Wartość urealnionej, skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych (w mln zł)		
Przedział czasowy	31.12.2010	31.12.2009
do 3 dni roboczych	8 854	5 405
do 7 dni kalendarzowych	16 905	2 686
do 15 dni kalendarzowych	17 218	11 223
do 1 miesiąca	18 765	12 336
do 2 miesięcy	18 941	13 421
do 3 miesięcy	19 125	14 119
do 4 miesięcy	18 637	14 241
do 5 miesięcy	18 948	14 329
do 6 miesięcy	19 131	14 368
do 7 miesięcy	19 231	13 115
do 8 miesięcy	19 309	13 253
do 9 miesięcy	19 370	13 268
do 10 miesięcy	19 667	11 887
do 11 miesięcy	19 361	11 942
do 12 miesięcy	17 812	12 475

W prezentowanych okresach płynność Banku utrzymywała się na bezpiecznym poziomie. Powyższe wartości należy interpretować jako nadwyżki płynności w wymienionych przedziałach czasowych.

Analizując sytuację płynnościową Banku w okresie kryzysu na rynkach finansowych, należy podkreślić, że:

- struktura finansowania była stabilna. Największy w niej udział miał portfel depozytów bieżących i terminowych klientów niebankowych. Drugim pod względem wielkości źródłem finansowania, o stale rosnącym udziale w strukturze finansowania, był portfel długoterminowych pożyczek od banków (powyżej 1 roku), w tym głównie od Commerzbanku (Nota 29). Wspomniane pożyczki, łącznie z pożyczkami podporządkowanymi (Nota 31) stanowiły podstawowe źródło finansowania portfela kredytów hipotecznych w CHF. Uzależnienie BRE Banku od finansowania z Money Market było nieznaczne (< 2,5 % całości struktury finansowania) i w całości było konsekwencją pełnienia funkcji „market makera” na rynku transakcji międzybankowych.
- BRE Bank, który analizuje ryzyko płynności w trybie dziennym, zwiększył w czasie kryzysu liczbę i zakres analiz scenariuszowych, szczególnie typu stress test. Wyniki tych scenariuszy były regularnie prezentowane i omawiane na posiedzeniach ALCO, Komitetu Ryzyka oraz Zarządu. Bardzo szczegółowej analizie, w kontekście stabilności, poddawane były portfele - kredytowy i depozytowy. Przy Komitecie ALCO działa powołana przez niego Grupa Robocza, która objęła swoim działaniem analizę bazy depozytowej Banku wraz z przygotowaniem rekomendacji dla ALCO i Zarządu w zakresie polityki cenowej, struktury produktowej i walutowej. Obserwując pierwsze symptomy „wojny depozytowej” zostały zaproponowane działania mające na celu zatrzymanie obserwowanego odpływu środków z rachunków terminowych oraz ustabilizowanie i zwiększenie bazy depozytowej. Zainicjowane działania odniosły oczekiwany skutek. Również portfel papierów wartościowych, stanowiący ważne źródło pozyskania płynności w czasach kryzysu poddawany był szczegółowym analizom.
- Zarząd Banku uzgodnił z głównym akcjonariuszem (Commerzbank) strategię finansowania portfela kredytów hipotecznych w CHF. Uwzględniając utrzymującą się sytuację „ograniczonego zaufania” na rynku międzybankowym zdecydowano o dalszym finansowaniu długoterminowych aktywów w CHF poprzez bezpośrednie linie kredytowe pozyskane w ramach grupy kapitałowej. Zapadające finansowanie było sukcesywnie zastępowane nowymi długoterminowymi kredytami.
- W 2010 roku Bank utrzymywał wysoki portfel płynnych papierów skarbowych i pieniężnych zakładając, że jedynym, skutecznym sposobem uzyskania środków w wyniku upłynniania papierów wartościowych jest kredyt lombardowy w Narodowym Banku Polskim. Kroki te zostały podjęte wobec sytuacji wysychającej płynności na rynku międzybankowym, niepewności, co do przyszłych decyzji deponentów oraz materializującego się ryzyka kredytowego w sektorze bankowym.

BRE Bank Hipoteczny SA

Ryzyko płynności wynika z występowania różnic pomiędzy terminem zapadalności aktywów Banku oraz wymagalności jego pasywów. Bank zarządza ryzykiem płynności poprzez wdrożenie procedur monitoringu i raportowania przewidywanych wpływów i wypływów oraz dostępnych środków pieniężnych.

Źródła finansowania podlegają dywersyfikacji poprzez współpracę z wieloma kontrahentami oraz dobór różnych instrumentów finansowania akcji kredytowej. Bank finansuje długoterminowe aktywa w pierwszej kolejności listami zastawnymi o długim terminie wymagalności oraz długoterminowymi depozytami zaciągniętymi w BRE Banku i Commerzbanku, a bieżące zapotrzebowanie na środki zaspokaja na rynku międzybankowym poprzez emisje krótkoterminowych obligacji i przyjmowanie depozytów.

Bank posiada plan działania na wypadek pogorszenia się wskaźników płynności.

W 2010 roku wartość wskaźników płynności do 1 miesiąca utrzymywała się w przedziale od 11,07% do 98,54%, a jego wartość średnia wynosiła 47,18%. Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość tego współczynnika wynosiła 58,00%. Wartość wskaźnika płynności do 1 miesiąca w wysokości 58,00% wynika z uwzględnienia należności pozabilansowych do otrzymania z innych banków (bezwartunkowej linii stand-by) na łączną kwotę 200 mln zł.

BRE Leasing Sp. z o.o.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie i utrzymywanie zdolności Spółki do wywiązywania się z bieżących jak i przyszłych planowanych zobowiązań z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności.

Spółka zarządza ryzykiem płynności poprzez bilansowanie należności z umów leasingu z zobowiązaniami kredytowymi z punktu widzenia terminów ich zapadalności na podstawie raportów opartych o przepływy pieniężne. Ponadto Spółka posiada otwarte źródła refinansowania na okresy ponad półroczne.

3.7.1 Przepływy środków pieniężnych z transakcji na niepołączonych instrumentach finansowych

Poniższa tabela zawiera wartości przepływów środków pieniężnych wymaganych do zapłacenia przez Grupę, wynikających z zobowiązań finansowych. Przepływy zaprezentowano na datę bilansową w podziale według pozostałego umownego terminu wymagalności. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na złote według średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Kwoty ujawnione w analizie terminów wymagalności to umowne niezdyktowane przepływy środków pieniężnych.

Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności) na dzień 31.12.2010 r.

	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania wobec banku centralnego	79	-	-	-	-	79
Zobowiązania wobec innych banków	4 527 485	261 143	5 227 899	13 652 014	7 520 554	31 189 095
Zobowiązania wobec klientów	42 261 009	2 666 586	1 276 444	342 952	1 325 596	47 872 587
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	107 342	104 149	669 592	715 277	-	1 596 360
Zobowiązania podporządkowane	1 083 167	6 779	19 045	101 181	1 976 002	3 186 174
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	19 254	16 264	27 879	23 750	159	87 306
Pozostałe zobowiązania	400 956	25 212	122 452	3 557	2 734	554 911
Zobowiązania razem	48 399 292	3 080 133	7 343 311	14 838 731	10 825 045	84 486 512

Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)

Aktywa razem	20 272 484	4 899 141	13 860 823	25 645 704	39 396 149	104 074 301
Luka płynności netto	(28 126 808)	1 819 008	6 517 512	10 806 973	28 571 104	19 587 789

Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności) na dzień 31.12.2009 r.

	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania wobec banku centralnego	2 007 327	-	-	-	-	2 007 327
Zobowiązania wobec innych banków	2 838 037	817 993	4 219 060	17 787 968	31 974	25 695 032
Zobowiązania wobec klientów	34 410 559	5 094 926	2 496 993	297 266	712 568	43 012 312
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	187 916	12 152	545 434	852 844	-	1 598 346
Zobowiązania podporządkowane	-	5 803	17 732	94 205	2 693 870	2 811 610
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	6 351	11 379	25 905	23 049	372	67 056
Pozostałe zobowiązania	397 791	34 237	155 822	12 115	31 958	631 923
Zobowiązania razem	39 847 981	5 976 490	7 460 946	19 067 447	3 470 742	75 823 606

Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)

Aktywa razem	15 653 297	6 279 280	11 613 391	19 702 824	40 606 293	93 855 085
Luka płynności netto	(24 194 684)	302 790	4 152 445	635 377	37 135 551	18 031 479

Aktywa, zapewniające realizację wszystkich zobowiązań oraz zobowiązań do udzielenia kredytów, obejmują gotówkę, środki pieniężne w banku centralnym, środki w drodze oraz obligacje skarbowe i inne uznane obligacje, należności od banków, kredyty i pożyczki udzielone klientom.

W normalnej działalności część z kredytów udzielonych klientom, których umowny termin spłaty przypadał w ciągu roku, zostanie przedłużona.

Ponadto, część dłużnych papierów wartościowych oraz obligacji skarbowych została zastawiona jako zabezpieczenie zobowiązań. Grupa mogłaby zapewnić środki pieniężne na nieoczekiwane wypływy netto, sprzedając papiery wartościowe oraz korzystając z innych źródeł finansowania, takich jak rynek papierów zabezpieczonych aktywami.

3.7.2 Przepływy środków pieniężnych z pochodnych instrumentów finansowych

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach netto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Grupę na bazie netto należą:

- pochodne transakcje *futures*,
- kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA),
- opcje,
- warranty,
- kontrakty *swap* na stopę procentową (IRS),
- kontrakty *swap* na stopę procentową w walucie obcej (CIRS),
- kontrakty *forward* na papiery wartościowe.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania finansowe Grupy, które będą rozliczone na bazie netto, pogrupowane w odpowiednich pozostałych umownych terminach zapadalności na datę bilansową. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na złote według średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Ujawnione w tabeli kwoty są niezdyktowanymi umownymi wypływami środków pieniężnych.

31.12.2010

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	3 532	5 593	5 330	754	-	15 209
Kontrakty Overnight Index Swap (OIS)	4 695	997	1 632	-	-	7 324
Kontrakty swap na stopę procentową (IRS)	41 846	87 116	196 498	413 879	45 403	784 742
Kontrakty swap na stopę procentową w walucie obcej (CIRS)	-	6 107	110 851	139 222	-	256 180
Opcje	11 364	24 021	70 707	3 221	9 904	119 217
Pochodne transakcje futures	-	445	-	-	-	445
Inne	602	-	-	-	-	602
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto razem	62 039	124 279	385 018	557 076	55 307	1 183 719

31.12.2009

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	18 217	31 061	11 807	548	-	61 633
Kontrakty Overnight Index Swap (OIS)	124	3 045	362	-	-	3 531
Kontrakty swap na stopę procentową (IRS)	84 240	183 403	370 544	424 388	48 210	1 110 785
Kontrakty swap na stopę procentową w walucie obcej (CIRS)	-	9 880	83 055	172 852	-	265 787
Opcje	24 720	47 360	158 629	22 999	11 805	265 513
Pochodne transakcje futures	-	68	21	-	-	89
Inne	1 678	-	-	-	-	1 678
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto razem	128 979	274 817	624 418	620 787	60 015	1 709 016

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach brutto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Grupę na bazie brutto należą pochodne walutowe instrumenty finansowe: walutowe kontrakty *forward* oraz walutowe kontrakty *swap*.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania/należności finansowe Grupy, które będą rozliczone na bazie brutto, pogrupowane w odpowiednich pozostałych umownych terminach zapadalności na datę bilansową. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na złote według średniego kursu NBP z dnia bilansowego.

31.12.2010

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie brutto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Pochodne instrumenty walutowe:						
- wypływy	5 710 233	3 088 711	3 035 877	105 999	-	11 940 820
- wpływy	5 677 549	3 091 640	3 011 426	103 342	-	11 883 957

31.12.2009

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie brutto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Pochodne instrumenty walutowe:						
- wypływy	5 222 505	2 653 672	2 857 443	335 315	-	11 068 935
- wpływy	5 181 306	2 694 361	2 890 762	346 182	-	11 112 611

Kwoty ujawnione w tabeli to niezdyktowane umowne wypływy/wpływy pieniężne.

Wartości zaprezentowane w powyższej tabeli to nominalne kwoty przepływów pozostające do rozliczenia z tytułu pochodnych walutowych instrumentów finansowych, podczas gdy w Nocie 21 zostały zaprezentowane wartości nominalne wszystkich umownie otwartych transakcji pochodnych.

Szczegółowe informacje dotyczące ryzyka płynności pozycji pozabilansowych przedstawiono w nodzie 36.

3.8 Zarządzanie ryzykiem ubezpieczeniowym

Ryzyko w kontraktach ubezpieczeniowych wiąże się z możliwością wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego, a także z niepewnością, co do wysokości świadczenia, do wypłaty którego zobowiązany jest ubezpieczyciel z tytułu tego zdarzenia. Z natury kontraktów ubezpieczeniowych ryzyko to jest więc losowe i tym samym nieprzewidywalne.

Dla portfela kontraktów ubezpieczeniowych, gdzie w momencie tworzenia produktu i kalkulacji składek ubezpieczeniowych, a także w momencie tworzenia planów finansowych na kolejne okresy rozliczeniowe stosuje się zasady rachunku prawdopodobieństwa, podstawowym ryzykiem jest ryzyko rozbieżności pomiędzy rzeczywistymi odszkodowaniami a ich oczekiwanymi wartościami.

Ponieważ oszacowania współczynników szkodowości zwykle opierają się na danych historycznych istnieje ryzyko, że ich rzeczywista realizacja będzie różniła się od oczekiwanej ze względu na czynniki zmieniające się w czasie, takie jak:

- struktura demograficzna ubezpieczonych w umowach grupowych dotyczących zdrowia,
- regulacje prawne dotyczące rynku ubezpieczeniowego,
- pozostałe regulacje prawne, mające wpływ na rynek ubezpieczeniowy.

Czynnikiem zwiększającym ryzyko rozbieżności pomiędzy oszacowaniami współczynników szkodowości a ich rzeczywistą realizacją jest również zbyt mały portfel ubezpieczeń, który nie tylko nie pozwala na działanie Praw Wielkich Liczb, ale ponadto nie daje wystarczającej informacji statystycznej do prawidłowego zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym.

W celu zmniejszenia tego ryzyka Grupa koncentruje się głównie na zwiększaniu portfeli danych ryzyk ubezpieczeniowych przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka, jak również sumy na pojedynczym ryzyku, na swoim udziale poprzez stosowanie głębokiej reasekuracji.

Innym źródłem ryzyka ubezpieczeniowego jest zjawisko przestępczości ubezpieczeniowej obecne w większym lub mniejszym stopniu w większości produktów ubezpieczeniowych. Zjawisko to polega na wyłudzeniu odszkodowań lub świadczeń faktycznie nienależnych.

Metodami ograniczającymi skutki występowania tego zjawiska są m.in. działania prewencyjne podejmowane przez środowiska ubezpieczeniowe (rejstry itp.) oraz procedury zapobiegające przyjmowaniu takiego ryzyka do ubezpieczenia, czy też odpowiednie procedury likwidacji szkód.

W 2010 roku Grupa oferowała krótkoterminowe kontrakty ubezpieczeniowe majątkowe i osobowe, zarówno w modelu indywidualnym jak i grupowym, przy czym model grupowy stosowany jest dla portfela ubezpieczeń tzw. bancassurance.

Grupa oferuje również umowy indywidualne w modelu koasekuracji z innymi ubezpieczycielami.

Umowy indywidualne zawierane są zwykle na rok z możliwością odnowienia, z wyjątkiem umów ubezpieczenia turystycznego, które zawierane są na czas trwania wyjazdu zagranicznego, czyli od 1 do 90 dni. Grupa ma prawo raz do roku przy odnowieniu zaproponować nowe warunki umowy, lub też może takiego odnowienia w ogóle nie proponować.

Umowy grupowe zawierane są bezterminowo, przy czym Grupa ma prawo w każdym czasie zaproponować nowe warunki umowy z 3-miesięcznym okresem wypowiedzenia, z wyjątkiem umów finansowych, gdzie warunki umowy można zmienić za porozumieniem stron lub z 12-miesięcznym okresem wypowiedzenia.

Grupa reasekuruje kontrakty ubezpieczeniowe za pomocą umów reasekuracji.

Koncentracja ryzyka ubezpieczeniowego pokazana została zgodnie z podziałem i zakresem ryzyk według grup definiowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, a także według modelu sprzedaży - indywidualnego i grupowego.

Koncentracja ryzyka ubezpieczeniowego wyrażona w rezerwach na odszkodowania i świadczenia

Ryzyko brutto	31.12.2010	udział %	31.12.2009	udział %
wypadku	4 933	8%	2 572	8%
choroby	9 357	15%	5 076	15%
casco pojazdów lądowych	5 232	8%	4 445	13%
szkód spowodowanych żywiołami	3 607	6%	1 588	5%
pozostałych szkód rzeczowych	3 019	5%	1 522	4%
odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych	13 173	21%	8 802	26%
odpowiedzialności cywilnej	378	1%	184	1%
kredytu	18 624	30%	6 480	19%
gwarancji	793	1%	851	2%
różnych ryzyk finansowych	437	1%	411	1%
ochrony prawnej	155	0%	103	0%
świadczenia pomocy	2 667	4%	2 164	6%
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia brutto	62 375	100%	34 198	100%
Ryzyko na udziale własnym	31.12.2010	udział %	31.12.2009	udział %
wypadku	4 933	15%	2 572	15%
choroby	9 358	27%	5 076	29%
casco pojazdów lądowych	918	3%	647	4%
szkód spowodowanych żywiołami	2 059	6%	798	4%
pozostałych szkód rzeczowych	2 481	7%	1 284	7%
odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych	2 404	7%	1 400	8%
odpowiedzialności cywilnej	271	1%	125	1%
kredytu	9 555	28%	3 778	21%
gwarancji	793	2%	851	5%
różnych ryzyk finansowych	436	1%	411	2%
ochrony prawnej	155	1%	103	1%
świadczenia pomocy	596	2%	566	3%
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	33 959	100%	17 611	100%
Ryzyko brutto	31.12.2010	udział %	31.12.2009	udział %
indywidualne	26 474	42%	18 732	55%
grupowe	35 901	58%	15 466	45%
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia	62 375	100%	34 198	100%
Ryzyko na udziale własnym	31.12.2010	udział %	31.12.2009	udział %
indywidualne	8 680	26%	5 636	32%
grupowe	25 279	74%	11 975	68%
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	33 959	100%	17 611	100%

Analiza wrażliwości rezerw szkodowych

Ze względu na przyjętą metodę liczenia rezerwy IBNR („Naive loss ratio”) całkowite rezerwy na odszkodowania i świadczenia wraz z kosztami likwidacji zależą w zasadzie liniowo od założonego współczynnika szkodowości ULR („Ultimate loss ratio”), przyjętego do naliczenia rezerwy IBNR, z wyjątkiem sytuacji, gdy współczynnik szkodowości obliczony jedynie na podstawie szkód już zgłoszonych w danej grupie ubezpieczeń przekroczy założoną wartość ULR.

Natomiast sama rezerwa IBNR jest wrażliwa na zmiany założonych współczynników szkodowości.

Analizę wrażliwości przeprowadzono jednocześnie dla wszystkich ubezpieczonych ryzyk w portfelu, poprzez zmianę prognozowanych współczynników szkodowości przy niezmiennych pozostałych parametrach portfela.

Poniższa tabela odzwierciedla zmiany rezerwy IBNR przy zmianie parametrów prognozowanych współczynników szkodowości ULR:

Zmiana współczynnika ULR (%)		Zmiana rezerwy IBNR (%)		Wartość rezerwy IBNR (w tys. zł)		Zmiana wartości rezerwy IBNR (w tys. zł)		Wpływ na wynik finansowy po reasekuracji (w tys. zł)	
31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009
(20)	(20)	(50)	(46)	20 742	14 084	(20 727)	(11 803)	8 802	4 689
(10)	(10)	(26)	(24)	30 593	19 550	(10 876)	(6 337)	4 496	2 405
-	-	-	-	41 469	25 887	-	-	-	-
10	10	26	25	52 352	32 277	10 883	6 390	(4 504)	(2 413)
20	20	52	49	63 235	38 669	21 767	12 783	(9 007)	(4 826)

Analiza adekwatności rezerw

W oparciu o przeprowadzoną analizę adekwatności rezerw główny aktuariusz stwierdza, że rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (pomniejszone o aktywowane koszty akwizycji) na dzień 31 grudnia 2010 roku zostały utworzone na poziomie wystarczającym do pokrycia zobowiązań wynikających z umów ubezpieczeniowych zawartych do dnia 31 grudnia 2010 roku.

Zarządzanie kapitałem

Od momentu rozpoczęcia działalności przez BRE Ubezpieczenia TUiR SA, tj. 15 stycznia 2007 roku, zarządzanie kapitałem obu spółek ubezpieczeniowych związane jest z dążeniem do zachowania stałej wypłacalności. Celem Grupy w zakresie zarządzania kapitałem jest zachowanie zdolności obu spółek ubezpieczeniowych wchodzących w skład Grupy do kontynuowania działalności oraz utrzymanie optymalnej struktury kapitału, aby zredukować koszty kapitału.

W tym celu Grupa na bieżąco monitoruje wartość środków własnych w relacji do marginesu wypłacalności oraz kapitału gwarancyjnego zgodnie z wymaganiami kapitałowymi nałożonymi przez przepisy obowiązujące w Polsce (Ustawa o działalności ubezpieczeniowej oraz Ustawa o rachunkowości wraz z odpowiednimi rozporządzeniami).

Zgodnie tymi przepisami spółka BRE Ubezpieczenia TUiR SA jest obowiązana posiadać środki własne w wysokości nie niższej niż margines wypłacalności i nie niższej niż kapitał gwarancyjny, przy czym kapitał gwarancyjny jest równy większej z wartości: jednej trzeciej marginesu wypłacalności i minimalnej wysokości kapitału gwarancyjnego.

Sposób wyliczenia wysokości marginesu wypłacalności oraz minimalną wysokość kapitału gwarancyjnego określa rozporządzenie Ministra Finansów, które uwzględnia konieczność zapewnienia wypłacalności spółek prowadzących działalność ubezpieczeniową.

Środki własne spółki są to aktywa zakładu ubezpieczeń, z wyłączeniem aktywów:

- przeznaczonych na pokrycie wszelkich przewidywalnych zobowiązań,
- wartości niematerialnych i prawnych innych niż DAC (Deferred Acquisition Cost - odroczone koszty akwizycji),
- akcji i udziałów własnych będących w posiadaniu zakładu ubezpieczeń,
- z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Spółka BRE Ubezpieczenia TUiR SA kieruje się przy wyliczaniu marginesu wypłacalności oraz minimalnej wysokości kapitału gwarancyjnego jedynie wymogami ustawowymi.

Spółki ubezpieczeniowe sprawdzają zgodność kapitałów z wymogami ustawowymi na koniec każdego okresu bilansowego. W ciągu całego 2010 roku wymogi ustawowe zostały spełnione.

Poniższa tabela przedstawia środki własne spółki BRE Ubezpieczenia TUiR SA i stopień pokrycia nimi marginesu wypłacalności oraz kapitału gwarancyjnego na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku.

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Wielkości środków własnych	54 476	45 479
Margines wypłacalności	11 499	11 391
Minimalna wysokość kapitału gwarancyjnego	14 323	13 351
1/3 kwoty marginesu wypłacalności	3 833	3 797
Nadwyżka środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	42 977	34 088
Kapitał gwarancyjny	14 323	13 351
Nadwyżka środków własnych na pokrycie kapitału gwarancyjnego	40 152	32 128

3.9 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony, lub zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Zgodnie z praktykami rynkowymi Grupa wycenia instrumenty finansowe, w których utrzymuje otwarte pozycje, stosując ceny rynkowe (wycena do rynku) lub uznane w praktyce rynkowej modele wyceny (wycena z modelu) zasilane cenami lub parametrami rynkowymi, a w nielicznych przypadkach parametrami estymowanymi wewnątrznie przez Grupę. Wszystkie otwarte pozycje w instrumentach pochodnych (walutowych i stopy procentowej) są wyceniane odpowiednimi modelami rynkowymi, które są zasilane cenami lub parametrami obserwowalnymi przez rynek. Papiery komercyjne emitentów krajowych są wyceniane z modelu (dyskontowanie przepływów finansowych), który oprócz rynkowej krzywej stóp procentowych używa spreadów kredytowych wyznaczonych wewnątrznie.

Grupa przyjęła założenie, że wartość godziwa instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej oraz instrumentów o stałej stopie procentowej krótkoterminowych (poniżej 1 roku) jest równa ich wartości bilansowej.

Ponadto Grupa przyjęła założenie, że szacunkowa wartość godziwa instrumentów o stałym oprocentowaniu powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Czynniki dyskontujące przyjęte do dyskontowania środków pieniężnych dla tych instrumentów finansowych oparte są o krzywą zerokuponową.

W tabeli poniżej przedstawiono podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla każdej grupy aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy według ich wartości godziwej.

	31.12.2010		31.12.2009	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe				
Należności od banków	2 510 892	2 510 891	2 530 572	2 530 571
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	59 370 365	59 281 100	52 468 812	52 441 233
Klienci indywidualni	32 605 727	32 605 471	28 144 729	28 144 292
należności bieżące	3 541 703	3 541 703	3 649 451	3 649 451
kredyty terminowe w tym:	29 064 024	29 063 768	24 495 278	24 494 841
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	26 187 013	26 186 883	22 427 162	22 427 061
Klienci korporacyjni	24 178 694	24 090 806	22 182 427	22 154 848
należności bieżące	2 740 923	2 740 923	2 906 140	2 906 140
kredyty terminowe	16 192 724	16 186 988	17 064 098	17 036 519
- udzielone dużym klientom	3 162 315	3 156 836	3 393 330	3 389 276
- udzielone średnim i małym klientom	13 030 409	13 030 152	13 670 768	13 647 243
transakcje reverse repo /buy sell back	3 338 317	3 338 317	353 808	353 808
pozostałe	1 906 730	1 824 578	1 858 381	1 858 381
Klienci budżetowi	1 917 829	1 916 708	1 325 135	1 324 100
Inne należności	668 115	668 115	816 521	816 521
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania wobec innych banków	28 727 008	28 727 505	25 019 805	25 019 805
Zobowiązania wobec klientów	47 420 057	47 395 553	42 791 387	42 665 870
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 371 824	1 371 824	1 415 711	1 415 711

Poniżej zaprezentowane są główne założenia i metody wykorzystane przez Grupę podczas szacowania wartości godziwej instrumentów finansowych:

Należności od banków. Wartością godziwą lokat o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat o stałym oprocentowaniu poniżej 1 roku jest ich wartość bilansowa.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek udzielonych klientom o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku została wyliczona jako zdyskontowana, w oparciu o krzywą zerokuponową (z uwzględnieniem marży kredytowej), wartość oczekiwanych przyszłych płatności do otrzymania zarówno z tytułu kapitału jak i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Wartość godziwa kredytów nieregularnych jest równa ich wartości bilansowej netto, która uwzględnia wszelkie przesłanki wskazujące na utratę wartości kredytów. Tak oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od czasu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych w przypadku kredytów o stałej stopie procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Notowane instrumenty finansowe Grupy dostępne do sprzedaży są wyceniane według wartości godziwej. Wartość godziwa dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na aktywnym rynku ustalana jest przy zastosowaniu krzywej zerokuponowej z uwzględnieniem marży kredytowej. Model wyznaczania marży kredytowej dla nie płynnych papierów komercyjnych przedsiębiorstw został rozszerzony tak, aby bardziej precyzyjnie uwzględnić element kosztu straty nieoczekiwanej. Powyższy składnik począwszy od listopada 2008 roku wyznaczany jest przez udział w kredytowej wartości zagrożonej - CVAR (modelowanej za pomocą zmodyfikowanego CR+ przy poziomie ufności 99,90%) ryzyka danej emisji jako miary wielkości kapitału ekonomicznego na pokrycie straty nieoczekiwanej oraz przez wymagany zwrot z takiego kapitału (określony na bazie modelu CAPM), jako miary alternatywnego kosztu ryzyka danej emisji.

Zobowiązania finansowe. Instrumenty finansowe po stronie zobowiązań to:

- Kredyty zaciągnięte
- Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych

■ Depozyty

Wartość godziwa dla powyższych zobowiązań finansowych o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych z tytułu kapitału i odsetek przy zastosowaniu czynnika dyskontującego wyliczonego w oparciu o krzywą zerokuponową.

Grupa przyjęła, że wartość godziwa dla powyższych instrumentów o zmiennej stopie procentowej lub o stałej stopie procentowej, ale poniżej 1 roku jest równa ich wartości bilansowej.

Wartość godziwa notowanych wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych została ustalona w oparciu o ceny rynkowe.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z pozycjami pozabilansowymi. Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość godziwa gwarancji finansowych wynosiła 4 242 tys. zł (31 grudnia 2009 r. - 7 506 tys. zł).

W tabeli poniżej przedstawiono hierarchię wartości godziwej dla aktywów i zobowiązań finansowych, które zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy według wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku.

31.12.2010	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Inne techniki wyceny
Aktywa finansowe				
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	2 584 314	2 312 630	8 425	263 259
Dłużne*	2 573 202	2 307 933	2 010	263 259
Kapitałowe	11 112	4 697	6 415	-
Pochodne instrumenty finansowe	1 226 653	48 940	1 177 713	-
Lokacyjne papiery wartościowe	19 574 833	11 366 143	8 103 858	104 832
Dłużne*	19 379 918	11 186 315	8 103 858	89 745
Kapitałowe	194 915	179 828	-	15 087
Aktywa finansowe razem	23 385 800	13 727 713	9 289 996	368 091
Zobowiązania finansowe				
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	1 363 508	600	1 362 908	-
Zobowiązania finansowe razem	1 363 508	600	1 362 908	-

* wartości obejmują aktywa zastawione

Aktywa finansowe wycenione do wartości godziwej na poziomie 3	Dłużne papiery przeznaczone do obrotu	Dłużne lokacyjne papiery wartościowe	Kapitałowe lokacyjne papiery wartościowe
Bilans otwarcia	518 004	57 274	128 292
Zyski i straty	(3 497)	2 155	(551)
Ujęte w rachunku zysków i strat	(3 497)	-	-
Ujęte w całkowitych dochodach	-	2 155	(551)
Zakupy	8 199 572	225 648	-
Sprzedaże	(8 456 041)	(195 748)	-
Rozliczenia	5 221	416	-
Transfery z poziomu 3	-	-	(112 654)
Bilans zamknięcia	263 259	89 745	15 087

W 2010 roku jedynym transferem między poziomami był transfer do poziomu 1 kwoty 112 654 tys. zł, stanowiącej wartość akcji PZU SA na dzień 31 grudnia 2009 roku, w związku z wejściem tej spółki na giełdę.

31.12.2009	w tym:	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Inne techniki wyceny
Aktywa finansowe				
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	1 831 503	1 313 499	-	518 004
Dłużne*	1 824 702	1 306 698	-	518 004
Kapitałowe	6 801	6 801	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	1 933 627	8 757	1 924 870	-
Lokacyjne papiery wartościowe	15 870 899	8 991 358	6 693 975	185 566
Dłużne*	15 728 539	8 977 290	6 693 975	57 274
Kapitałowe	142 360	14 068	-	128 292
Aktywa finansowe razem	19 636 029	10 313 614	8 618 845	703 570
Zobowiązania finansowe				
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	1 935 495	5 746	1 929 749	-
Zobowiązania finansowe razem	1 935 495	5 746	1 929 749	

* wartości obejmują aktywa zastawione

Aktywa finansowe wycenione do wartości godziwej na poziomie 3	Dłużne papiery przeznaczone do obrotu	Dłużne lokacyjne papiery wartościowe	Kapitałowe lokacyjne papiery wartościowe
Bilans otwarcia	1 053 736	51 972	88 436
Zyski i straty	(3 666)	(1 158)	91 699
Ujęte w rachunku zysków i strat	(3 666)	-	-
Ujęte w całkowitych dochodach	-	(1 158)	91 699
Zakupy	10 211 987	-	193 867
Rozliczenia	(10 744 053)	6 460	(245 710)
Bilans zamknięcia	518 004	57 274	128 292

Na podstawie stosowanych przez Grupę metod ustalania wartości godziwej, aktywa i zobowiązania finansowe klasyfikuje się do następujących kategorii:

- Poziom 1: ceny kwotowane na aktywnych rynkach dla tego samego instrumentu (bez modyfikacji);
- Poziom 2: ceny kwotowane na aktywnych rynkach dla podobnych instrumentów lub inne metody wyceny, dla których wszystkie istotne dane wejściowe bazują na obserwowalnych danych rynkowych;
- Poziom 3: metody wyceny, dla których przynajmniej jedna istotna dana wejściowa nie bazuje na obserwowalnych danych rynkowych.

Poziom 1

Na dzień 31 grudnia 2010 roku, na poziomie 1 hierarchii wartości Grupa wykazała wartość godziwą obligacji rządowych i bonów skarbowych przeznaczonych do obrotu w kwocie 2 307 933 tys. zł (patrz Nota 20) oraz wartość godziwą lokacyjnych obligacji rządowych i bonów skarbowych w kwocie 11 058 466 tys. zł (31 grudnia 2009 r. odpowiednio: 1 306 698 tys. zł i 8 881 821 tys. zł). Poziom 1 obejmuje również wartość godziwą obligacji emitowanych przez banki zagraniczne w kwocie 94 346 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: 95 469 tys. zł) oraz wartość godziwą obligacji emitowanych przez jednostki budżetu terenowego w kwocie 33 503 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: 0 zł).

Ponadto, na dzień 31 grudnia 2010 roku poziom 1 obejmuje wartość akcji PZU SA w kwocie 168 212 tys. zł

Instrumenty te zostały sklasyfikowane do poziomu 1, ponieważ ich wycena polega na bezpośrednim wykorzystaniu rynkowych bieżących cen tych instrumentów pochodzących z aktywnych i płynnych rynków finansowych.

Poziom 2

Poziom 2 hierarchii obejmuje w całości wartość godziwą bonów pieniężnych emitowanych przez NBP w kwocie 8 103 858 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: 6 693 975 tys. zł), których wycena oparta jest na modelu NPV (dyskontowania przyszłych przepływów finansowych), który zasilany jest krzywymi stóp procentowych wyznaczonymi w drodze transformacji kwotowań pochodzących bezpośrednio z aktywnych i płynnych rynków finansowych.

Ponadto do poziomu 2 Grupa zalicza wycenę pochodnych instrumentów finansowych, do wyceny których stosowane są modele, zgodne ze standardami i praktykami rynkowymi w tym zakresie, które są zasilane parametrami pochodzącymi bezpośrednio z rynków (np. kursami wymiany walut, zmiennościami implikowanymi opcji walutowych, wartościami indeksów i akcji giełdowych) lub parametrami będącymi transformacjami kwotowań pochodzących bezpośrednio z aktywnych i płynnych rynków finansowych (np. krzywe stóp procentowych).

Poziom 3

Na poziomie 3 hierarchii wykazana jest wartość godziwa dłużnych komercyjnych papierów wartościowych emitowanych przez krajowe banki i przedsiębiorstwa (obligacje i certyfikaty depozytowe) w kwocie 353 004 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: 575 278 tys. zł). W 2009 roku wartość kapitałowych lokacyjnych kapitałowych papierów wartościowych ujętych na poziomie 3 dotyczyła głównie posiadanych przez Grupę akcji PZU SA o wartości godziwej 112 654 tys. zł. W 2010 roku dokonano transferu tych akcji do poziomu 1.

Powyższe instrumenty dłużne zostały zaklasyfikowane do poziomu 3, ponieważ do ich wyceny, oprócz parametrów będącymi transformacjami kwotowań pochodzących bezpośrednio z aktywnych i płynnych rynków finansowych (krzywe stóp procentowych), wykorzystuje się również tzw. spread kredytowy, który jest szacowany przez Bank przy użyciu wewnętrznego modelu ryzyka kredytowego. Model ten wykorzystuje parametry (np. stopy zwrotu z zabezpieczeń, migracje ratingów, zmienności stóp defalutowości), które nie są obserwowane na aktywnych rynkach i w związku z tym zostały wyznaczone na podstawie analiz statystycznych.

W przypadku zwiększenia przyjętych do wyceny spreadów kredytowych o 20 punktów bazowych, wycena dłużnych komercyjnych papierów wartościowych byłaby niższa o 0,3 mln zł.

3.10 Pozostała działalność

Grupa świadczy usługi przechowywania, powiernictwa, zarządzania przedsiębiorstwami, zarządzania inwestycyjnego oraz usługi doradcze na rzecz osób trzecich. W związku z wykonywaniem tych usług Grupa podejmuje decyzje dotyczące alokacji oraz kupna i sprzedaży wielu różnych instrumentów finansowych. Aktywa przechowywane na zasadach powierniczych nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

4. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Grupa przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Grupa ocenia czy istnieją jakiegokolwiek dane wskazujące na możliwe do zmniejszenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one nastąpią, są poddawane regularnym przeglądom. Gdyby wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych dla portfela kredytów i pożyczek z rozpoznaną indywidualnie utratą wartości uległa zmianie o +/- 10%, to szacowana wielkość utraty wartości kredytów i pożyczek uległaby odpowiednio zmniejszeniu o 58,3 mln zł, lub zwiększeniu o 96,3 mln zł. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów i pożyczek, w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku. Kwestia wpływu zmiany warunków rynkowych na wycenę księgi handlowej Grupy, (do której zaliczane są między innymi instrumenty pochodne) została przedstawiona w Nocie 3.4.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, które zostały zgłoszone ubezpieczycielowi i dla których posiadane informacje nie pozwalają na ocenę wysokości odszkodowań i świadczeń ustalana jest metodą ryczałtową. Wysokości wskaźników ryczałtowych dla poszczególnych ryzyk ustalone zostały na bazie informacji o średniej wysokości szkody z danego ryzyka.

Na koniec 2010 roku rezerwa na szkody, które zaistniały, lecz nie zostały jeszcze zgłoszone ubezpieczycielowi (IBNR), ustalona została metodą aktuarialną zwaną „Naive Loss Ratio” ULR (ang. Ultimate Loss Ratio), która polega na określeniu wysokości szkód jedynie na podstawie oczekiwanego współczynnika szkodowości. Oczekiwanie współczynniki szkodowości ustalone są na bazie dostępnych opracowań rynkowych dotyczących szkodowości danej grupy ryzyk.

5. Segmenty działalności

Zgodnie z wymogiem MSSF 8 „podejścia zarządczego”, informacje o segmencie są przedstawiane na tej samej podstawie, jak jest zastosowana do celów sprawozdawczości wewnętrznej dostarczanej Zarządowi Banku (główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych), którego zadaniem jest alokacja zasobów do segmentów działalności i przeprowadzanie oceny ich wyników.

Segmenty wyodrębnione zostały z punktu widzenia określonych grup klientów oraz produktów według jednorodnych cech transakcji. Ten sposób podziału obszarów biznesu jest spójny ze sposobem zarządzania sprzedażą i oferowania klientowi kompleksowej oferty produktowej obejmującej zarówno tradycyjne produkty bankowe jak również bardziej złożone produkty o charakterze inwestycyjnym. Powiązanie sposobu prezentowania wyników z modelem zarządzania biznesem zapewnia koncentrację działań Banku na kreowaniu wartości dodanej w relacjach z klientami Banku oraz spółek Grupy i jest podstawowym podziałem służącym do sterowania i postrzegania biznesu przez Grupę.

Działalność Grupy jest realizowana w ramach różnych segmentów biznesowych, które oferują określone produkty i usługi adresowane do konkretnych grup klientów i segmentów rynku. Grupa obecnie prowadzi swoją działalność w ramach następujących segmentów:

- Segment Bankowości Detalicznej, który dzieli swoich klientów na klientów mBanku, klientów MultiBanku i klientów BRE Private Banking, oferuje pełną gamę produktów i usług Banku oraz wyspecjalizowanych produktów kilku podmiotów zależnych zaliczanych do Segmentu Bankowości Detalicznej. Najistotniejszymi produktami w tym segmencie są rachunki bieżące i oszczędnościowe (w tym rachunki w walutach obcych), lokaty terminowe, produkty kredytowe (detaliczne kredyty hipoteczne oraz kredyty pozahipoteczne, takie jak kredyty na zakup samochodów, kredyty gotówkowe, kredyty w rachunku bieżącym, karty kredytowe i inne produkty kredytowe), karty debetowe, produkty ubezpieczeniowe, inwestycyjne oraz usługi maklerskie oferowane zarówno klientom indywidualnym jak i mikroprzedsiębiorstwom. Wyniki Segmentu Bankowości Detalicznej obejmują wyniki oddziałów zagranicznych mBanku w Czechach i na Słowacji. Bankowość Detaliczna obejmuje również wyniki spółki BRE Wealth Management SA, Aspiro SA oraz BRE Ubezpieczenia TUIR SA i BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o.
- Segment Korporacji i Rynków Finansowych podzielony na dwa podsegmenty:
 - *Klienci Korporacyjni i Instytucje*, podsegment skupiający się na małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach oraz podmiotach sektora finansów publicznych. Główne produkty oferowane tym klientom to produkty i usługi bankowości transakcyjnej, w tym rachunki bieżące, wielofunkcyjna bankowość internetowa, dostosowane do indywidualnych potrzeb usługi zarządzania płynnością finansową (ang. cash management) i operacje finansowania transakcji handlowych (ang. trade finance), lokaty terminowe, transakcje walutowe, kompleksowa oferta finansowania krótkoterminowego i kredytów inwestycyjnych, kredyty transgraniczne, produkty project finance, finansowanie strukturalne i finansowanie typu mezzanine, produkty bankowości inwestycyjnej, w tym opcje walutowe, kontrakty forward, instrumenty pochodne na stopę procentową, swapy i opcje towarowe, strukturyzowane produkty depozytowe z wbudowanymi opcjami (oprocentowanie strukturyzowanych produktów depozytowych uzależnione jest bezpośrednio od wyniku na określonych instrumentach finansowych, takich jak opcje walutowe, opcje na stopę procentową i opcje na akcje), organizowanie emisji instrumentów dłużnych dla klientów korporacyjnych, obligacje i bony skarbowe, zadłużenie pozarządowe, obligacje średnioterminowe, transakcje buy sell back i sell buy back oraz transakcje repo, jak również usługi leasingowe i usługi faktoringowe. Podsegment Klientów Korporacyjnych i Instytucji obejmuje wyniki następujących spółek zależnych: BRE Leasing Sp. z o.o., Intermarket Bank AG, Polfactor SA, BRE Holding Sp. z o.o., Transfinance a.s., Magyar Factor zRt., Garbary Sp. z o.o., a także BRE Gold Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych, którego wszystkie certyfikaty inwestycyjne zostały nabyte przez BRE Bank w listopadzie 2009 r. Głównym składnikiem aktywów BRE Gold FIZ Aktywów Niepublicznych jest pakiet akcji Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA, który poprzednio był własnością Banku.
 - *Działalność Handlowa i Inwestycyjna*, podsegment, który obejmuje głównie działalność w zakresie operacji skarbowych (ang. treasury), rynków finansowych, zarządzania płynnością, ryzykiem stóp procentowych i walutowym Banku oraz jego portfelem handlowym i inwestycyjnym, a także organizowanie rynku dla instrumentów pieniężnych i pochodnych denominowanych w PLN, organizowanie emisji instrumentów dłużnych dla instytucji finansowych oraz obsługę instytucji finansowych. Bank prowadzi współpracę z wieloma bankami-korespondentami, a także nawiązuje relacje z innymi bankami oferując produkty takie jak konta bieżące, zadłużenie w rachunku bieżącym, kredyty udzielane samodzielnie i w ramach konsorcjum oraz kredyty ubezpieczone przez KUKE mające na celu wspieranie polskiego eksportu. W ramach tego podsegmentu są wykazywane wyniki spółki BRE Bank Hipoteczny SA, BRE Finance France SA oraz DI BRE Banku SA.
- Działalność niesklasyfikowana w ramach Segmentu Bankowości Detalicznej oraz Segmentu Korporacji i Rynków Finansowych została wykazana w pozycji „Pozostała działalność” poniżej. Segment ten obejmuje również wyniki spółek BRE.locum SA i Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o.

Poniżej przedstawiono zasady przyjęte przy dokonywaniu podziału działalności Grupy na segmenty.

Transakcje pomiędzy segmentami działalności odbywają się na normalnych, komercyjnych warunkach.

Zaangażowania w spółki Grupy przydzielane do poszczególnych segmentów powodują transfer kosztów finansowania kapitału. Rozliczenia zaalokowanego kapitału oparte są o średni ważony koszt kapitału Grupy i wykazywane w przychodach operacyjnych.

Wewnętrzny transfer funduszy pomiędzy jednostkami Banku oparty jest o stawki transferowe bazujące na stopach rynkowych. Stawki transferowe są określane według tych samych zasad dla wszystkich jednostek organizacyjnych Banku, a ich zróżnicowanie wynika jedynie ze struktury walutowej i terminowej aktywów i pasywów. Rozliczenia wewnętrzne z tytułu wewnętrznej wyceny transferu funduszy są uwzględnione w wynikach każdego segmentu.

Aktywa i zobowiązania segmentu obejmują aktywa i zobowiązania operacyjne, stanowiące większą część sprawozdania z sytuacji finansowej, nie obejmują natomiast pozycji takich jak podatki lub pożyczki.

Wydzielenia aktywów i pasywów segmentu oraz przychodów i kosztów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych w Banku dla potrzeb zarządczych. Poszczególnym obszarom biznesu zostały przypisane aktywa i pasywa poszczególnych segmentów klientów i związane z tymi aktywami i pasywami przychody i koszty. Wynik segmentu uwzględnia wszystkie możliwe do alokacji pozycje przychodów i kosztów.

Działalność poszczególnych spółek Grupy została (uwzględniając korekty konsolidacyjne) w całości przypisana do określonego segmentu.

Podstawowym i jedynym podziałem jest podział na linie biznesowe.

Grupa BRE Banku SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2010 rok

(w tys. zł)

Sprawozdawczość według segmentów działalności Grupy BRE Banku

za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku

(w tys. zł)

	Korporacje i Rynki Finansowe		Bankowość detaliczna (w tym private banking)	Pozostałe	Wylączenia	Razem Grupa	Uzgodnienie sprawozdania z sytuacji finansowej/ rachunku zysków i strat
	Klienci Korporacyjni i Instytucje	Działalność Handlowa i Inwestycyjna					
Wynik z tytułu odsetek	632 199	140 447	1 048 413	(2 480)	(7 615)	1 810 964	1 810 964
- sprzedaż klientom zewnętrznym	871 219	401 349	546 016	(5)	(7 615)	1 810 964	
- sprzedaż innym segmentom	(239 020)	(260 902)	502 397	(2 475)	-	-	
Wynik z tytułu prowizji	318 820	84 587	311 427	(1 578)	32 663	745 919	745 919
- sprzedaż klientom zewnętrznym	308 473	91 325	315 033	(1 575)	32 663	745 919	
- sprzedaż innym segmentom	10 347	(6 738)	(3 606)	(3)	-	-	
Wynik na działalności handlowej	160 452	101 145	152 151	568	(3 644)	410 672	410 672
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	46 478	(1 330)	-	-	-	45 148	45 148
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(279 571)	(15 572)	(339 634)	(2)	-	(634 779)	(634 779)
Wynik segmentu (brutto)	179 111	229 316	455 642	15 210	(6 768)	872 511	872 511
Podatek dochodowy						(211 646)	(211 646)
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA						641 602	641 602
Zysk netto przypadający na udziały mniejszości						19 263	19 263
Aktywa segmentu	28 822 880	32 371 414	33 649 201	995 491	(5 796 545)	90 042 441	90 042 441
Zobowiązania segmentu	52 522 165	8 895 006	25 768 464	447 123	(4 667 602)	82 965 156	82 965 156
Pozostałe pozycje segmentu							
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne	(149 832)	(24 149)	(81 998)	(981)	-	(256 960)	
Amortyzacja	(121 267)	(23 266)	(88 872)	(3 645)	132	(236 918)	(236 918)
Pozostałe pozycje bezgotówkowe*	9 894	(177 675)	3 037	138	(3 644)	(168 250)	
w tym: koszty bezgotówkowe	(77)	(1 037 423)	(3)	-	1 891	(1 035 612)	
przychody bezgotówkowe	9 971	859 748	3 040	138	(5 535)	867 362	

* Pozostałe pozycje bezgotówkowe obejmują przychody i koszty z tytułu wyceny instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pozycji wymiany, jak również zmianę stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Grupa BRE Banku SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2010 rok

(w tys. zł)

Sprawozdawczość według segmentów działalności Grupy BRE Banku
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku

(w tys. zł)

	Korporacje i Rynki Finansowe		Bankowość detaliczna (w tym private banking)	Pozostałe	Wylączenia	Razem Grupa	Uzgodnienie sprawozdania z situacji finansowej/ rachunku zysków i strat
	Klienci Korporacyjni i Instytucje	Działalność Handlowa i Inwestycyjna					
Wynik z tytułu odsetek	601 791	110 660	955 375	(4 671)	(4 978)	1 658 177	1 658 177
- sprzedaż klientom zewnętrznym	899 506	175 137	591 869	(3 357)	(4 978)	1 658 177	
- sprzedaż innym segmentom	(297 715)	(64 477)	363 506	(1 314)	-	-	
Wynik z tytułu prowizji	309 056	76 305	173 585	(1 504)	37 281	594 723	594 723
- sprzedaż klientom zewnętrznym	298 456	82 472	178 018	(1 504)	37 281	594 723	
- sprzedaż innym segmentom	10 600	(6 167)	(4 433)	-	-	-	
Wynik na działalności handlowej	118 432	142 220	142 647	(452)	3 527	406 374	406 374
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	(19 806)	986	(1 508)	19 794	(238)	(772)	(772)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(629 516)	(26 974)	(440 647)	3	-	(1 097 134)	(1 097 134)
Wynik segmentu (brutto)	(268 515)	238 706	216 253	17 132	5 813	209 389	209 389
Podatek dochodowy						(78 866)	(78 866)
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA						128 928	128 928
Zysk netto przypadający na udziały mniejszości						1 595	1 595
Aktywa segmentu	24 401 128	30 241 236	29 152 371	1 243 486	(4 014 335)	81 023 886	81 023 886
Zobowiązania segmentu	44 601 816	9 419 292	25 577 889	373 356	(3 219 621)	76 752 732	76 752 732
Pozostałe pozycje segmentu							
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne	(158 847)	(23 071)	(85 234)	(2 883)	-	(270 035)	
Amortyzacja	(130 648)	(18 630)	(107 476)	(2 984)	376	(259 362)	(259 362)
Pozostałe pozycje bezgotówkowe*	11 801	18 164	(97)	(55)	-	29 813	
w tym: koszty bezgotówkowe	(925)	(5 465 237)	(97)	(55)	-	(5 466 314)	
przychody bezgotówkowe	12 726	5 483 401	-	-	-	5 496 127	

* Pozostałe pozycje bezgotówkowe obejmują przychody i koszty z tytułu wyceny instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pozycji wymiany, jak również zmianę stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

6. Wynik z tytułu odsetek

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Przychody z tytułu odsetek		
Kredyty i pożyczki z uwzględnieniem odwrócenia dyskonta dotyczącego odpisu z tytułu utraty wartości	2 449 816	2 623 911
Lokacyjne papiery wartościowe	768 623	530 331
Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe	149 498	190 829
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	41 674	94 442
Pozostałe	12 093	13 694
Przychody z tytułu odsetek, razem	3 421 704	3 453 207

Koszty odsetek

Z tytułu rozliczeń z bankami i klientami	(1 487 987)	(1 642 814)
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(68 206)	(90 102)
Inne pożyczki	(50 352)	(58 180)
Pozostałe	(4 195)	(3 934)
Koszty odsetek, razem	(1 610 740)	(1 795 030)

W roku 2010 przychody z tytułu odsetek związane z aktywami finansowymi, które utraciły wartość, wyniosły 203 744 tys. zł (w 2009 r.: 105 363 tys. zł).

Wynik z tytułu odsetek w podziale na poszczególne sektory przedstawia się następująco:

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Przychody z tytułu odsetek		
Od sektora bankowego	441 545	244 754
Od pozostałych podmiotów, w tym:	2 980 159	3 208 453
- od klientów korporacyjnych	1 170 223	1 413 968
- od klientów indywidualnych	1 189 583	1 216 245
- od sektora budżetowego	620 353	578 240
Przychody z tytułu odsetek, razem	3 421 704	3 453 207
Koszty odsetek		
Od sektora bankowego	(502 762)	(613 203)
Od pozostałych podmiotów, w tym:	(1 039 772)	(1 044 227)
- od klientów korporacyjnych	(363 364)	(342 860)
- od klientów indywidualnych	(649 433)	(658 601)
- od sektora budżetowego	(26 975)	(42 766)
Z tytułu emisji własnych	(68 206)	(137 600)
Koszty odsetek, razem	(1 610 740)	(1 795 030)

7. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Prowizje za obsługę kart płatniczych	321 626	289 104
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	221 279	203 877
Prowizje z działalności ubezpieczeniowej	150 287	79 443
Opłaty z tytułu działalności maklerskiej	113 743	107 574
Prowizje za prowadzenie rachunków	104 168	86 149
Prowizje za realizację przelewów	78 599	73 139
Prowizje z tytułu udzielonych gwarancji oraz operacji dokumentowych	41 334	46 371
Prowizje z działalności powierniczej	11 972	10 171
Opłaty związane z zarządzaniem portfelem oraz pozostałe opłaty związane z zarządzaniem	11 644	10 612
Pozostałe	124 093	94 847
Przychody z tytułu opłat i prowizji, razem	1 178 745	1 001 287
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Koszty obsługi i ubezpieczenia kart płatniczych	(187 586)	(188 796)
Koszty prowizji płacone na rzecz podmiotów zewnętrznych za sprzedaż produktów Banku	(88 506)	(111 400)
Koszty prowizji działalności ubezpieczeniowej	(37 153)	(2 096)
Uiszczone opłaty maklerskie	(27 274)	(26 365)
Uiszczone pozostałe opłaty	(92 307)	(77 907)
Koszty z tytułu opłat i prowizji, razem	(432 826)	(406 564)

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Prowizje z tytułu działalności ubezpieczeniowej, w tym:		
- Przychody z tytułu pośrednictwa ubezpieczeniowego	135 164	66 384
- Przychody z tytułu administracji polis	15 123	13 059
Prowizje z działalności ubezpieczeniowej razem	150 287	79 443

8. Przychody z tytułu dywidend

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	5 166	117
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	3 007	98 950
Przychody z tytułu dywidend, razem	8 173	99 067

W 2009 roku Grupa otrzymała dywidendę z PZU SA w wysokości 96 218 tys. zł.

9. Wynik na działalności handlowej

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Wynik z pozycji wymiany	369 982	415 048
Różnice kursowe netto z przeliczenia	447 469	(333 488)
Zyski z transakcji minus straty	(77 487)	748 536
Wynik na pozostałej działalności handlowej	40 690	(8 674)
Instrumenty odsetkowe	16 058	(20 803)
Instrumenty kapitałowe	3 918	4 081
Instrumenty na ryzyko rynkowe	20 714	8 048
Wynik na działalności handlowej, razem	410 672	406 374

Wynik z pozycji wymiany obejmuje zyski i straty z transakcji spot i kontraktów terminowych, opcji, kontraktów typu futures i przeliczonych aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych. Wynik z operacji instrumentami odsetkowymi obejmuje wynik z tytułu obrotu instrumentami rynku pieniężnego, wynik z kontraktów swap dla stóp procentowych, opcji i innych instrumentów pochodnych. Wynik z operacji instrumentami kapitałowymi obejmuje wycenę oraz wynik z tytułu globalnego obrotu kapitałowymi papierami wartościowymi. Wynik z operacji instrumentami na ryzyko rynkowe obejmuje wynik z kontraktów futures na obligacje, na indeks, opcji na papiery wartościowe, indeksy giełdowe i kontrakty futures, wynik z transakcji terminowych na papiery wartościowe oraz wynik z kontraktów futures towarowy i swap towarowy.

W 2010 roku ujęcie wyceny ryzyka kredytowego walutowych instrumentów pochodnych spowodowało zwiększenie wartości pozycji „Zyski z transakcji minus straty” o kwotę 4 493 tys. zł (w 2009 r. zmniejszenie o 31 629 tys. zł).

10. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Przychody z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych, aktywów do zbycia oraz zapasów	149 014	105 409
Przychody ze sprzedaży usług	52 042	51 436
Przychody z działalności ubezpieczeniowej netto	49 546	50 401
Przychody z tytułu rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania	17 306	27 123
Przychody z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	922	5 957
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	286	3 365
Pozostałe	42 155	19 831
Pozostałe przychody operacyjne, razem	311 271	263 522

Przychody z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych, aktywów do zbycia oraz zapasów obejmują głównie przychody spółki BRE.locum uzyskane z działalności deweloperskiej.

Przychody ze sprzedaży usług dotyczą usług niebankowych.

Na kwotę przychodów z działalności ubezpieczeniowej netto składają się przychody z tytułu składek, reasekuracji i koasekuracji, pomniejszone o wypłacone odszkodowania i koszty likwidacji oraz skorygowane o zmiany stanu rezerw na odszkodowania, związane z działalnością ubezpieczeniową prowadzoną w ramach Grupy BRE Banku SA.

Poniżej przedstawiono przychody z działalności ubezpieczeniowej za 2010 rok i 2009 rok.

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Przychody z tytułu składek		
- Składki przypisane	114 326	72 120
- Zmiana stanu rezerwy składki	(8 577)	14 726
Składki zarobione	105 749	86 846
Udział reasekuratorów		
- Udział reasekuratorów w składkach przypisanych	(36 201)	(25 671)
- Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy składki	4 797	869
Składki zarobione na udziale reasekuratorów	(31 404)	(24 802)
Składki zarobione netto	74 345	62 044
Odszkodowania i świadczenia		
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone w bieżącym roku wraz z kosztami likwidacji brutto	(29 084)	(19 328)
- Zmiana stanu rezerwy na odszkodowania i świadczenia wypłacone w bieżącym roku wraz z kosztami likwidacji brutto	(28 212)	(14 626)
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone w bieżącym roku wraz z kosztami likwidacji na udziale reasekuratora	22 865	17 052
- Zmiana stanu rezerwy na odszkodowania i świadczenia wypłacone w bieżącym roku wraz z kosztami likwidacji na udziale reasekuratora	11 740	6 074
Odszkodowania i świadczenia netto	(22 691)	(10 828)
- Pozostałe koszty na udziale własnym	(1 800)	(536)
- Pozostałe przychody operacyjne	45	-
- Koszty ekspertyz i atestów przy ocenie ryzyka	(353)	(279)
Przychody z działalności ubezpieczeniowej netto	49 546	50 401

11. Ogólne koszty administracyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Koszty pracownicze	(744 400)	(644 751)
Koszty rzeczowe	(579 069)	(585 227)
Podatki i opłaty	(26 385)	(25 222)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(21 217)	(22 711)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(6 120)	(5 034)
Pozostałe	(3 160)	(2 480)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(1 380 351)	(1 285 425)

Pozycja „Koszty rzeczowe” obejmuje koszt rat leasingu operacyjnego środków trwałych (głównie nieruchomości) w wysokości 26 012 tys. zł (2009: 28 130 tys. zł).

Poniżej przedstawiono koszty pracownicze poniesione za 2010 rok i 2009 rok.

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Koszty wynagrodzeń	(613 928)	(541 661)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(86 357)	(69 889)
Koszty świadczeń emerytalnych	(614)	(1 320)
Wynagrodzenie dotyczące płatności w formie akcji, w tym:	(8 807)	(2 388)
- płatności w formie akcji rozliczane w opcjach na akcje BRE Banku SA	(6 275)	(1 791)
- płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych	(2 532)	(597)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(34 694)	(29 493)
Koszty pracownicze, razem	(744 400)	(644 751)

Płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych dotyczą kosztów programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku z 2008 roku w części opartej na akcjach Commerzbanku. W roku 2010 w pozycji tej ujęto rekompensatę w wysokości 794 736 zł wypłaconą w ramach rozliczenia bonusu za 2008 rok Panu Mariuszowi Grendowiczowi, pełniącemu funkcję Prezesa Banku do 2 sierpnia 2010 roku. Dodatkowo w roku 2009 Grupa rozpoznała w pozostałych przychodach operacyjnych kwotę 5 462 tys. zł w związku z tym, iż faktycznie przyznane wynagrodzenia dotyczące płatności w formie akcji za rok 2008 okazały się niższe niż wcześniejsze szacunki. Szczegółowe informacje na temat programów motywacyjnych, których dotyczą wynagrodzenia regulowane w formie akcji, znajdują się w Nocie 40 „Zyski zatrzymane”.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku zatrudnienie w BRE Banku SA wynosiło 4 416 etatów, a w Grupie 6 018 etatów (31 grudnia 2009 r.: Bank 4 051 etatów; Grupa 5 566 etatów).

Na dzień 31 grudnia 2010 roku zatrudnienie w BRE Banku SA wynosiło 5 300 osób, a w Grupie 7 023 osoby (31 grudnia 2009 r.: Bank 4 901 osób; Grupa 6 483 osoby).

12. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych, aktywów do zbycia oraz zapasów	(129 409)	(82 981)
Odpisy z tytułu rezerw na przyszłe zobowiązania	(22 826)	(34 538)
Przekazane darowizny	(3 152)	(2 974)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(1 530)	(651)
Koszty z tytułu utworzonych rezerw na pozostałe należności (poza kredytowymi)	(1 520)	(19 333)
Koszty sprzedaży usług	(1 265)	(1 118)
Koszty z tytułu spisanych należności i zobowiązań przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	(158)	(284)
Koszty tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(43)	(4 838)
Pozostałe koszty operacyjne	(47 685)	(23 064)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(207 588)	(169 781)

Koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych, aktywów do zbycia oraz zapasów obejmują głównie koszty spółki BRE.locum związane z działalnością deweloperską.

W 2010 roku odpisy z tytułu rezerw na przyszłe zobowiązania obejmują kwotę 19 193 tys. zł rezerw na ryzyko prawne (Nota 33).

W 2009 roku koszty z tytułu rezerw utworzonych na pozostałe należności, poza kredytowymi, obejmują kwotę 18 476 tys. zł rezerwy utworzonej przez spółkę Intermarket Bank AG na należności od spółki Compania de Factoring IFN SA z siedzibą w Rumunii, w której Intermarket posiadał 50% udziałów. W dniu 28 października 2009 roku Intermarket Bank AG dokonał sprzedaży wszystkich posiadanych udziałów w spółce Compania de Factoring IFN SA.

W 2009 roku odpisy z tytułu rezerw na przyszłe zobowiązania obejmują kwotę 31 854 tys. zł rezerw na zobowiązania Banku wynikające z zawartych umów oraz na zobowiązania z tytułu rozstrzygnięć sądowych w odniesieniu do nadpłat związanych z ubezpieczeniem pomostowych kredytów hipotecznych.

Koszty sprzedaży usług dotyczą usług niebankowych.

13. Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Odpisy netto na należności od banków (Nota 19)	(11 318)	(19 950)
Odpisy netto na zobowiązania warunkowe wobec banków (Nota 33)	-	542
Odpisy netto na kredyty i pożyczki udzielone klientom (Nota 22)	(634 637)	(1 087 919)
Odpisy netto na zobowiązania warunkowe wobec klientów (Nota 33)	11 176	10 193
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(634 779)	(1 097 134)

14. Podatek dochodowy

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Podatek dochodowy bieżący	(223 415)	(98 459)
Podatek dochodowy odroczony (Nota 34)	11 769	19 593
Podatek dochodowy, razem	(211 646)	(78 866)

Zysk przed opodatkowaniem	872 511	209 389
Podatek zgodnie ze stawką obowiązującą w Polsce w danym roku podatkowym (19%)	(165 777)	(39 784)
Wpływ różnych stawek opodatkowania obowiązujących w innych krajach	(640)	(1 013)
Dochody nie podlegające opodatkowaniu	8 572	11 292
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	(41 008)	(34 360)
Inne pozycje wpływające na wysokość obciążenia podatkowego	(1 706)	7 179
Nieaktywowane straty podatkowe *	(11 087)	(22 180)
Obciążenie podatkowe, razem	(211 646)	(78 866)

Kalkulacja efektywnej stopy podatkowej

Zysk (strata) brutto	872 511	209 389
Podatek dochodowy	(211 646)	(78 866)
Efektywna stopa podatkowa	24,26%	37,66%

* Kwota nieaktywowanych strat podatkowych wynika głównie ze strat podatkowych poniesionych przez zagraniczne Oddziały Banku w Czechach i na Słowacji.

W 2009 roku efektywna stopa podatkowa na poziomie 37,66% była przede wszystkim efektem strat osiągniętych przez oddziały zagraniczne Banku, kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodu oraz rezerw i spisów niepodatkowych.

Informacje na temat podatku dochodowego odroczonego przedstawiono w Nocie 34. Podatek dochodowy od dochodów Grupy przed opodatkowaniem różni się od jego teoretycznej wysokości, która powstałaby przy zastosowaniu podstawowej stawki opodatkowania jednostki dominującej tak jak to przedstawiono powyżej.

15. Zysk na jedną akcjęZysk na jedną akcję za 12 miesięcy

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Podstawowy:		
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA	641 602	128 928
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	36 679 683	29 690 882
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	17,49	4,34
Rozwodniony:		
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy BRE Banku SA, zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	641 602	128 928
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	36 679 683	29 690 882
Korekty na:		
- opcje na akcje	29 642	38 859
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	36 709 325	29 729 741
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	17,48	4,34

Zgodnie z MSR 33, Bank sporządza kalkulację tzw. rozwodnionego zysku na jedną akcję, uwzględniając akcje emitowalne warunkowo w ramach programów motywacyjnych opisanych w Nocie 40. W kalkulacjach nie uwzględniono tych elementów programów motywacyjnych, które miały działanie antyrozwadniające w prezentowanych okresach sprawozdawczych, a które w przyszłości potencjalnie mogą wpłynąć na rozwodnienie zysku na akcję.

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku.

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się w oparciu o stosunek zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku do średniej ważonej liczby akcji zwykłych skorygowanych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na akcje wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. Bank posiada jedną kategorię powodującą rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych: opcje na akcje. Akcje rozwadniające wylicza się jako liczbę akcji, które zostałyby wyemitowane gdyby nastąpiła realizacja wszystkich opcji na akcje po cenie rynkowej ustalonej jako średnioroczna cena zamknięcia akcji Banku.

16. Pozostałe dochody całkowite

Ujawnienia efektu podatkowego dotyczącego poszczególnych elementów pozostałych dochodów całkowitych	Rok kończący się 31 grudnia 2010			Rok kończący się 31 grudnia 2009		
	Kwota brutto	Podatek odroczony	Kwota netto	Kwota brutto	Podatek odroczony	Kwota netto
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(5 231)	-	(5 231)	6 114	-	6 114
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	205 075	(27 056)	178 019	107 846	(14 506)	93 340
Dochody całkowite netto, razem	199 844	(27 056)	172 788	113 960	(14 506)	99 454

Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące pozostałych dochodów całkowitych netto za lata 2010 i 2009.

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(5 231)	6 114
Niezrealizowane zyski (dodatnie różnice kursowe) ujęte w roku obrotowym (netto)	12 978	9 130
Niezrealizowane straty (ujemne różnice kursowe) ujęte w roku obrotowym (netto)	(18 209)	(3 016)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	178 019	93 340
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych ujęte w roku obrotowym (netto)	151 303	62 103
Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych ujęte w roku obrotowym (netto)	(36 495)	(354)
Reklasyfikacja do zysków/strat na instrumentach dłużnych zawartych w rachunku zysków i strat (netto)	1 079	(799)
Niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych ujęte w roku obrotowym (netto)	100 576	32 390
Reklasyfikacja do zysków/strat na instrumentach kapitałowych zawartych w rachunku zysków i strat (netto)	(38 444)	-
Pozostałe dochody całkowite netto	172 788	99 454

Kwota niezrealizowanych zysków na instrumentach dłużnych ujętych w 2010 roku wynika ze wzrostu wyceny portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży w 2010 roku w stosunku do wyceny na koniec 2009 roku. Głównym czynnikiem wpływającym na wzrost wyceny był wzrost wartości posiadanych przez Grupę zmiennokuponowych papierów skarbowych. Wzrost cen zmiennokuponowych papierów skarbowych był skutkiem zmniejszenia się premii za ryzyko polskie w ocenie inwestorów. Kolejnym czynnikiem wzrostu wyceny była pozytywna wycena obligacji o stałym kuponie będących w portfelu. Grupa na koniec 2009 roku posiadała pozytywną wycenę bonów skarbowych, których wykup nastąpił w 2010 roku. Zmniejszenie dodatniej wyceny bonów skarbowych w innych pozycjach kapitału własnego na skutek ich wykupu został skompensowany przez pozytywną wycenę obligacji zerokuponowych posiadanych w portfelu na koniec 2010 roku.

W 2010 roku z innych pozycji kapitału własnego została wyksięgowana i odniesiona na rachunek zysków i strat kwota zysku netto na sprzedaży akcji PZU SA w wysokości 38 444 tys. zł. W tym samym okresie w innych pozycjach kapitału własnego została ujęta kwota wyceny netto akcji PZU SA w wysokości 61 553 tys. zł.

Ponadto w 2010 roku z innych pozycji kapitału własnego została wyksięgowana i odniesiona na rachunek zysków i strat kwota straty netto w wysokości 1 079 tys. zł, stanowiąca saldo zwyżek/zniżek wartości papierów (obligacji, bonów skarbowych i akcji) sprzedanych w 2010 roku (31 grudnia 2009 r. zysk netto 799 tys. zł).

Największy wpływ na zmianę stanu innych pozycji kapitału własnego w 2009 roku miała wycena akcji PZU SA do wartości godziwej w 2009 roku, uwzględniająca między innymi fakt wypłaty dywidendy przez PZU SA w listopadzie 2009 roku. Łączna kwota netto wynikająca z powyższych zdarzeń, zaprezentowana w ramach niezrealizowanych zysków na instrumentach kapitałowych ujętych w 2009 roku wyniosła 31 025 tys. zł.

17. Kasa, operacje z bankiem centralnym

	31.12.2010	31.12.2009
Środki pieniężne w kasie (skarbcu)	172 762	149 245
Środki pieniężne w rachunku bieżącym	2 187 150	3 637 520
Kasa, operacje z bankiem centralnym, razem (Nota 43)	2 359 912	3 786 765
W tym: rezerwa obowiązkowa	1 407 601	1 053 745

Na podstawie Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim, Grupa utrzymuje rezerwę obowiązkową. Rezerwa utrzymywana jest zarówno na rachunku w banku centralnym, jak również w kasie (skarbcu). Na dzień 31 grudnia 2010 r. środki rezerwy obowiązkowej w banku centralnym oprocentowane były stawką 3,38% (31 grudnia 2009 r. - 3,38%).

18. Weksle uprawnione do redyskonta w banku centralnym

Weksle uprawnione do redyskonta to weksle podmiotów niefinansowych o terminie zapadalności do 3 miesięcy.

19. Należności od banków

	31.12.2010	31.12.2009
Rachunki bieżące	284 921	380 982
Lokaty w innych bankach	849 364	1 254 389
Ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (Nota 43)	1 134 285	1 635 371
Kredyty i pożyczki	203 457	417 609
Lokaty	103 445	80 281
Transakcje reverse repo / buy sell back	919 553	357 161
Inne należności	184 399	78 237
Należności (brutto) od banków, razem	2 545 139	2 568 659
Rezerwa utworzona na należności od banków (wielkość ujemna)	(34 247)	(38 087)
Należności (netto) od banków, razem	2 510 892	2 530 572
Krótkoterminowe (do 1 roku)	2 431 105	2 459 414
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	79 787	71 158

Należności od banków w podziale na banki polskie i zagraniczne przedstawiają się następująco:

	31.12.2010	31.12.2009
Należności (brutto) od banków polskich	1 452 383	691 692
Rezerwa utworzona na należności od banków polskich	(159)	(331)
Należności (brutto) od banków zagranicznych	1 092 756	1 876 967
Rezerwa utworzona na należności od banków zagranicznych	(34 088)	(37 756)
Należności (netto) od banków, razem	2 510 892	2 530 572

Na dzień 31 grudnia 2010 roku kredyty udzielone bankom o zmiennej stopie wyniosły 201 268 tys. zł, a o stałej stopie 2 189 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: - kredyty na zmienną stopę - 406 949 tys. zł, a na stałą - 10 323 tys. zł). Średnie oprocentowanie lokat w innych bankach oraz kredytów udzielonych innym bankom wynosiło 1,92% (31 grudnia 2009 r.: 2,96%).

Zmiana stanu rezerw na należności od banków przedstawia się następująco:

	31.12.2010	31.12.2009
Stan rezerw na należności od banków na początek okresu	38 087	31 014
Zwiększenia (z tytułu)	21 856	26 405
- utworzenie rezerw (Nota 13)	20 821	26 405
- różnice kursowe	1 035	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(25 696)	(19 332)
- rozwiązanie rezerw (Nota 13)	(9 503)	(6 455)
- spisanie w ciężar rezerw	(16 193)	(10 565)
- różnice kursowe	-	(2 312)
Stan rezerw na należności od banków na koniec okresu	34 247	38 087

Na dzień 31 grudnia 2010 roku kwota rezerw utworzonych na należności od banków analizowane indywidualnie wynosiła 33 181 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: 36 238 tys. zł).

20. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione

	31.12.2010	31.12.2009
Dłużne papiery wartościowe:	2 573 202	1 824 702
Obligacje rządowe ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych oraz będące przedmiotem zastawu (transakcje <i>sell buy back/repo</i>) (Nota 43), w tym:	1 207 015	1 079 141
- obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu (transakcje <i>sell buy back/repo</i>) (Nota 37)	1 011 107	766 313
Bony skarbowe ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych oraz będące przedmiotem zastawu (transakcje <i>sell buy back/repo</i>) (Nota 43), w tym:	1 100 918	227 557
- bony skarbowe będące przedmiotem zastawu (transakcje <i>sell buy back/repo</i>) (Nota 37)	7 551	-
Pozostałe dłużne papiery wartościowe	265 269	518 004
Kapitałowe papiery wartościowe:	11 112	6 801
- notowane	4 697	6 801
- nie notowane	6 415	-
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe razem, w tym:	2 584 314	1 831 503
- Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	1 565 656	1 065 190
- Aktywa zastawione (Nota 37)	1 018 658	766 313

Obligacje rządowe obejmują papiery wartościowe stanowiące poręczenie umów odkupu zawartych z klientami (transakcje *sell buy back*), których wartość rynkowa na 31 grudnia 2010 roku wynosiła 1 011 107 tys. zł (31 grudnia 2009 r. - 766 313 tys. zł). Obligacje te są odrębnie prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Aktywa zastawione”.

Pozycja „Dłużne papiery wartościowe” obejmuje bony skarbowe uprawnione do redyskontowania wyemitowane przez Skarb Państwa na okres maksymalnie do jednego roku. Wszystkie bony skarbowe są oparte na stałej stopie procentowej.

Powyższa nota nie obejmuje aktywów zastawionych, które są klasyfikowane do lokacyjnych papierów wartościowych (Nota 23).

21. Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu

Grupa wykorzystuje następujące instrumenty pochodne jako zabezpieczenia i dla potrzeb niezwiązanych z zabezpieczeniami:

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna walut obcych i lokalnych, obejmujące nie zrealizowane transakcje spot. **Kontrakty typu futures dla walut i stóp procentowych** to zobowiązania w formie umowy do otrzymania lub zapłacenia określonej wartości netto, zależnie od zmian kursów wymiany walut lub stóp procentowych, bądź do kupna lub sprzedaży waluty obcej lub instrumentu finansowego w ustalonym terminie w przyszłości po ustalonej cenie, określonej na zorganizowanym rynku finansowym. Z uwagi na fakt, że kontrakty futures są zabezpieczone środkami pieniężnymi lub papierami wartościowymi wycenianymi według wartości godziwej, zaś zmiany wartości nominalnej tych kontraktów rozliczane są codziennie w odniesieniu do notowań giełdowych, ryzyko kredytowe jest nieznaczące. **Kontrakty FRA** to kontrakty analogiczne do futures, tyle że negocjowane indywidualnie i wymagające gotówkowego rozliczenia w określonym terminie w przyszłości różnicy pomiędzy określoną w umowie stopą procentową a aktualną stopą rynkową, na bazie teoretycznej kwoty kapitału.

Walutowe i procentowe kontrakty swap to zobowiązania do zamiany jednego strumienia przepływów pieniężnych na inny. Rezultatem takiej transakcji jest zamiana walut lub stóp procentowych (na przykład, oprocentowania stałego na zmienne) lub połączenia wszystkich tych czynników (na przykład, międzywalutowe kontrakty swap stóp procentowych). Z wyjątkiem określonych walutowych kontraktów swap, nie następuje w przypadku tych transakcji zamiana kapitału. Ryzyko kredytowe Banku stanowi potencjalny koszt zastąpienia kontraktów swap, jeżeli strony nie wywiążą się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to jest monitorowane na bieżąco przez odniesienie do aktualnej wartości godziwej, proporcji wartości nominalnej kontraktów oraz płynności rynkowej. W celu kontrolowania poziomu podejmowanego ryzyka kredytowego Grupa ocenia strony umowy przy pomocy tych samych metod, które stosuje się w działalności kredytowej.

Opcje walutowe i procentowe to umowy, na mocy których sprzedający przyznaje kupującemu prawo, ale nie obowiązek, nabycia (opcja kupna) lub sprzedaży (opcja sprzedaży) w ustalonym dniu, do ustalonego dnia lub też w ustalonym okresie - konkretnej ilości waluty obcej lub instrumentu finansowego po z góry ustalonej cenie. W zamian za powzięcie ryzyka walutowego lub ryzyka zmiany stóp procentowych, sprzedający otrzymuje od

kupującego premię. Opcje mogą być opcjami znajdującymi się w obrocie giełdowym lub negocjowanymi pomiędzy Grupą a klientem (w transakcji pozagiełdowej). Grupa jest narażona na ryzyko kredytowe z tytułu zakupionych opcji tylko i wyłącznie do wysokości ich wartości bilansowej, którą stanowi ich wartość godziwa.

Transakcje na ryzyko rynkowe obejmują kontrakty futures i opcje na towary oraz opcje na akcje i indeksy giełdowe.

Nominalne wartości niektórych rodzajów instrumentów finansowych stanowią podstawę do ich porównania z instrumentami ujmowanymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ale niekoniecznie wskazują, jaka będzie wartość przyszłych przepływów pieniężnych, bądź jaka jest bieżąca wartość godziwa instrumentów. Z tego względu nie pokazują, jaki jest stopień narażenia Banku na ryzyko kredytowe lub ryzyko zmiany cen. Instrumenty pochodne mogą mieć wycenę dodatnią (aktywa) lub ujemną (zobowiązania) w zależności od wahań rynkowych stóp procentowych lub kursów wymiany walut. Łączna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych może podlegać znacznym wahaniom.

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

	Wartość kontraktu		Wartość godziwa	
	kupno	sprzedaż	aktywa	zobowiązania
Stan na 31 grudnia 2010				
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu				
Walutowe instrumenty pochodne				
- Walutowe transakcje terminowe (FX forward)	8 720 352	8 884 235	32 632	70 013
- Kontrakty FX swap	7 660 077	7 659 668	91 617	103 102
- Kontrakty CIRS	3 884 774	3 994 746	149 500	254 830
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	3 039 570	3 067 923	115 196	59 007
Razem instrumenty pochodne z transakcji pozagiełdowych	23 304 773	23 606 572	388 945	486 952
- Walutowe kontrakty futures	1 251	1 264	12	-
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie giełdowym	-	-	-	42 412
Razem walutowe instrumenty pochodne	23 306 024	23 607 836	388 957	529 364
Pochodne na stopę procentową				
- Kontrakty IRS, OIS	87 998 357	87 998 357	744 718	793 414
- Kontrakty FRA	36 350 000	42 380 000	13 472	14 734
- Opcje na stopę procentową kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	387 944	452 344	10 046	9 686
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	124 736 301	130 830 701	768 236	817 834
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	124 736 301	130 830 701	768 236	817 834
Transakcje na ryzyko rynkowe	737 037	1 164 126	69 460	16 310
Razem aktywa/pasywa przeznaczone do obrotu	148 779 362	155 602 663	1 226 653	1 363 508
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa	148 779 362	155 602 663	1 226 653	1 363 508
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa oraz inne zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	148 779 362	155 602 663	1 226 653	1 363 508
Krótkoterminowe (do 1 roku)	102 665 041	109 855 282	641 703	744 958
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	46 114 321	45 747 381	584 950	618 550

	Wartość kontraktu		Wartość godziwa	
	kupno	sprzedaż	aktywa	zobowiązania
Stan na 31 grudnia 2009				
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu				
Walutowe instrumenty pochodne				
- Walutowe transakcje terminowe (FX forward)	9 832 664	9 943 857	114 392	65 713
- Kontrakty FX swap	8 143 028	8 131 581	148 035	141 841
- Kontrakty CIRS	5 794 847	5 941 004	142 688	274 383
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	4 679 412	4 819 890	352 161	250 895
Razem instrumenty pochodne z transakcji pozagiełdowych	28 449 951	28 836 332	757 276	732 832
Razem walutowe instrumenty pochodne	28 449 951	28 836 332	757 276	732 832
Pochodne na stopę procentową				
- Kontrakty IRS, OIS	97 299 568	97 299 568	1 080 865	1 120 891
- Kontrakty FRA	26 136 492	35 190 000	62 547	52 152
- Opcje na stopę procentową kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	462 575	455 447	11 568	10 773
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	123 898 635	132 945 015	1 154 980	1 183 816
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	123 898 635	132 945 015	1 154 980	1 183 816
Transakcje na ryzyko rynkowe	853 602	797 641	21 371	18 847
Razem aktywa/pasywa przeznaczone do obrotu	153 202 188	162 578 988	1 933 627	1 935 495
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa	153 202 188	162 578 988	1 933 627	1 935 495
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa oraz inne zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	153 202 188	162 578 988	1 933 627	1 935 495
Krótkoterminowe (do 1 roku)				
	102 917 811	112 759 947	1 265 442	1 232 950
Długoterminowe (powyżej 1 roku)				
	50 284 377	49 819 041	668 185	702 545

W obu prezentowanych okresach transakcje na ryzyko rynkowe obejmują wartość godziwą opcji na indeks giełdowy, akcje i inne papiery kapitałowe, kontraktów futures na towary, kontraktów swap na towary.

W ramach pochodnych instrumentów finansowych Grupa wykazała instrumenty pochodne na kwotę 9 924 tys. zł (zobowiązania), które zostały wydzielone ze strukturyzowanych lokat inwestycyjnych (31 grudnia 2009 r. - 13 486 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku Grupa nie posiadała żadnych aktywów i zobowiązań finansowych wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

22. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	31.12.2010	31.12.2009
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym:	33 658 660	28 855 129
- należności bieżące	4 358 940	4 236 226
- kredyty terminowe, w tym:	29 299 720	24 618 903
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	26 306 644	22 469 413
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym:	25 570 342	23 433 995
- należności bieżące	3 117 916	3 249 607
- kredyty terminowe:	17 122 872	17 904 615
- udzielone dużym klientom	3 329 593	3 501 742
- udzielone średnim i małym klientom	13 793 279	14 402 873
- transakcje reverse repo / buy sell back	3 338 317	353 808
- pozostałe	1 991 237	1 925 965
Kredyty i pożyczki udzielone sektorowi budżetowemu	1 923 019	1 327 936
Inne należności	668 115	816 521
Kredyty i pożyczki (brutto) od klientów	61 820 136	54 433 581
Rezerwa utworzona na należności od klientów (wielkość ujemna)	(2 449 771)	(1 964 769)
Kredyty i pożyczki (netto) od klientów	59 370 365	52 468 812
Krótkoterminowe (do 1 roku)	22 204 611	17 018 006
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	37 165 754	35 450 806

Na dzień 31 grudnia 2010 roku kredyty o zmiennej stopie procentowej wynoszą 57 685 502 tys. zł, a o stałej stopie procentowej wynoszą 4 134 634 tys. zł (31 grudnia 2009 r. odpowiednio: 53 442 731 tys. zł i 990 850 tys. zł). Powyższe wartości odnoszą się do sumy kredytów i pożyczek udzielonych klientom indywidualnym, korporacyjnym i sektorowi budżetowemu. Średnie oprocentowanie kredytów udzielonych klientom (z wyłączeniem transakcji reverse repo) wynosiło 4,50% (31 grudnia 2009 r. odpowiednio: 4,76%)

Grupa przyjęła jako zabezpieczenie kredytów komercyjnych notowane na giełdzie kapitałowe papiery wartościowe o wartości godziwej 1 429 828 tys. zł (31 grudnia 2009 r. - 1 634 789 tys. zł).

Rezerwy na utratę wartości kredytów i pożyczek

	31.12.2010	31.12.2009
Poniesione, ale nie zidentyfikowane straty		
Zaangażowanie bilansowe brutto	58 534 978	51 872 653
Rezerwy na utratę wartości ekspozycji analizowanych portfelowo	(215 893)	(232 516)
Zaangażowanie bilansowe netto	58 319 085	51 640 137
Należności, które utraciły wartość		
Zaangażowanie bilansowe brutto	3 285 158	2 560 928
Rezerwy na należności, które utraciły wartość	(2 233 878)	(1 732 253)
Zaangażowanie bilansowe netto	1 051 280	828 675

Zmiany rezerw na utratę wartości kredytów i pożyczek

	31.12.2010	31.12.2009
KLIENCI INDYWIDUALNI		
- Należności bieżące		
Stan rezerw na początek okresu	586 775	205 998
Zwiększenia (z tytułu)	232 779	384 952
- utworzenie rezerw	232 756	384 952
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe	23	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(2 317)	(4 175)
- rozwiązanie rezerw	(2 066)	(804)
- należności spisane w ciężar rezerw	(251)	(3 371)
Stan rezerw na koniec okresu	817 237	586 775
- Kredyty terminowe		
Stan rezerw na początek okresu	123 625	89 009
Zwiększenia (z tytułu)	117 024	58 998
- utworzenie rezerw	112 665	58 899
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe	4 359	99
Zmniejszenia (z tytułu)	(4 953)	(24 382)
- rozwiązanie rezerw	(4 837)	(5 477)
- należności spisane w ciężar rezerw	(116)	(18 905)
Stan rezerw na koniec okresu	235 696	123 625
w tym:		
- Kredyty hipoteczne i mieszkaniowe		
Stan rezerw na początek okresu	42 251	36 034
Zwiększenia (z tytułu)	79 010	25 617
- utworzenie rezerw	74 504	25 617
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe	4 506	-

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2010 rok
(w tys. zł)

Zmniejszenia (z tytułu)	(1 630)	(19 400)
- rozwiązanie rezerw	(1 630)	(1 944)
- należności spisane w ciężar rezerw	-	(17 456)
Stan rezerw na koniec okresu	119 631	42 251
KLIENCI INDYWIDUALNI - RAZEM		
Stan rezerw na początek okresu	710 400	295 007
Zwiększenia (z tytułu)	349 803	443 950
- utworzenie rezerw	345 421	443 851
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe	4 382	99
Zmniejszenia (z tytułu)	(7 270)	(28 557)
- rozwiązanie rezerw	(6 903)	(6 281)
- należności spisane w ciężar rezerw	(367)	(22 276)
Stan rezerw na koniec okresu	1 052 933	710 400
KLIENCI KORPORACYJNI		
- Należności bieżące		
Stan rezerw na początek okresu	343 467	108 033
Zwiększenia (z tytułu)	339 721	652 822
- utworzenie rezerw	339 721	579 394
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe	-	73 428
Zmniejszenia (z tytułu)	(306 195)	(417 388)
- rozwiązanie rezerw	(265 858)	(405 824)
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe	(1 634)	(9 253)
- należności spisane w ciężar rezerw	(38 703)	(2 311)
Stan rezerw na koniec okresu	376 993	343 467
- Kredyty terminowe		
Stan rezerw na początek okresu	840 517	388 193
Zwiększenia (z tytułu)	713 688	668 403
- utworzenie rezerw	706 427	667 517
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe	7 261	886
Zmniejszenia (z tytułu)	(624 057)	(216 079)
- rozwiązanie rezerw	(511 985)	(205 786)
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe	-	(588)
- należności spisane w ciężar rezerw	(112 072)	(9 705)
Stan rezerw na koniec okresu	930 148	840 517
w tym:		
- Kredyty terminowe udzielone dużym klientom		
Stan rezerw na początek okresu	108 412	31 006
Zwiększenia (z tytułu)	171 358	111 760
- utworzenie rezerw	171 307	110 874
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe	51	886
Zmniejszenia (z tytułu)	(112 492)	(34 354)
- rozwiązanie rezerw	(112 066)	(34 354)
- należności spisane w ciężar rezerw	(426)	-
Stan rezerw na koniec okresu	167 278	108 412

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2010 rok
(w tys. zł)

- Kredyty terminowe udzielone średnim i małym klientom		
Stan rezerw na początek okresu	732 105	357 187
Zwiększenia (z tytułu)	542 330	556 643
- utworzenie rezerw	535 120	556 643
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe	7 210	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(511 565)	(181 725)
- rozwiązanie rezerw	(399 919)	(171 432)
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe	-	(588)
- należności spisane w ciężar rezerw	(111 646)	(9 705)
Stan rezerw na koniec okresu	762 870	732 105
- Pozostałe		
Stan rezerw na początek okresu	67 584	68 120
Zwiększenia (z tytułu)	38 258	24 766
- utworzenie rezerw	38 137	24 300
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe	121	466
Zmniejszenia (z tytułu)	(21 335)	(25 302)
- rozwiązanie rezerw	(12 754)	(11 674)
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe	(1 166)	(1 419)
- należności spisane w ciężar rezerw	(7 415)	(12 209)
Stan rezerw na koniec okresu	84 507	67 584
KLIENCI KORPORACYJNI - RAZEM		
Stan rezerw na początek okresu	1 251 568	564 346
Zwiększenia (z tytułu)	1 091 667	1 345 991
- utworzenie rezerw	1 084 285	1 271 211
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe	7 382	74 780
Zmniejszenia (z tytułu)	(951 587)	(658 769)
- rozwiązanie rezerw	(790 597)	(623 284)
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe	(2 800)	(11 260)
- należności spisane w ciężar rezerw	(158 190)	(24 225)
Stan rezerw na koniec okresu	1 391 648	1 251 568
KLIENCI BUDŻETOWI		
Stan rezerw na początek okresu	2 801	379
Zwiększenia (z tytułu)	11 097	2 468
- utworzenie rezerw	11 097	2 468
Zmniejszenia (z tytułu)	(8 708)	(46)
- rozwiązanie rezerw	(8 666)	(46)
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe	(42)	-
Stan rezerw na koniec okresu	5 190	2 801
OGÓŁEM ZMIANA STANU REZERW NA KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM		
Stan rezerw na początek okresu	1 964 769	859 732
Zwiększenia (z tytułu)	1 452 567	1 792 409
- utworzenie rezerw (Nota 13)	1 440 803	1 717 530
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe	11 764	74 879
Zmniejszenia (z tytułu)	(967 565)	(687 372)
- rozwiązanie rezerw (Nota 13)	(806 166)	(629 611)
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe	(2 842)	(11 260)
- należności spisane w ciężar rezerw	(158 557)	(46 501)
Stan rezerw na koniec okresu	2 449 771	1 964 769

Kredyty i pożyczki obejmują należności z tytułu leasingu finansowego.

	31.12.2010	31.12.2009
Należności brutto z tytułu leasingu finansowego o terminie zapadalności:	4 022 310	4 283 194
- Do 1 roku	1 649 991	1 779 141
- Powyżej 1 roku i nie więcej niż 5 lat	2 099 493	2 222 855
- Powyżej 5 lat	272 826	281 198
Niezrealizowane przyszłe przychody finansowe z tytułu leasingu finansowego (wielkość ujemna)	(453 100)	(499 819)
Należności netto z tytułu leasingu finansowego	3 569 210	3 783 375
Należności netto z tytułu leasingu finansowego o terminie zapadalności:		
- Do 1 roku	1 467 262	1 573 789
- Powyżej 1 roku i nie więcej niż 5 lat	1 893 107	1 996 160
- Powyżej 5 lat	208 841	213 426
Należności netto z tytułu leasingu finansowego	3 569 210	3 783 375

23. Lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione

	31.12.2010	31.12.2009
Dłużne papiery wartościowe:	19 379 918	15 728 539
Notowane, w tym:	19 290 173	15 671 265
- obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back/repo)	-	2 188 251
- obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu (zabezpieczenie kredytu)	613 757	374 397
- obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu (BFG)	176 542	145 323
- bony skarbowe będące przedmiotem zastawu (BFG)	21 846	42 241
Nie notowane	89 745	57 274
Kapitałowe papiery wartościowe:	194 915	142 360
- notowane	179 828	14 068
- nie notowane	15 087	128 292
Lokacyjne papiery wartościowe i aktywa zastawione razem, w tym:	19 574 833	15 870 899
- <i>Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży</i>	<i>18 762 688</i>	<i>13 120 687</i>
- <i>Aktywa zastawione (Nota 37)</i>	<i>812 145</i>	<i>2 750 212</i>
Krótkoterminowe (do 1 roku)	10 502 379	9 547 762
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	9 072 454	6 323 137

Zaprezentowana powyżej wartość kapitałowych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej obejmuje utworzone rezerwy z tytułu utraty wartości w wysokości 13 257 tys. zł (31 grudnia 2009 r. - 2 814 tys. zł).

Wartość bilansowa dłużnych papierów wartościowych opartych na stałej stopie procentowej wynosiła na dzień 31 grudnia 2010 r. 14 397 971 tys. zł, natomiast opartych na stopie zmiennej 5 641 667 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: 10 190 547 tys. zł oraz 5 535 658 tys. zł).

Powyższa nota obejmuje obligacje rządowe i bony skarbowe pod zastaw BFG, lokacyjne obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu w transakcjach sell buy back oraz obligacje rządowe stanowiące zabezpieczenie kredytu otrzymanego z EBI, które wykazane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w oddzielnej pozycji „Aktywa zastawione” (patrz Nota 37).

Zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, na dzień 31 grudnia 2010 r. Grupa posiadała papiery skarbowe (obligacje i bony) ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie 198 388 tys. zł o wartości nominalnej 205 100 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: wartość bilansowa - 187 564 tys. zł, wartość nominalna - 187 800 tys. zł), które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG i były zdeponowane na wydzielonym rachunku w NBP.

Zyski i straty z lokacyjnych papierów wartościowych obejmują:

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2010	2009
Sprzedaż / wykup przez emitenta aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	46 046	(2 726)
Utrata wartości kapitałowych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(97)	18 127
Utrata wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych	(801)	(16 173)
Zyski i straty z lokacyjnych papierów wartościowych, razem	45 148	(772)

W 2010 roku wielkość pozycji sprzedaż/wykup aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży dotyczy głównie sprzedaży przez BRE GOLD Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych 180 490 sztuk akcji PZU SA.

W 2009 roku pozycja utrata wartości kapitałowych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży obejmuje kwotę odpisu w wysokości 16 173 tys. zł dokonanego przez spółkę Intermarket Bank AG z tytułu utraty wartości zaangażowania w spółkę Compania de Factoring IFN SA z siedzibą w Rumunii, w której Intermarket posiadał 50% udziałów. W dniu 28 października 2009 roku Intermarket Bank AG dokonał sprzedaży wszystkich posiadanych udziałów w spółce Compania de Factoring IFN SA.

Jednocześnie pozycja ta obejmuje kwotę odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości udziałów w spółce Czwarty Polski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o., w 100% zależnej od BRE.locum SA, w wysokości 19 794 tys. zł w związku ze sprzedażą nieruchomości stanowiącej jedyne aktywne będące w posiadaniu spółki Czwarty Polski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.

Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych i aktywów zastawionych przedstawia się następująco:

	31.12.2010	31.12.2009
Lokacyjne papiery wartościowe i aktywa zastawione		
Stan na początek okresu	15 870 899	7 850 809
Różnice kursowe	(2 567)	(2 371)
Zwiększenia	364 137 531	75 440 516
Zmniejszenia (sprzedaż, wykup, umorzenie)	(360 667 342)	(67 655 352)
Straty z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych i dłużnych dostępnych do sprzedaży	(97)	18 127
Zyski/straty z tytułu zmian wartości godziwej	236 409	219 170
Stan na koniec okresu	19 574 833	15 870 899

Zmiana stanu rezerw na utratę wartości lokacyjnych papierów wartościowych i aktywów zastawionych przedstawia się następująco:

	31.12.2010	31.12.2009
Rezerwy na kapitałowe papiery wartościowe		
- Notowane		
Stan na początek okresu	(125)	(125)
Stan na koniec okresu	(125)	(125)
- Nie notowane		
Stan na początek okresu	(2 689)	(20 816)
Utworzenie rezerwy	(97)	(1 667)
Kwoty odzyskane w czasie okresu sprawozdawczego	-	19 794
Zmiana zakresu konsolidacji	(10 346)	-
Stan na koniec okresu	(13 132)	(2 689)
Rezerwy na papiery dostępne do sprzedaży razem		
Stan na początek okresu	(2 814)	(20 941)
Utworzenie rezerwy	(97)	(1 667)
Kwoty odzyskane w czasie okresu sprawozdawczego	-	19 794
Zmiana zakresu konsolidacji	(10 346)	-
Stan na koniec okresu	(13 257)	(2 814)

24. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

31 grudnia 2010 r. (w tys. zł)

Nazwa spółki	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/strata	Posiadane udziały %
S-Factoring d.d.	Słowenia	35 988	34 911	1 993	(383)	22,50

31 grudnia 2009 r. (w tys. zł)

Nazwa spółki	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/strata	Posiadane udziały %
S-Factoring d.d.	Słowenia	33 420	31 908	4 054	104	22,50

Zmiana stanu inwestycji w jednostki stowarzyszone:

	31.12.2010	31.12.2009
Stan na początek okresu	1 150	16 953
Zmniejszenia z tytułu:	(833)	(15 803)
- sprzedaży	-	628
- różnic kursowych	(32)	(258)
- utrata wartości	(801)	(16 173)
Stan inwestycji w jednostki stowarzyszone na koniec okresu	317	1 150

25. Wartości niematerialne

	31.12.2010	31.12.2009
Koszty zakończonych prac rozwojowych	1 452	2 015
Wartość firmy	7 137	7 137
Patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	333 317	363 251
- oprogramowanie komputerowe	279 355	298 291
Inne wartości niematerialne	10 057	2 209
Wartości niematerialne w toku wytwarzania	75 874	66 760
Wartości niematerialne, razem	427 837	441 372

Zmiana stanu wartości niematerialnych:

Grupa BRE Banku SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2010 rok

(w tys. zł)

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2010 roku do 31.12.2010 roku	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Nabyte patenty, licencje i podobne wartości w tym:		Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Wartość firmy	Wartości niematerialne razem
			nabyte oprogramowanie komputerowe				
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2010 r.	31 959	724 422	575 434	16 262	66 760	7 137	846 540
Zwiększenia (z tytułu)	17	67 662	54 551	10 187	66 401	-	144 267
- zakupu	-	11 831	6 461	9 999	55 199	-	77 029
- przejścia ze środków trwałych w budowie	-	305	127	38	-	-	343
- przejścia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	17	55 414	47 851	-	35	-	55 466
- poniesionych kosztów wytworzenia	-	-	-	-	10 862	-	10 862
- innych zwiększeń	-	112	112	150	305	-	567
Zmniejszenia (z tytułu)	-	(18 912)	(16 621)	(213)	(57 287)	-	(76 412)
- likwidacji	-	(17 989)	(15 735)	-	-	-	(17 989)
- przekazania na wartości niematerialne oddane do użytku	-	-	-	-	(55 466)	-	(55 466)
- innych zmniejszeń	-	(923)	(886)	(213)	(1 821)	-	(2 957)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2010 r.	31 976	773 172	613 364	26 236	75 874	7 137	914 395
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2010 r.	(29 944)	(361 164)	(277 136)	(14 053)	-	-	(405 161)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(580)	(78 684)	(56 866)	(2 126)	-	-	(81 390)
- odpisów	(580)	(96 867)	(72 613)	(2 175)	-	-	(99 622)
- innych zwiększeń	-	(57)	(57)	(150)	-	-	(207)
- sprzedaży	-	333	328	-	-	-	333
- likwidacji	-	17 625	15 211	-	-	-	17 625
- innych zmniejszeń	-	282	265	199	-	-	481
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2010 r.	(30 524)	(439 848)	(334 002)	(16 179)	-	-	(486 551)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2010 r.	-	(7)	(7)	-	-	-	(7)
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2010 r.	-	(7)	(7)	-	-	-	(7)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2010 r.	1 452	333 317	279 355	10 057	75 874	7 137	427 837

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2009 roku do 31.12.2009 roku	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Nabyte patenty, licencje i podobne wartości w tym:		Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Wartość firmy	Wartości niematerialne razem
			nabyte oprogramowanie komputerowe				
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2009 r.	31 959	699 265	561 882	17 657	46 590	7 137	802 608
Zwiększenia (z tytułu)	-	107 305	80 559	16	90 207	-	197 528
- zakupu	-	32 776	10 209	16	88 385	-	121 177
- przejścia ze środków trwałych w budowie	-	3 671	3 671	-	1 808	-	5 479
- przejścia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	-	69 484	66 643	-	-	-	69 484
- innych zwiększeń	-	1 374	36	-	14	-	1 388
Zmniejszenia (z tytułu)	-	(82 148)	(67 007)	(1 411)	(70 037)	-	(153 596)
- likwidacji	-	(82 054)	(66 930)	(75)	-	-	(82 129)
- przekazania na wartości niematerialne oddane do użytku	-	-	-	-	(69 484)	-	(69 484)
- innych zmniejszeń	-	(94)	(77)	(1 336)	(553)	-	(1 983)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2009 r.	31 959	724 422	575 434	16 262	66 760	7 137	846 540
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2009 r.	(29 185)	(322 942)	(249 920)	(12 022)	-	-	(364 149)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(759)	(38 222)	(27 216)	(2 031)	-	-	(41 012)
- odpisów	(759)	(119 851)	(93 802)	(2 105)	-	-	(122 715)
- innych zwiększeń	-	(39)	(36)	-	-	-	(39)
- sprzedaży	-	123	123	-	-	-	123
- likwidacji	-	81 451	66 327	74	-	-	81 525
- innych zmniejszeń	-	94	172	-	-	-	94
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2009 r.	(29 944)	(361 164)	(277 136)	(14 053)	-	-	(405 161)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2009 r.	-	(7)	(7)	-	-	-	(7)
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2009 r.	-	(7)	(7)	-	-	-	(7)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2009 r.	2 015	363 251	298 291	2 209	66 760	7 137	441 372

26. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2010	31.12.2009
Środki trwałe, w tym:	733 648	742 880
- grunty	1 867	18 726
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	237 487	236 811
- urządzenia	132 444	136 925
- środki transportu	194 824	169 154
- pozostałe środki trwałe	167 026	181 264
Środki trwałe w budowie	43 972	43 566
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	777 620	786 446

Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych:

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2010 roku do 31.12.2010 roku	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu: 01.01.2010 r.	18 800	360 434	539 267	236 778	389 323	43 702	1 588 304
Zwiększenia (z tytułu)	3 837	9 629	47 085	97 500	23 317	50 969	232 337
- zakupu	3 837	335	25 053	89 124	5 826	49 326	173 501
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	8 070	21 656	587	17 455	-	47 768
- innych zwiększeń	-	1 224	376	7 789	36	1 643	11 068
Zmniejszenia (z tytułu)	(20 770)	(5 747)	(32 212)	(66 904)	(9 728)	(50 522)	(185 883)
- sprzedaży	(4 761)	(5 214)	(3 013)	(62 167)	(1 195)	-	(76 350)
- likwidacji	-	(120)	(28 425)	(2 181)	(7 238)	(204)	(38 168)
- przekazania na środki trwałe	-	-	-	-	-	(47 768)	(47 768)
- przekazania na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	(343)	(343)
- innych zmniejszeń	(16 009)	(413)	(774)	(2 556)	(1 295)	(2 207)	(23 254)
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu: 31.12.2010 r.	1 867	364 316	554 140	267 374	402 912	44 149	1 634 758
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2010 r.	(74)	(68 817)	(402 167)	(67 624)	(205 341)	-	(744 023)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	74	(6 326)	(19 529)	(4 924)	(30 414)	-	(61 119)
- odpisów	-	(7 716)	(50 409)	(43 267)	(35 904)	-	(137 296)
- innych zwiększeń	-	(77)	(18)	(2)	(29)	-	(126)
- sprzedaży	-	1 265	2 283	35 524	910	-	39 982
- likwidacji	-	50	27 766	1 439	3 973	-	33 228
- innych zmniejszeń	74	152	849	1 382	636	-	3 093
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2010 r.	-	(75 143)	(421 696)	(72 548)	(235 755)	-	(805 142)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2010 r.	-	(54 806)	(175)	-	(2 718)	(136)	(57 835)
- zwiększenie	-	-	-	(2)	-	(41)	(43)
- zmniejszenie	-	3 120	175	-	2 587	-	5 882
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2010 r.	-	(51 686)	-	(2)	(131)	(177)	(51 996)
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu: 31.12.2010 r.	1 867	237 487	132 444	194 824	167 026	43 972	777 620

Grupa BRE Banku SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2010 rok

(w tys. zł)

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2009 roku do 31.12.2009 roku	Grunt	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu: 01.01.2009 r.	11 012	366 106	505 173	243 946	361 955	42 978	1 531 170
Zwiększenia (z tytułu)	7 800	18 698	52 075	54 642	33 306	52 559	219 080
- zakupu	7 800	319	33 864	49 883	5 416	52 550	149 832
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	238	16 974	1	27 577	-	44 790
- innych zwiększeń	-	18 141	1 237	4 758	313	9	24 458
Zmniejszenia (z tytułu)	(12)	(24 370)	(17 981)	(61 810)	(5 938)	(51 835)	(161 946)
- sprzedaży	-	(24 292)	(8 082)	(36 308)	(1 351)	-	(70 033)
- likwidacji	-	(5)	(9 003)	(3 075)	(3 291)	-	(15 374)
- przekazania na środki trwałe	-	-	-	-	-	(44 790)	(44 790)
- przekazania na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	(5 479)	(5 479)
- innych zmniejszeń	(12)	(73)	(896)	(22 427)	(1 296)	(1 566)	(26 270)
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu: 31.12.2009 r.	18 800	360 434	539 267	236 778	389 323	43 702	1 588 304
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2009 r.	(75)	(65 896)	(362 350)	(58 430)	(175 088)	-	(661 839)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	1	(2 921)	(39 817)	(9 194)	(30 253)	-	(82 184)
- odpisów	-	(7 748)	(53 761)	(39 556)	(35 582)	-	(136 647)
- innych zwiększeń	-	(201)	(723)	(25)	(11)	-	(960)
- sprzedaży	-	5 019	5 720	22 275	1 411	-	34 425
- likwidacji	-	1	8 704	904	2 687	-	12 296
- innych zmniejszeń	1	8	243	7 208	1 242	-	8 702
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2009 r.	(74)	(68 817)	(402 167)	(67 624)	(205 341)	-	(744 023)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2009 r.	-	(52 940)	(1 392)	(263)	(131)	(136)	(54 862)
- zwiększenie	-	(2 076)	(175)	-	(2 587)	-	(4 838)
- zmniejszenie	-	210	1 392	263	-	-	1 865
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2009 r.	-	(54 806)	(175)	-	(2 718)	(136)	(57 835)
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu: 31.12.2009 r.	18 726	236 811	136 925	169 154	181 264	43 566	786 446

Wartość odzyskiwalną środków trwałych dotkniętych utratą wartości stanowi cena netto sprzedaży określona na podstawie ceny rynkowej podobnego aktywa.

W ramach swojej działalności jako leasingodawca Grupa BRE Banku wykazuje w środkach trwałych przedmioty oddane przez Grupę w leasing operacyjny podmiotom trzecim. Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego, gdzie Grupa jest leasingodawcą, przedstawione są w poniższej tabeli.

	31.12.2010	31.12.2009
Minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego		
Do 1 roku	58 595	55 314
Powyżej 1 roku do 5 lat	107 447	92 491
Powyżej 5 lat	6 845	-
Razem	172 887	147 805

27. Inne aktywa

	31.12.2010	31.12.2009
Przejęte aktywa do zbycia	-	-
Pozostałe, w tym:	883 718	906 470
- dłużnicy	274 907	312 364
- rozrachunki międzybankowe	1 292	360
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	70 832	87 088
- przychody do otrzymania	23 587	15 473
- zapasy	323 348	371 050
- należności z tytułu składek ubezpieczeniowych	14 058	11 305
- inne	175 694	108 830
Inne aktywa, razem	883 718	906 470
Krótkoterminowe (do 1 roku)	565 579	652 987
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	318 139	253 483

Wartość zapasów wynika przede wszystkim z działalności prowadzonej przez spółki BRE.locum i BRE Leasing.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa dokonała aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego w kwocie 2 158 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: 4 978 tys. zł). Aktywowane koszty powiększyły wartość zapasów.

28. Zobowiązania wobec innych banków

	31.12.2010	31.12.2009
Środki na rachunkach bieżących	1 195 730	737 222
Depozyty terminowe	1 695 679	1 152 115
Kredyty i pożyczki otrzymane	23 580 714	22 320 066
Transakcje repo / sell buy back	2 047 864	632 927
Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	167 782	148 072
Zobowiązania w drodze	1 514	1 535
Pozostałe	37 725	27 868
Zobowiązania wobec innych banków, razem	28 727 008	25 019 805
Krótkoterminowe (do 1 roku)	8 555 177	7 492 043
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	20 171 831	17 527 762

Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość depozytów innych banków o stałym oprocentowaniu wyniosła 803 612 tys. zł, a o zmiennym oprocentowaniu 892 067 tys. zł. Średnie oprocentowanie depozytów i kredytów otrzymanych od banków w 2010 roku wynosiło 1,60% (31 grudnia 2009 r. - 1,90%).

BRE Bank nie dostarczył zabezpieczeń kredytów innym bankom. Grupa nie zarejestrowała żadnych naruszeń warunków umownych związanych ze zobowiązaniami z tytułu pożyczek zaciągniętych.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku, poza zobowiązaniami wobec innych banków, Grupa posiadała zobowiązanie wobec banku centralnego w kwocie 79 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: 2 003 783 tys. zł, w tym 2 003 440 tys. zł z tytułu transakcji repo o średnim oprocentowaniu 3,81%).

29. Zobowiązania wobec klientów

	31.12.2010	31.12.2009
Klienci indywidualni:	25 068 308	25 064 578
Środki na rachunkach bieżących	15 642 036	16 808 287
Depozyty terminowe	9 388 109	8 206 679
Inne zobowiązania (z tytułu)	38 163	49 612
- zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	24 048	36 030
- pozostałe	14 115	13 582
Klienci korporacyjni:	21 423 190	17 479 925
Środki na rachunkach bieżących	9 682 381	8 486 646
Depozyty terminowe	7 967 060	7 256 219
Kredyty i pożyczki otrzymane	473 606	289 691
Transakcje repo	2 708 164	881 157
Inne zobowiązania (z tytułu)	591 979	566 212
- zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	382 141	378 540
- pozostałe	209 838	187 672
Klienci sektora budżetowego:	928 559	246 884
Środki na rachunkach bieżących	896 407	139 446
Depozyty terminowe	22 141	106 063
Inne zobowiązania (z tytułu)	10 011	1 375
- pozostałe	10 011	1 375
Zobowiązania wobec klientów, razem	47 420 057	42 791 387
Krótkoterminowe (do 1 roku)	45 891 264	41 767 594
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	1 528 793	1 023 793

Na dzień 31 grudnia 2010 roku większość depozytów przyjętych od klientów indywidualnych i korporacyjnych stanowiły depozyty na stałą stopę procentową. Średnie oprocentowanie zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem transakcji repo) wynosiło 2,43% (31 grudnia 2009 r. - 2,81%).

Na dzień 31 grudnia 2010 kwota kredytów i pożyczek otrzymanych obejmuje kredyt otrzymany z EBI w kwocie 396 030 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: 205 410 tys. zł). Zabezpieczeniem kredytu są obligacje rządowe, które są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w oddzielnej pozycji „Aktywa zastawione” (patrz Nota 37).

30. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Stan na 31 grudnia 2010

Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Umowne warunki oprocentowania	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje krótkoterminowe	509 300				511 128
Obligacje (PLN)	10 000	4,71%	niezabezpieczone	05-01-2011	9 995
Obligacje (PLN)	17 800	4,72%	niezabezpieczone	13-01-2011	17 772
Obligacje (PLN)	20 000	4,32%	niezabezpieczone	14-01-2011	19 968
Obligacje (PLN)	26 600	4,74%	niezabezpieczone	20-01-2011	26 534
Obligacje (PLN)	5 500	4,75%	niezabezpieczone	03-02-2011	5 476
Obligacje (PLN)	5 400	4,30%	niezabezpieczone	15-02-2011	5 366
Obligacje (PLN)	25 000	4,35%	niezabezpieczone	28-02-2011	24 816
Listy zastawne (PLN)	250 000	4,94%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28-04-2011	252 007
Listy zastawne (PLN)	149 000	5,14%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	15-06-2011	149 194
Emisje długoterminowe	850 750				860 696
Listy zastawne (PLN)	68 250	4,14%	Publiczny rejestr listów zastawnych	27-07-2012	69 630
Listy zastawne (PLN)	200 000	4,34%	Publiczny rejestr listów zastawnych	28-09-2012	202 034
Listy zastawne (PLN)	25 000	5,35%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	29-04-2013	25 199
Listy zastawne (PLN)	100 000	4,52%	Publiczny rejestr listów zastawnych	20-09-2013	101 162
Listy zastawne (PLN)	25 000	5,40%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28-04-2014	25 189
Listy zastawne (PLN)	177 000	5,39%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28-07-2014	180 665
Listy zastawne (PLN)	78 500	5,29%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28-11-2014	78 637
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,40%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28-09-2015	101 113
Listy zastawne (PLN)	77 000	5,23%	Publiczny rejestr listów zastawnych	30-11-2015	77 067
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa w tys. zł)					1 371 824

Grupa BRE Banku SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2010 rok

(w tys. zł)

Stan na 31 grudnia 2009

Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Umowne warunki oprocentowania	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje krótkoterminowe	622 200				641 949
Obligacje (PLN)	10 000	4,83%	niezabezpieczone	06-01-2010	9 992
Obligacje (PLN)	50 000	5,30%	niezabezpieczone	15-01-2010	49 896
Obligacje (PLN)	56 000	5,00%	niezabezpieczone	15-01-2010	55 890
Obligacje (PLN)	50 000	4,90%	niezabezpieczone	15-01-2010	49 904
Obligacje (PLN)	10 000	4,84%	niezabezpieczone	15-01-2010	9 980
Obligacje (PLN)	4 600	4,90%	niezabezpieczone	21-01-2010	4 584
Obligacje (PLN)	600	5,05%	niezabezpieczone	28-01-2010	592
Obligacje (PLN)	4 000	5,85%	niezabezpieczone	29-01-2010	3 861
Listy zastawne (PLN)	100 000	4,63%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	12-04-2010	100 990
Listy zastawne (PLN)	125 000	5,13%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28-09-2010	126 535
Listy zastawne (USD)	10 000	0,74%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	22-11-2010	28 510
Listy zastawne (PLN)	83 000	4,90%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	29-11-2010	83 240
Listy zastawne (PLN)	95 000	4,80%	Publiczny rejestr listów zastawnych	29-11-2010	95 284
Obligacje (PLN)	24 000	5,76%		23-12-2010	22 691
Emisje długoterminowe	767 250				773 762
Listy zastawne (PLN)	250 000	5,20%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28-04-2011	251 024
Listy zastawne (PLN)	149 000	5,31%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	15-06-2011	149 162
Listy zastawne (PLN)	68 250	4,52%	Publiczny rejestr listów zastawnych	27-07-2012	70 303
Listy zastawne (PLN)	200 000	4,63%	Publiczny rejestr listów zastawnych	28-09-2012	202 069
Listy zastawne (PLN)	100 000	4,85%	Publiczny rejestr listów zastawnych	20-09-2013	101 214
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa w tys. zł)					1 415 711

Grupa nie zarejestrowała żadnych naruszeń warunków umownych związanych ze zobowiązaniami z tytułu wyemitowanych papierów dłużnych.

Zmiana stanu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych

	31.12.2010	31.12.2009
Stan na początek okresu	1 415 711	1 790 745
Zwiększenia (z tytułu)	113 268	1 953 238
- emisji	47 717	1 853 408
- wyceny według zamortyzowanego kosztu	65 305	83 159
- różnice kursowe	246	15 246
- pozostałe	-	1 425
Zmniejszenia (z tytułu)	(157 155)	(2 328 272)
- wykup	(95 295)	(2 238 171)
- wyceny według zamortyzowanego kosztu	(61 860)	(88 683)
- pozostałe	-	(1 418)
Stan wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych na koniec okresu	1 371 824	1 415 711
Krótkoterminowe (do 1 roku)	511 128	651 372
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	860 696	764 339

Wartość bilansowa wierzytelności stanowiących zabezpieczenie emisji hipotecznych listów zastawnych według stanu na 31 grudnia 2010 roku wyniosła 2 167 704 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: 2 127 868 tys. zł). Zgodnie z obowiązującymi przepisami wartość hipotecznych listów zastawnych wyemitowanych w oparciu o te wierzytelności nie może przekroczyć 60% wartości bankowo-hipotecznej nieruchomości stanowiącej ich zabezpieczenie. Wartość ta, zgodnie z rejestrem zabezpieczenia hipotecznych listów zastawnych na dzień 31 grudnia 2010 roku wyniosła 1 694 588 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: 1 591 746 tys. zł). Zarówno na 31 grudnia 2010 roku jak i na 31 grudnia 2009 roku hipoteczne listy zastawne były zabezpieczone wierzytelnościami zabezpieczonymi hipoteką wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu. Wartość wierzytelności stanowiących zabezpieczenie emisji publicznych listów zastawnych wyniosła na 31 grudnia 2010 roku 643 230 tys. zł, według stanu na 31 grudnia 2009 roku 700 200 tys. zł.

31. Zobowiązania podporządkowane

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Warunki oprocentowania (%)	Efektywne oprocentowanie (%)	Termin wymagalności/ wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
------------------------------	-------------------	--------	----------------------------	------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Stan na 31 grudnia 2010 r.

- Commerzbank AG	400 000	CHF	3M LIBOR + 0,7%*	0,87	08.03.2017	1 266 293
- Commerzbank AG	80 000	CHF	3M LIBOR + 1,4%**	1,57	nieokreślony	253 244
- Commerzbank AG	120 000	CHF	3M LIBOR + 1,5%***	1,67	18.12.2017	379 879
- Commerzbank AG	170 000	CHF	3M LIBOR + 2,2%****	2,38	nieokreślony	540 776
- Commerzbank AG	90 000	CHF	3M LIBOR + 4,0%	4,17	nieokreślony	285 015
- Commerzbank AG	90 000	CHF	3M LIBOR + 2,5%	2,67	24.06.2018	284 920

3 010 127

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Warunki oprocentowania (%)	Efektywne oprocentowanie (%)	Termin wymagalności/ wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
------------------------------	-------------------	--------	----------------------------	------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Stan na 31 grudnia 2009 r.

- Commerzbank AG	400 000	CHF	3M LIBOR + 0,7%*	0,95	08.03.2017	1 107 143
- Commerzbank AG	80 000	CHF	3M LIBOR + 1,4%**	1,65	nieokreślony	221 400
- Commerzbank AG	120 000	CHF	3M LIBOR + 1,5%***	1,75	18.12.2017	332 158
- Commerzbank AG	170 000	CHF	3M LIBOR + 2,2%****	2,49	nieokreślony	472 965
- Commerzbank AG	90 000	CHF	3M LIBOR + 4,0%	4,25	nieokreślony	249 184
- Commerzbank AG	90 000	CHF	3M LIBOR + 2,5%	2,75	24.06.2018	249 101

2 631 951

* marża w wysokości 0,7% obowiązuje dla pierwszych pięciu lat. Dla następnych pięciu lat obowiązywać będzie marża w wysokości 1,2%.

** marża w wysokości 1,4% obowiązuje dla pierwszych dziesięciu lat. Dla następnych lat obowiązywać będzie marża w wysokości 3,4%.

***marża w wysokości 1,5% obowiązuje dla pierwszych pięciu lat. Dla następnych lat obowiązywać będzie marża w wysokości 2,0%.

**** marża w wysokości 2,2% obowiązuje dla pierwszych dziesięciu lat. Dla następnych lat obowiązywać będzie marża w wysokości 4,2%.

W 2010 roku i w 2009 roku Grupa nie odnotowała żadnych opóźnień w płatnościach rat odsetkowych ani nie naruszyła żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań podporządkowanych.

Zobowiązania podporządkowane obejmują wartość emisji obligacji podporządkowanych o nieokreślonym terminie wymagalności. W kalkulacji współczynnika wypłacalności środki pozyskane z emisji zostały uwzględnione w funduszach własnych Banku. Bank uzyskał zgody KNF na zaliczenie kwot pochodzących z emisji do kapitału uzupełniającego.

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

	31.12.2010	31.12.2009
Stan na początek okresu	2 631 951	2 669 453
Zwiększenia (z tytułu)	429 398	58 534
- odsetki od pożyczki podporządkowanej	50 153	58 116
- różnice kursowe	379 245	418
Zmniejszenia (z tytułu)	(51 222)	(96 036)
- spłata odsetek	(51 222)	(62 311)
- różnice kursowe	-	(33 725)
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	3 010 127	2 631 951
Krótkoterminowe (do 1 roku)	4 422	4 156
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	3 005 705	2 627 795

32. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2010	31.12.2009
Fundusze specjalne	3 610	4 473
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	3 610	4 473
Inne zobowiązania (z tytułu)	867 520	771 722
- zobowiązania z tytułu podatków	17 140	29 388
- rozrachunki międzybankowe	80 132	83 322
- zobowiązania z tytułu dywidend	-	2 272
- wierzyciele	281 316	270 216
- bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	176 779	123 577
- przychody przyszłych okresów	105 947	120 136
- zobowiązania z tytułu reasekuracji	15 272	10 174
- rezerwa na odprawy emerytalne	14 403	14 833
- rezerwa na niewykorzystane urlopy	7 323	6 694
- rezerwy na pozostałe zobowiązania wobec pracowników	142 412	82 553
- pozostałe	26 796	28 557
Fundusze specjalne i inne zobowiązania, razem	871 130	776 195

Na dzień 31 grudnia 2010 roku powyższa nota zawiera zobowiązania finansowe w kwocie 553 499 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: 487 289 tys. zł), których wymagalność została zaprezentowana w Nocie 3.7.1. Pozostałe składniki omawianych zobowiązań, za wyjątkiem części rezerw na odprawy emerytalne wyliczanych aktuarialnie, mają, co do zasady, charakter krótkoterminowy.

33. Rezerwy

	31.12.2010	31.12.2009
Na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe*	49 674	61 323
Na sprawy sporne	19 193	2 637
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	87 307	67 056
Pozostałe	19 151	45 941
Rezerwy, razem	175 325	176 957

* kwoty obejmują wycenę gwarancji finansowych

Zasady tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz rezerw na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe zostały opisane odpowiednio w Nocie 2.26 i w Nocie 3.2.4. Szacunkowe terminy realizacji udzielonych zobowiązań warunkowych zostały zaprezentowane w Nocie 36.

Szacunkowe terminy ewentualnej realizacji przepływów dotyczących rezerw na sprawy sporne oraz pozostałych rezerw, co do zasady, wynoszą powyżej 1 roku.

Zmiana stanu rezerw

	31.12.2010	31.12.2009
Stan na początek okresu (wg tytułów)	176 957	166 006
Na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe	61 323	73 229
Na sprawy sporne	2 637	4 177
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	67 056	74 174
Pozostałe	45 941	14 426
Zwiększenia (z tytułu)	231 953	152 263
- odpis w koszty, w tym:	231 953	152 263
- na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe (Nota 13)	190 320	118 984
- na sprawy sporne	18 657	1 169
- rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	20 251	-
- pozostałe	2 725	32 110
Zmniejszenia (z tytułu)	(233 585)	(141 312)
- spisanie w ciężar utworzonej rezerwy	(9 531)	(276)
- rozwiązanie rezerw, w tym:	(210 749)	(132 419)
- na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe (Nota 13)	(201 496)	(129 719)
- na sprawy sporne	(778)	(2 380)
- pozostałe	(8 475)	(320)
- wykorzystanie	(874)	(58)
- wykorzystanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	(7 118)
- przeniesienie do innych pozycji bilansu	(11 668)	-
- różnice kursowe	(763)	(1 199)
- pozostałe	-	(242)
Stan na koniec okresu (wg tytułów)	175 325	176 957
Na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe	49 674	61 323
Na sprawy sporne	19 193	2 637
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	87 307	67 056
Pozostałe	19 151	45 941

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

	31.12.2010	31.12.2009
Rezerwy ubezpieczeniowe i aktywa reasekuracyjne		
Rezerwy ubezpieczeniowe brutto, w tym:		
- Rezerwa na szkody zgłoszone oraz koszty likwidacji	20 888	8 423
- IBNR	41 487	25 748
- Rezerwa składek	71 010	62 433
- Rezerwa na udział ubezpieczających w zysku technicznym	29	21
Rezerwy ubezpieczeniowe brutto, razem	133 414	96 625
Na udziale reasekuratora, w tym:		
- Rezerwa na szkody zgłoszone oraz koszty likwidacji	11 765	5 695
- IBNR	16 651	10 981
- Rezerwa składek	17 691	12 893
Na udziale reasekuratora, razem	46 107	29 569
Rezerwy ubezpieczeniowe netto, w tym:		
- Rezerwa na szkody zgłoszone oraz koszty likwidacji	9 123	2 728
- IBNR	24 836	14 767
- Rezerwa składek	53 319	49 540
- Rezerwa na udział ubezpieczających w zysku technicznym	29	21
Rezerwy ubezpieczeniowe netto, razem	87 307	67 056

Rezerwy na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe

	31.12.2010	31.12.2009
Poniesione, ale nie zidentyfikowane straty		
Zaangażowanie pozabilansowe	14 102 055	12 155 925
Rezerwy na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe analizowane portfelowo (wielkość ujemna)	(42 584)	(28 165)
Zaangażowanie pozabilansowe netto	14 059 471	12 127 760
Zobowiązania, które utraciły wartość		
Zaangażowanie pozabilansowe	58 546	102 573
Rezerwy na pozabilansowe udzielone zobowiązania warunkowe analizowane indywidualnie (wielkość ujemna)	(7 090)	(33 158)
Zaangażowanie pozabilansowe netto	51 456	69 415

34. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego obliczane są w stosunku do wszystkich różnic przejściowych zgodnie z metodą bilansową przy zastosowaniu stawki podatku dochodowego, która będzie obowiązywać w roku powstania obowiązku podatkowego (2010 r. i 2009 r.: 19%).

Poniżej przedstawiono zmiany dotyczące aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	31.12.2010	31.12.2009
Stan na początek okresu	331 284	327 477
Podatek odroczone odniesiony na wynik finansowy okresu (Nota 14)	11 769	19 593
Podatek odroczone odniesiony na kapitał własny, w tym z tytułu:	(27 056)	(14 506)
- wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (Nota 41)	(27 056)	(14 506)
Pozostałe zmiany	(254)	(1 280)
Stan na koniec okresu	315 743	331 284
Odsetki do zapłacenia od depozytów banków	9 544	7 019
Odsetki do zapłacenia od depozytów klientów	27 325	18 404
Wycena instrumentów pochodnych i kontraktów terminowych	48 026	63 717
Wycena instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu	670	1 405
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	21 479	20 504
Rezerwy na utratę wartości kredytów i gwarancji ustalane indywidualnie	189 558	217 516
Rezerwy na nagrody, premie, odprawy emerytalne i urlopy	32 032	20 199
Pozostałe rezerwy	6 097	5 196
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	29 735	19 740
Straty podatkowe pozostałe do rozliczenia w następnych okresach	982	861
Pozostałe ujemne różnice przejściowe *	205 612	182 943
Odsetki do otrzymania od kredytów udzielonych bankom	(1 062)	(3 042)
Odsetki do otrzymania od kredytów udzielonych klientom	(37 407)	(31 508)
Wycena instrumentów pochodnych i kontraktów terminowych	(967)	(19 202)
Wycena instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu	(1 585)	(2 945)
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	(96 010)	(42 503)
Ulga inwestycyjna	(18 657)	(28 111)
Różnica między amortyzacją podatkową a księgową	(32 699)	(39 947)
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe **	(66 930)	(58 962)
Razem aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	316 372	331 828
Razem rezerwa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(629)	(544)

	31.12.2010	31.12.2009
Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat		
Odsetki	7 527	(17 844)
Rezerwy na utratę wartości kredytów i gwarancji ustalanych indywidualnie	(27 958)	133 166
Wycena instrumentów pochodnych i kontraktów terminowych	2 544	(105 859)
Wycena instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu	625	5 330
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	(25 476)	25 122
Ulga inwestycyjna	9 454	1 375
Straty podatkowe rozliczone	121	340
Rezerwy na nagrody, premie, odprawy emerytalne i urlopy	11 833	(15 368)
Pozostałe rezerwy	901	4 880
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	9 995	(1 993)
Utrata wartości akcji / udziałów	-	(134)
Różnice między amortyzacją podatkową a księgową	7 248	7 301
Pozostałe różnice przejściowe	14 955	(16 723)
Razem podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat (Nota 14)	11 769	19 593

* Kwota pozostałych ujemnych różnic przejściowych wynika głównie z różnej klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego dla celów rachunkowych i podatkowych.

** Kwotę pozostałych dodatnich różnic przejściowych stanowią głównie odsetki i prowizje pobrane z góry, rozliczane w czasie metodą efektywnej stopy procentowej.

Grupa nie uwzględnia w wyliczeniu aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego niewykorzystanych strat podatkowych poniesionych przez oddziały zagraniczne BRE Bank oraz przez Garbary Sp. z o.o. z uwagi na fakt, że nie jest prawdopodobne, iż w przyszłości wystąpi dochód do opodatkowania umożliwiający ich rozliczenie. Kwota niewykorzystanych strat podatkowych nie ujętych w wyliczeniu aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynosiła 230 336 tys. zł na koniec 2010 roku oraz 188 958 tys. zł na koniec 2009 roku.

Grupa ujmuje w kalkulacji podatku odroczonego zobowiązania lub aktywa z tytułu różnic przejściowych powstających w związku z inwestycjami w jednostki zależne i stowarzyszone, chyba, że realizacja różnic przejściowych jest kontrolowana przez Grupę i prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te nie ulegną odwróceniu. Na koniec 2010 i 2009 roku Grupa nie ujęła w kalkulacji podatku odroczonego rozliczeń z tytułu różnic przejściowych powstających w związku z inwestycjami w jednostki zależne i stowarzyszone, za wyjątkiem różnic przejściowych powstałych w związku z inwestycją w fundusz BRE GOLD Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte, ponieważ jest prawdopodobne, że w przyszłości wystąpi dochód do opodatkowania.

35. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Bank nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Ponadto łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 31 grudnia 2010 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej również nie przekroczyła 10% kapitałów własnych emitenta.

Informacje na temat największych postępowań dotyczących zobowiązań warunkowych emitenta

1. Sprawa z powództwa Bank Leumi i Migdal Insurance Company przeciwko Bankowi o odszkodowanie

W chwili obecnej przeciwko BRE Bankowi w Sądzie w Jerozolimie toczy się postępowanie z powództwa Banku Leumi i towarzystwa ubezpieczeniowego ubezpieczającego Bank Leumi, Migdal Insurance Company, o odszkodowanie w wysokości 13,5 mln USD, (co stanowi według średniego kursu NBP na dzień 31 grudnia 2010 roku kwotę 40,0 mln zł). Przedmiotowy proces początkowo toczył się z powództwa Art-B Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Eksport - Import w Katowicach, w likwidacji („Art-B”) przeciwko głównemu pozwanemu Bankowi Leumi, zaś BRE Bank był przypozywany przez Bank Leumi. Z uwagi na zawarcie ugody pomiędzy Art-B i Bankiem Leumi oraz Migdal Insurance Company, na mocy której Art-B otrzymał od Banku Leumi oraz Migdal Insurance Company kwotę 13,5 mln USD, Bank Leumi oraz Migdal Insurance Company żądają od BRE Banku zwrotu zapłaconej na rzecz Art-B kwoty 13,5 mln USD. Odpowiedzialność BRE Banku w stosunku do Banku Leumi oraz Migdal Insurance Company ma charakter regresowy.

2. Sprawa z powództwa Banku BPH SA („BPH”) przeciwko Garbary Sp. z o.o. („Garbary”)

Powództwo zostało wniesione w dniu 17 lutego 2005 roku przez BPH. Wartość przedmiotu sporu określona została na kwotę 42 854 tys. zł. Przedmiotem sporu jest uznanie za bezskuteczne czynności związanych z zawiązaniem spółki Garbary oraz wniesieniem do niej aportu. Spór koncentruje się na określeniu wartości użytkowania wieczystego gruntu wraz z posadowionymi na nim budynkami, które zostały wniesione przez ZM Pozmeat SA jako aport do spółki Garbary na pokrycie udziałów w kapitale zakładowym o wartości 100 000 tys. zł. W dniu 6 czerwca 2006 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział IX Gospodarczy wydał wyrok oddalający w całości powództwo powoda. Od wyroku Sądu Okręgowego powód wniósł apelację. Sąd Apelacyjny w dniu 6 lutego 2007 roku oddalił apelację powoda. Powód wniósł od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną. Sąd Najwyższy w dniu 2 października 2007 roku uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny w dniu 4 marca 2008 roku uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania. W dniu 16 września 2010 roku Sąd Okręgowy w całości oddalił powództwo, wyrok nie jest prawomocny. W dniu 19 października 2010 roku BPH złożył apelację od przedmiotowego wyroku. Sprawa jest w toku.

3. Sprawa z powództwa Banku BPH SA przeciwko Bankowi oraz Tele-Tech Investment Sp. z o.o. („TTI”)

Powództwo zostało wniesione w dniu 17 listopada 2007 roku przez BPH o zapłatę odszkodowania w kwocie 34 880 tys. zł z odsetkami ustawowymi od dnia 20 listopada 2004 roku do dnia zapłaty, z tytułu rzekomych czynów niedozwolonych polegających na tym, iż w sytuacji grożącej ZM Pozmeat SA niewypłacalności doszło do wyzbycia się przez ten podmiot na rzecz TTI istotnego składnika majątku w postaci wszystkich udziałów w kapitale zakładowym Garbary Sp. z o.o. (poprzednio Milenium Center Sp. z o.o.).

Bank złożył odpowiedź na pozew, w którym wniósł o oddalenie pozwu z powodu braku podstaw prawnych do jego uwzględnienia. Postanowieniem z dnia 1 grudnia 2009 r. Sąd zawiesił postępowanie do czasu zakończenia postępowania upadłościowego spółki Pozmeat. W dniu 26 stycznia 2011 sąd wydał postanowienie o podjęciu zawieszonego postępowania z uwagi na zakończenie postępowania upadłościowego.

4. Roszczenia klientów Interbrok

Do dnia 25 lutego 2011 roku do Banku zwróciły się 153 podmioty, które były w przeszłości klientami spółki Interbrok Investment E. Drożdż i Spółka Spółka jawna (dalej zwana Interbrok), i za pośrednictwem Sądu Rejonowego w Warszawie zaważwały Bank do próby ugodowej na łączną kwotę 296 461 tys. zł. Ponadto do dnia 25 lutego 2011 r. wpłynęło do Banku 8 pozwów o odszkodowania byłych klientów Interbrok na łączną kwotę 800 tys. zł, z zastrzeżeniem iż roszczenia mogą ulec rozszerzeniu do łącznej kwoty 5 950 tys. zł. Powodowie zarzucają Bankowi pomocnictwo w sprzecznym z prawem działaniu Interbrok, które wyrządziło Powodom szkodę. We wszystkich sprawach Bank wnosi o oddalenie powództwa w całości, nie zgadzając się z zawartymi w pozwach zarzutami. Analiza prawna powyższych żądań wskazuje, iż brak jest istotnych przesłanek, które pozwalałyby na przyjęcie odpowiedzialności Banku w przedmiotowej sprawie. W związku z tym Grupa BRE Banku SA nie utworzyła rezerw na powyższe roszczenia. Sąd Okręgowy w Warszawie rozstrzygnął wymienione sprawy sądowe i we wszystkich sprawach oddalił powództwo. Jeden z przedmiotowych wyroków uprawomocnił się na skutek wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 2010 roku oddalającego apelację powoda. Kolejny z wymienionych wyroków został uchylony przez Sąd Apelacyjny w dniu 21 grudnia 2010 roku i sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie. W pozostałych 6 sprawach wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie nie jest prawomocny.

5. Pozew zbiorowy przeciwko BRE Bankowi

W dniu 4 lutego 2011 roku doręczono BRE Bank SA (Bank) pozew zbiorowy wniesiony do Sądu Okręgowego w Łodzi w dniu 20 grudnia 2010 roku przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów jako reprezentanta grupy 835 osób fizycznych - klientów bankowości detalicznej Banku.

W pozwie zażądano ustalenia odpowiedzialności Banku za nienależyte wykonywanie umów o kredyty hipoteczne. W szczególności zarzucono, iż Bank niewłaściwie stosował postanowienia umów dotyczących zmiany oprocentowania, a mianowicie, że Bank nie obniżał oprocentowania kredytu, mimo, iż zdaniem powoda był do tego zobowiązany.

Bank nie zgadza się z powyższymi zarzutami. W dniu 18 lutego 2011 roku została złożona odpowiedź na pozew, w której Bank wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Bank nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Natomiast łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 31 grudnia 2010 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta nie przekroczyła 10% kapitałów własnych emitenta.

Podatki

W dniach od 24 września do 5 października 2010 roku w spółce BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. została przeprowadzona przez pracowników Trzeciego Urzędu Skarbowego Warszawa - Śródmieście kontrola podatkowa w zakresie rozliczenia z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za 2009 rok. W zakresie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W dniach od 8 września do 10 września 2010 roku w spółce Garbary Sp. z o.o. została przeprowadzona przez pracowników Urzędu Skarbowego Poznań-Śródmieście kontrola podatkowa w zakresie poprawności dokumentów i ustalenia prawidłowości kwot ujętych w rejestrach VAT dostawy i nabycia za okres od maja 2007 roku do maja 2010 roku na podstawie ustawy o podatku od towarów i usług. W zakresie kontroli nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości.

W dniu 19 lipca 2010 roku Urząd Kontroli Skarbowej wszczął w BRE Banku postępowanie kontrolne w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczenia i wpłacenia podatku dochodowego od osób prawnych za 2006 rok. Postępowanie jest w toku.

W dniach od 9 lutego do 11 marca 2010 roku w spółce BRE Leasing została przeprowadzona przez pracowników Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego kontrola podatkowa w zakresie rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług za okres od 1 czerwca do 31 lipca 2005 roku oraz za okres od 1 grudnia do 31 grudnia 2005 roku. W zakresie kontroli nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości.

W dniach od 20 marca do 8 kwietnia 2009 roku w Banku została przeprowadzona przez pracowników Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego kontrola podatkowa w zakresie naliczania, deklarowania i odprowadzania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku. W zakresie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W dniach od 12 maja 2009 do 30 czerwca 2009 roku w spółce BRE Leasing została przeprowadzona przez pracowników Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego kontrola podatkowa w zakresie rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług za okres od 1 marca do 31 grudnia 2007 roku. W zakresie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W pozostałych spółkach Grupy w 2010 i 2009 roku nie miały miejsca kontrole podatkowe.

Organy podatkowe mogą przeprowadzać kontrole i weryfikować zapisy operacji gospodarczych ujętych w księgach rachunkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku podatkowego, w którym złożono deklaracje podatkowe, dokonać ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego i nałożyć związane z tym kary. W opinii Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań podatkowych w tym zakresie.

36. Zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązania pozabilansowe Banku obejmują:

■ **Zobowiązania do udzielenia kredytu**

Kwoty oraz odpowiadające im terminy, w których Grupa zobowiązana będzie do zrealizowania pozabilansowych zobowiązań finansowych poprzez udzielenie kredytów lub innych świadczeń pieniężnych, zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

■ **Gwarancje i inne produkty finansowe**

Gwarancje zostały przedstawione w poniższej tabeli na podstawie najwcześniejszej umownej daty zapadalności.

■ **Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego**

W przypadkach gdy spółka z Grupy jest leasingobiorcą, minimalne przyszłe płatności z tytułu leasingu w ramach nieodwołalnych umów leasingu operacyjnego przedstawiono w tabeli zamieszczonej poniżej.

Poniższa tabela przedstawia zobowiązania pozabilansowe udzielone i otrzymane przez Grupę oraz wartość nominalną otwartych transakcji pochodnych Banku na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku.

Grupa BRE Banku SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2010 rok

(w tys. zł)

31.12.2010	Do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
1. Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	12 029 441	2 179 560	1 254 218	15 463 219
Zobowiązania udzielone	11 639 108	1 848 404	844 426	14 331 938
1. Zobowiązania finansowe:	10 116 441	1 097 196	667 626	11 881 263
a) Zobowiązania do udzielenia kredytu	10 094 646	1 017 351	597 929	11 709 926
b) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	21 795	79 845	69 697	171 337
2. Gwarancje i inne produkty finansowe:	1 521 806	751 208	176 800	2 449 814
a) Akcepty bankowe	6 801	-	-	6 801
b) Gwarancje i akredytywy stand by	1 308 763	751 208	176 800	2 236 771
c) Gwarancje emisji	41 500	-	-	41 500
d) Akredytywy dokumentowe i handlowe	164 742	-	-	164 742
3. Pozostałe zobowiązania	861	-	-	861
Zobowiązania otrzymane:	390 333	331 156	409 792	1 131 281
a) Otrzymane zobowiązania finansowe	14 828	-	-	14 828
b) Otrzymane zobowiązania gwarancyjne	375 505	331 156	409 792	1 116 453
2. Pochodne instrumenty finansowe	212 520 322	83 580 140	8 281 563	304 382 025
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową	168 369 009	78 965 908	8 232 085	255 567 002
2. Walutowe instrumenty pochodne	42 333 405	4 530 977	49 478	46 913 860
3. Instrumenty pochodne na ryzyko rynkowe	1 817 908	83 255	-	1 901 163
Pozycje pozabilansowe razem	224 549 763	85 759 700	9 535 781	319 845 244

31.12.2009	Do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
1. Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	10 943 248	1 574 446	673 566	13 191 260
Zobowiązania udzielone	10 632 254	1 389 660	436 320	12 458 234
1. Zobowiązania finansowe:	9 018 582	671 617	412 306	10 102 505
a) Zobowiązania do udzielenia kredytu	8 996 162	587 258	319 349	9 902 769
b) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	22 420	84 359	92 957	199 736
2. Gwarancje i inne produkty finansowe:	1 570 965	717 135	24 014	2 312 114
a) Akcepty bankowe	8 883	-	-	8 883
b) Gwarancje i akredytywy stand by	1 345 978	717 135	24 014	2 087 127
c) Gwarancje emisji	35 000	-	-	35 000
d) Akredytywy dokumentowe i handlowe	181 104	-	-	181 104
3. Pozostałe zobowiązania	42 707	908	-	43 615
Zobowiązania otrzymane:	310 994	184 786	237 246	733 026
a) Otrzymane zobowiązania finansowe	55 000	-	205 410	260 410
b) Otrzymane zobowiązania gwarancyjne	255 994	184 786	31 836	472 616
2. Pochodne instrumenty finansowe	215 677 756	91 234 064	8 869 356	315 781 176
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową	172 145 798	75 918 213	8 779 639	256 843 650
2. Walutowe instrumenty pochodne	42 021 917	15 174 649	89 717	57 286 283
3. Instrumenty pochodne na ryzyko rynkowe	1 510 041	141 202	-	1 651 243
Pozycje pozabilansowe razem	226 621 004	92 808 510	9 542 922	328 972 436

Wykazane powyżej zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego dotyczą w całości leasingu budynków.

Najważniejszą umową leasingu operacyjnego jest zawarta przez Bank umowa leasingu głównej siedziby Banku. Zgodnie z umową okres leasingu trwa do 30 czerwca 2019 roku. Umowa została zawarta na oznaczony okres czasu i co do zasady nie podlega przedterminowemu rozwiązaniu. Umowa przewiduje opcję kupna przedmiotu umowy na pisemny wniosek leasingobiorcy złożony leasingodawcy na co najmniej 6 miesięcy i nie więcej niż 12 miesięcy przed datą zakończenia umowy leasingu, a także prawo pierwokupu na warunkach zawartych w umowie. Na mocy umowy Bank zobowiązany jest do utrzymania przedmiotu leasingu w odpowiednim stanie.

Wartości nominalne instrumentów pochodnych zaprezentowane są w Nocie 21.

Największy wpływ na wielkość zobowiązań finansowych udzielonych, poza zobowiązaniami udzielonymi przez Bank, miały zobowiązania udzielone przez BRE Bank Hipoteczny, Polfactor i Intermarket w wysokości odpowiednio 661 494 tys. zł, 309 151 tys. zł i 69 776 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 roku.

W Grupie Kapitałowej nie miały miejsca zobowiązania z tytułu gwarancji emisji.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku kwota zobowiązań warunkowych otrzymanych w Grupie wyniosła 1 131 281 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku zobowiązania otrzymane przez BRE Bank SA wyniosły 1 089 671 tys. zł, i dotyczyły głównie gwarancji stanowiących zabezpieczenia udzielonych kredytów i gwarancji.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku poza BRE Bankiem istotne zobowiązania otrzymane od spółek spoza Grupy wystąpiły w spółce BRE Leasing Sp. z o.o. - 34 500 tys. zł.

37. Aktywa zastawione

Na aktywach ustanawia się zabezpieczenia w związku z umowami odkupu zawartymi z innymi bankami oraz ustanawia się depozyty zabezpieczające w związku z zawarciem kontraktów typu futures, opcjami i członkostwem w giełdach. W banku centralnym utrzymuje się również depozyty stanowiące rezerwy obowiązkowe zgodnie z wymogami przepisów prawnych.

	31.12.2010	31.12.2009
Aktywa zastawione, w tym:	1 830 803	3 516 525
- Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu (Nota 20)	1 018 658	766 313
- Lokacyjne papiery wartościowe (Nota 23)	812 145	2 750 212
Zobowiązanie z tytułu aktywów zastawionych, w tym:	8 218 975	4 028 804
- Transakcje sell buy back (Nota 28, 29)	4 756 028	3 517 524
- transakcje sell buy back na papierach wartościowych będących przedmiotem transakcji buy sell back	3 279 087	346 537
- Fundusz ochrony środków gwarantowanych BFG	183 860	164 743

38. Zarejestrowany kapitał akcyjny

Łączna liczba akcji zwykłych na dzień 31 grudnia 2010 roku wyniosła 42 086 674 sztuk (31 grudnia 2009 r.: 29 690 882 sztuk) o wartości nominalnej 4 zł na akcję (31 grudnia 2009 r.: 4 zł każda). Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY (STRUKTURA)						
Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Rok rejestracji
zwykłe na okaziciela*	-	-	9 978 500	39 914 000	w całości opłacone gotówką	1986
imienne zwykłe*	-	-	21 500	86 000	w całości opłacone gotówką	1986
zwykłe na okaziciela	-	-	2 500 000	10 000 000	w całości opłacone gotówką	1994
zwykłe na okaziciela	-	-	2 000 000	8 000 000	w całości opłacone gotówką	1995
zwykłe na okaziciela	-	-	4 500 000	18 000 000	w całości opłacone gotówką	1997
zwykłe na okaziciela	-	-	3 800 000	15 200 000	w całości opłacone gotówką	1998
zwykłe na okaziciela	-	-	170 500	682 000	w całości opłacone gotówką	2000
zwykłe na okaziciela	-	-	5 742 625	22 970 500	w całości opłacone gotówką	2004
zwykłe na okaziciela	-	-	270 847	1 083 388	w całości opłacone gotówką	2005
zwykłe na okaziciela	-	-	532 063	2 128 252	w całości opłacone gotówką	2006
zwykłe na okaziciela	-	-	144 633	578 532	w całości opłacone gotówką	2007
zwykłe na okaziciela	-	-	30 214	120 856	w całości opłacone gotówką	2008
zwykłe na okaziciela	-	-	12 395 792	49 583 168	w całości opłacone gotówką	2010
Liczba akcji, razem			42 086 674			
Zarejestrowany kapitał akcyjny, razem				168 346 696		
Wartość nominalna jednej akcji (w zł)		4				

* Stan akcji na dzień bilansowy

W 2010 roku nie było zmian w strukturze własności znacznych pakietów akcji Banku.

Akcjonariuszem posiadającym powyżej 5% kapitału zakładowego i ogółu głosów na walnym zgromadzeniu jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, który na dzień 31 grudnia 2010 roku posiadał 69,7439% kapitału zakładowego i głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA (na dzień 31 grudnia 2009 roku - 69,7847%).

W dniu 16 lipca 2010 roku nastąpił wpis do Krajowego Rejestru Sądowego nowej wysokości kapitału zakładowego BRE Banku SA, podwyższonego w wyniku nowej emisji, która miała miejsce w drugim kwartale 2010 roku, o kwotę 49 485 tys. zł do wysokości 168 248 tys. zł. Łączny wpływ z nowej emisji akcji, pomniejszony o koszty emisji w kwocie 13 287 tys. zł, wyniósł 1 966 167 tys. zł.

Rejestracja akcji nowej emisji w dniu 16 lipca 2010 roku nie spowodowała zmiany w procentowym udziale głównego Akcjonariusza w kapitale zakładowym Banku.

W dniu 5 sierpnia 2010 roku i w dniu 20 grudnia 2010 roku Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych (KDPW) dokonał rejestracji akcji BRE Banku SA, odpowiednio: 15 695 sztuk i 8 897 sztuk, wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Banku na podstawie uchwały nr 21 XXI Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 14 marca 2008 roku w sprawie emisji obligacji z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji BRE Bank SA oraz warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, w celu umożliwienia objęcia akcji BRE Banku SA osobom biorącym udział w programie motywacyjnym oraz w sprawie ubiegania się o dopuszczenie akcji do obrotu na rynku regulowanym oraz dematerializacji akcji.

39. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji, z przeznaczeniem na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Banku.

Zwiększenie kapitału zapasowego w 2010 roku wynika z emisji akcji w drugim oraz trzecim i czwartym kwartale 2010 roku.

40. Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują pozostały kapitał zapasowy, pozostałe kapitały rezerwowe, fundusz ryzyka ogólnego, niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ryzyka ogólnego tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

	31.12.2010	31.12.2009
Pozostały kapitał zapasowy	1 814 954	1 761 960
Pozostałe kapitały rezerwowe	55 300	53 158
Fundusz ryzyka ogólnego	778 953	719 210
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	65 536	49 138
Wynik roku bieżącego	641 602	128 928
Zyski zatrzymane, razem	3 356 345	2 712 394

Zgodnie z polskimi przepisami prawa 8% zysku netto banku przenosi się na niepodlegający podziałowi kapitał zapasowy tworzony ustawowo, aż do czasu, gdy osiągnie on poziom jednej trzeciej kapitału akcyjnego banku.

Dodatkowo Grupa przenosi część zysku netto na fundusz ryzyka ogólnego na pokrycie nieprzewidzianych ryzyk oraz przyszłych strat. Fundusz ryzyka ogólnego podlega podziałowi wyłącznie za zgodą akcjonariuszy wyrażoną w trakcie walnego zgromadzenia.

Program motywacyjny dla Członków Zarządu Banku z 2008 roku

W dniu 14 marca 2008 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku, podejmując stosowną uchwałę, wyraziło zgodę na przeprowadzenie przez BRE Bank programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku. W ramach programu Członkowie Zarządu Banku uzyskają możliwość objęcia obligacji z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji Banku oraz, jak pierwotnie planowano, objęcia akcji jednostki dominującej najwyższego szczebla, Commerzbanku AG. W roku 2010 program został zmieniony w części dotyczącej akcji Commerzbanku w ten sposób, że Członkowie Zarządu będą mieli możliwość uzyskania prawa do otrzymania ekwiwalentu pieniężnego odpowiadającego wartości określonej liczby akcji Commerzbanku.

W związku z realizacją programu, w części dotyczącej akcji BRE Banku, kapitał zakładowy Banku zostanie warunkowo podwyższony o kwotę 2 200 000 złotych w drodze emisji 550 000 sztuk akcji zwykłych na okaziciela. W związku z realizacją programu Bank wyemituje 550 000 sztuk obligacji z prawem pierwszeństwa objęcia akcji Banku, w dziesięciu seriach (od C1 do C10) po 55 000 sztuk, po cenie emisyjnej wynoszącej 0,01 złoty. Obligacje będą mogły być nabywane przez osoby uprawnione w latach 2010 - 2018, pod warunkiem kontynuowania zatrudnienia, z zastrzeżeniem, że w szczególnych przypadkach obligacje serii C1 będą mogły być nabywane w 2009 roku. Wynikające z obligacji prawo do objęcia akcji w ramach warunkowego podwyższenia kapitału, może być realizowane przez osoby uprawnione w okresie od nabycia obligacji do dnia 31 grudnia 2018 roku. Cena emisyjna jednej akcji obejmowanej w ramach programu będzie równa cenie nominalnej i będzie wynosiła 4 złote.

Uzyskanie prawa do nabycia obligacji oraz liczba obligacji są uzależnione od poziomu realizacji następujących warunków: indywidualnej oceny osoby uprawnionej przez Radę Nadzorczą, wysokości współczynnika zwrotu z kapitału ROE netto w roku obrotowym, za który akcje są przyznawane oraz wykonania dla danego roku finansowego skonsolidowanego zysku brutto Grupy BRE Banku lub skonsolidowanego zysku brutto poszczególnych linii biznesowych Grupy BRE Banku.

Ponadto w ramach programu motywacyjnego pierwotnie założono, że Członkowie Zarządu Banku uzyskają możliwość objęcia akcji Commerzbanku AG. Akcje te miały być przekazane Członkom Zarządu przez BRE Bank. Uzyskanie prawa do nabycia akcji oraz wartość przekazanych akcji były również uzależnione od poziomu realizacji warunków wymienionych powyżej. Natomiast liczba przyznanych akcji Commerzbanku była uzależniona od ceny rynkowej tych akcji w okresie 30 dni przed datą ich przyznania w latach 2010 - 2018. W roku 2010 program został zmieniony. Na mocy umów podpisywanych przez Bank oraz Członków Zarządu uczestniczących w programie, postanowiono zastąpić prawo otrzymania akcji Commerzbanku uprawnieniem do otrzymania ekwiwalentu pieniężnego odpowiadającego wartości akcji Commerzbanku obliczonej na podstawie średniej ceny giełdowej akcji w dniu, w którym powstało prawo do otrzymania ekwiwalentu.

Począwszy od 2009 roku Bank kalkuluje koszty funkcjonowania programu w oparciu o przewidywaną wartość programu w ciągu jednej kadencji Zarządu. Koszty programu obciążają rachunek zysków i strat poszczególnych okresów sprawozdawczych zgodnie z przewidywanym schematem nabywania uprawnień w poszczególnych latach w korespondencji z pozostałymi kapitałami rezerwowymi (część programu dotycząca akcji BRE Banku) lub pozostałymi zobowiązaniami (część programu dotycząca akcji Commerzbanku). Koszty szacowane są począwszy od dnia objęcia funkcji przez Członka Zarządu, na podstawie przewidywanego wykonania warunków umożliwiających uzyskanie prawa do nabycia obligacji i akcji BRE Banku oraz ekwiwalentu pieniężnego odpowiadającego wartości akcji Commerzbanku a szacunek kosztów aktualizowany jest na koniec każdego roku w oparciu o faktyczną realizację warunków oraz ewentualne zmiany w przewidywanym ich wykonaniu w kolejnych latach.

Na wybór modelu przyjętego do wyceny istotny wpływ miały warunki programu.

Poniższa tabela przedstawia liczbę oraz średnie ważone ceny wykonania opcji na akcje w odniesieniu do programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku z 2008 roku.

	31.12.2010		31.12.2009	
	Liczba opcji	Średnia ważona cena wykonania (w zł)	Liczba opcji	Średnia ważona cena wykonania (w zł)
Występujące na początek okresu	47 077	4	-	-
Przyznane w danym okresie	10 871	4	47 077	4
Umorzone w danym okresie	-	-	-	-
Wykonane w danym okresie*	24 592	4	-	-
Wygaste w danym okresie	-	-	-	-
Występujące na koniec okresu	33 356	4	47 077	4
Możliwe do wykonania na koniec okresu	-	-	-	-

* W roku 2010 średnia ważona cena akcji z dnia wykonania opcji wyniosła 266,92 zł.

Opcje występujące na koniec 2009 roku i na koniec 2010 roku wygasają 31 grudnia 2018 roku.

Program motywacyjny dla Członków Zarządu Banku z 2008 roku nie obejmuje Pana Cezarego Stypułkowskiego, Prezesa Zarządu Banku, powołanego do Zarządu Banku z dniem 1 października 2010 roku.

Program motywacyjny dla kluczowej kadry Grupy BRE Banku z 2008 roku

W dniu 27 października 2008 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku przyjęło program motywacyjny dla kluczowej kadry Grupy BRE Banku.

Celem wprowadzenia programu jest powiązanie znaczącej części wynagrodzenia kluczowej kadry z wartością Banku i interesem akcjonariuszy, poprzez długoterminowe budowanie wartości Banku, zwiększenie efektywności działania Banku i Grupy oraz stabilizacja kadry menedżerskiej dzięki wzbogaceniu pakietu wynagradzania o element długoterminowy zachowujący wartość zarówno w okresie dekonjunkury jak i koniunkury na rynku.

Uczestnicy programu to:

- Członkowie zarządów kluczowych spółek zależnych Grupy BRE Banku,
- Dyrektorzy Banku,
- przedstawiciele kluczowej kadry.

Są to osoby odpowiedzialne za podejmowanie decyzji, które w istotny sposób wpływają na realizację strategii określonej przez Zarząd Banku, wyniki Grupy, trwałość i bezpieczeństwo prowadzenia biznesu oraz rozwój i tworzenie wartości dodanej organizacji.

W ramach Programu Osoby Uprawnione będą mogły objąć do 700.000 akcji. Realizacja programu będzie rozłożona na 10 lat (2009-2019).

W roku 2010 Zarząd Banku podjął decyzję o rozpoczęciu realizacji programu zatwierdzając listę osób uczestniczących w programie w odniesieniu do Transzy III. Uprawnienia z dwóch pierwszych Transz będą mogły być przyznane w przyszłych latach realizacji programu. W ramach III Transzy przyznano 12.650 opcji, które umożliwią nabycie akcji Banku po cenie emisyjnej równej 4 zł. Realizacja uprawnień z III Transzy będzie mogła

nastąpić po spełnieniu określonych warunków dotyczących nabycia uprawnień, w terminie od 1 maja 2012 roku do 31 grudnia 2019 roku. Warunki nabycia uprawnień dotyczą pozostawania w stosunku pracy przez okres trwania Transzy, uzyskania określonego przez Zarząd współczynnika ekonomicznego dla Grupy BRE Banku SA oraz uzyskania określonej oceny rocznej przez uczestnika programu w każdym roku Transzy.

Wartość godziwa przyznanych opcji została określona na dzień 23 sierpnia 2010 roku przy użyciu symulacji Monte-Carlo i wyniosła 245,9 zł. Na wybór przyjętego do wyceny modelu istotny wpływ miały warunki programu, w szczególności jego czas trwania oraz dowolność w określeniu terminu realizacji opcji przez uczestnika po nabyciu uprawnień. Zmienność akcji BRE Banku została wyznaczona na podstawie historycznej zmienności akcji za okres adekwatny do długości trwania programu poprzedzający jego rozpoczęcie (dane z okresu 12 kwietnia 2001 roku - 23 sierpnia 2010 roku). Do jej zmierzenia wykorzystano odchylenia standardowe dziennych zmian cen akcji w ciągu ustalonego okresu. Ponadto w obliczeniach zastosowano krzywą rentowności wyznaczoną na podstawie stóp zerokuponowych uzyskaną na datę wyceny.

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie opcji na akcje oraz średnie ważone ceny wykonania opcji w odniesieniu do programu motywacyjnego dla kluczowej kadry Grupy BRE Banku z 2008 roku.

	31.12.2010		31.12.2009	
	Liczba opcji	Średnia ważona cena wykonania (w zł)	Liczba opcji	Średnia ważona cena wykonania (w zł)
Występujące na początek okresu	-	-	-	-
Przyznane w danym okresie	12 650	4	-	-
Umrzone w danym okresie	-	-	-	-
Wykonane w danym okresie	-	-	-	-
Wygaste w danym okresie	-	-	-	-
Występujące na koniec okresu	12 650	4	-	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu	-	-	-	-

Opcje występujące na koniec 2010 roku wygasają 31 grudnia 2019 roku.

Poniższa tabela przedstawia zmiany stanu pozostałych kapitałów rezerwowych powstałych w związku z opisanymi powyżej programami motywacyjnymi.

	31.12.2010	31.12.2009
Prorgamy motywacyjne		
Stan na początek okresu	8 442	12 113
- wartość świadczonych usług (Nota 11)	6 275	(3 671)
- rozliczenie zrealizowanych opcji	(3 926)	-
Stan na koniec okresu	10 791	8 442

Program motywacyjny dla Zarządu Banku, w części odnoszącej się do akcji Commerzbanku nie ma wpływu na stan pozostałych kapitałów rezerwowych, jako że jego koszt jest księgowany w rachunku zysków i strat w korespondencji z zobowiązaniami. Wartość świadczonych usług przypadających na tę część programu wyniosła 1 738 tys. zł w 2010 roku (31 grudnia 2009 r.: 597 tys. zł)(Nota 11). Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość zobowiązania z tytułu tego programu wyniosła 2 925 tys. zł (31 grudnia 2009 r.: 2 814 tys. zł).

41. Inne pozycje kapitału własnego

	31.12.2010	31.12.2009
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	50	3 017
Niezrealizowane zyski (dodatnie różnice kursowe)	19 264	33 859
Niezrealizowane straty (ujemne różnice kursowe)	(19 214)	(30 842)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	61 096	(116 907)
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych	3 033	5 547
Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych	(44 012)	(174 977)
Niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych	118 582	41 974
Podatek odroczony	(16 507)	10 549
Inne pozycje kapitału własnego razem	61 146	(113 890)

Wzrost wyceny portfela dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży w 2010 roku w stosunku do wyceny na koniec 2009 roku był związany przede wszystkim ze wzrostem wartości posiadanych przez Bank zmiennokuponowych papierów skarbowych w skutek zmniejszenia się premi za ryzyko polskie w ocenie inwestorów. Kolejnym czynnikiem wzrostu wyceny była pozytywna wycena obligacji o stałym kuponie będących w portfelu. Bank na koniec 2009 roku posiadał pozytywną wycenę bonów skarbowych, których wykup nastąpił w 2010 roku. Zmniejszenie dodatniej wyceny bonów skarbowych w innych pozycjach kapitału własnego na skutek ich wykupu został skompensowany przez pozytywną wycenę obligacji zerokuponowych posiadanych w portfelu na koniec 2010 roku.

W 2010 roku w innych pozycjach kapitału własnego została ujęta kwota wyceny netto akcji PZU SA w wysokości 61 553 tys. zł.

42. Dywidenda na akcję

W dniu 28 lutego 2011 roku Zarząd BRE Banku SA podjął uchwałę o przedłożeniu do rozpatrzenia przez XXIV Zwyczajne Walne Zgromadzenie wniosku o nie wypłacaniu dywidendy dla akcjonariuszy za rok 2010. Wniosek Zarządu zostanie przedłożony do oceny Radzie Nadzorczej Banku.

43. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	31.12.2010	31.12.2009
Kasa, operacje z bankiem centralnym (Nota 17)	2 359 912	3 786 765
Weksle uprawnione do redyskonta w banku centralnym	3 686	9 134
Należności od banków (Nota 19)	1 134 285	1 635 371
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu (Nota 20)	2 307 933	1 306 698
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (Nota 23)	-	129 912
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	5 805 816	6 867 880

44. Transakcje z podmiotami powiązanymi

BRE Bank SA jest jednostką dominującą Grupy BRE Banku SA, a Commerzbank AG jest jednostką dominującą najwyższego szczebla. Bezpośrednią jednostką dominującą wobec BRE Banku SA jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, spółka w 100% zależna od Commerzbank AG.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanymi były transakcjami typowymi i rutynowymi, zawartymi na warunkach rynkowych, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez Bank. Transakcje z podmiotami powiązanymi przeprowadzone w ramach zwykłej działalności operacyjnej obejmują kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych.

Najważniejsze transakcje zawarte ze spółkami powiązanymi w 2010 roku:

- W dniu 27 stycznia 2010 roku pomiędzy BRE Bankiem SA i Commerzbankiem AG, zostały zawarte trzy umowy kredytowe o łącznej wartości 1 554 010 tys. zł. Na mocy największej z nich Bank otrzymał pożyczkę w wysokości 350 000 tys. CHF (równowartość 972 370 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 27 stycznia 2010 roku) z przeznaczeniem na zaspokojenie ogólnych potrzeb finansowych Banku.
- W dniu 29 kwietnia 2010 roku BRE Bank zawarł z Commerzbank AG zobowiązującą umowę sprzedaży przedsiębiorstwa bankowego Commerzbank AG SA Oddział w Polsce (dawny Oddział Dresdner Banku AG w Polsce). Informacje o umowie i jej realizacji zostały zaprezentowane w Nocie 45.

Grupa BRE Banku SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2010 rok

(w tys. zł)

We wszystkich prezentowanych okresach nie wystąpiły transakcje wzajemne z bezpośrednią jednostką dominującą BRE Banku.

Wartości transakcji, tj.: salda aktywów i zobowiązań oraz związane z nimi koszty i przychody według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawiają poniższe zestawienia.

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi (w tys. zł) na dzień 31 grudnia 2010 r.

L.p.		Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Rachunek zysków i strat						Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	
		Aktywa	Zobowiązania	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Koszty z tytułu prowizji	Pozostałe przychody operacyjne	Ogólne koszty administracyjne amortyzacja i pozostałe koszty operacyjne	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane
Jednostki zależne nie konsolidowane z uwagi na brak istotności											
1	AMBRESA Sp. z o.o.	-	593	-	(12)	2	-	-	-	-	-
2	BRE Corporate Finance SA	-	3 425	-	(28)	34	-	-	-	1 828	-
3	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	-	12 693	-	(213)	1	-	-	-	-	-
4	BRE Systems Sp. z o.o.	-	106	21	(2)	12	-	-	-	-	-
5	Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	60 978	118	5 801	-	3	-	-	-	-	-
Grupa Jednostki Dominującej Najwyższego Szczebla											
	Grupa Kapitałowa Commerzbank AG	224 012	26 368 332	9 947	(399 314)	-	-	6 367	(20 768)	748 003	809 258

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi (w tys. zł) na dzień 31 grudnia 2009 r.

Dane niezobowiązujące dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi (w tys. zł) na dzień 31 grudnia 2009 r.											
L.p.		Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Rachunek zysków i strat						Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	
		Aktywa	Zobowiązania	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Koszty z tytułu prowizji	Pozostałe przychody operacyjne	Ogólne koszty administracyjne amortyzacja i pozostałe koszty operacyjne	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane
Jednostki zależne nie konsolidowane z uwagi na brak istotności											
1	AMBRESA Sp. z o.o.	-	688	-	-	2	-	-	-	-	-
2	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	-	775	-	(3)	1	-	-	-	-	-
3	BRE Systems Sp. z o.o.	-	2 469	17	(2)	30	-	-	-	1 000	-
Grupa Jednostki Dominującej Najwyższego Szczebla											
	Grupa Kapitałowa Commerzbank AG	311 900	23 420 712	13 019	(466 647)	-	-	58	(17 288)	782 779	171 656

Grupa świadczy na rzecz kluczowego personelu kierowniczego Banku, członków Rady Nadzorczej Banku oraz bliskich członków rodzin tych osób standardowe usługi finansowe obejmujące, m.in., prowadzenie rachunków bankowych, przyjmowanie depozytów, udzielanie kredytów i inne usługi finansowe. Zdaniem Banku, transakcje te są zawierane na warunkach rynkowych.

Zgodnie z ustawą Prawo bankowe udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia Członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, osobom zajmującym kierownicze stanowiska w Banku jak również podmiotom powiązanym z nimi kapitałowo lub organizacyjnie, następuje na podstawie Regulaminów uchwalonych przez Radę Nadzorczą BRE Banku S.A.

Regulaminy określają szczegółowe zasady oraz limity zadłużenia z tytułu udzielonych kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń w stosunku do wyżej wymienionych osób i podmiotów, które są zgodne z przepisami wewnętrznymi Banku, określającymi kompetencje do podejmowania decyzji kredytowych, obowiązującymi dla klientów detalicznych i korporacyjnych Banku. Udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia Członkowi Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, osobie zajmującej kierownicze stanowiska w Banku jak również podmiotowi powiązanemu z nimi kapitałowo lub organizacyjnie w kwocie przekraczającej limity ustanowione przez Prawo Bankowe powoduje, że decyzja o udzieleniu takiego produktu jest podejmowana w formie uchwały Zarządu i uchwały Rady Nadzorczej.

Warunki takich kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń, w tym zwłaszcza w odniesieniu do oprocentowania oraz prowizji i opłat, nie mogą być korzystniejsze od warunków stosowanych przez Bank odpowiednio dla klientów detalicznych lub korporacyjnych.

Poniższa tabela przedstawia wartości transakcji Banku i spółek Grupy BRE Banku z Członkami Zarządu Banku oraz kluczowym personelem kierowniczym Grupy.

(w tys. zł)	Członkowie organu zarządzającego Banku i kluczowy personel kierowniczy		Członkowie organu zarządzającego i kluczowy personel kierowniczy pozostałych Spółek Grupy	
Stan na koniec okresu	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009
Kredyty udzielone	6 318	4 262	394	596
Depozyty otrzymane	12 676	18 146	382	749
Koszty z tytułu odsetek od depozytów	(379)	(451)	-	(19)
Przychody z tytułu odsetek, opłat i prowizji (związane z kredytami i depozytami)	75	92	-	1
Wynagrodzenie Członków organu zarządzającego i kluczowego personelu kierowniczego	27 330	31 460	27 471	33 845

Poniższa tabela przedstawia wartości transakcji Banku z Członkami Rady Nadzorczej Banku.

(w tys. zł)	Członkowie Rady Nadzorczej BRE Banku	
	31.12.2010	31.12.2009
Stan na koniec okresu		
Kredyty udzielone	82	79
Depozyty otrzymane	591	896
Koszty z tytułu odsetek od depozytów	(18)	(22)
Przychody z tytułu odsetek, opłat i prowizji (związane z kredytami i depozytami)	12	10

W 2010 roku i w 2009 roku nie utworzono rezerw w związku z kredytami udzielonymi podmiotom powiązanym.

Wynagrodzenie Członków Zarządu Banku

Zarząd BRE Banku pracuje w siedmioosobowym składzie, który na koniec 2010 roku przedstawiał się następująco:

1. Cezary Stypułkowski - Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny Banku,
2. Karin Katerbau - Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Finansów,
3. Wiesław Thor - Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem,
4. Przemysław Gdański - Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Korporacyjnej,
5. Hans-Dieter Kemler - Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Inwestycyjnej,
6. Jarosław Mastalerz - Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Detalicznej,
7. Christian Rhino - Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Operacji i Informatyki.

W dniu 2 sierpnia 2010 roku, zgodnie z § 23 Statutu Banku, Rada Nadzorcza BRE Banku odwołała Pana Mariusza Grendowicza ze składu Zarządu BRE Banku SA ze stanowiska Prezesa Zarządu BRE Banku SA.

W związku z powyższym, ze skutkiem na dzień 1 października 2010 roku, Rada Nadzorcza powołała Pana Cezarego Stypułkowskiego do Zarządu BRE Banku SA na stanowisko Prezesa Zarządu. Objęcie przez Pana Cezarego Stypułkowskiego funkcji Prezesa Zarządu zostało uwarunkowane wydaniem przez Komisję Nadzoru Finansowego odpowiedniej zgody w tym względzie.

Z dniem 1 października 2010 roku Rada Nadzorcza BRE Banku powierzyła Panu Cezaremu Stypułkowskiemu, Członkowi Zarządu Banku, pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu Banku.

W dniu 27 października 2010 roku Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na powołanie Pana Cezarego Stypułkowskiego na Prezesa Zarządu BRE Banku SA.

Od dnia 2 sierpnia 2010 roku do dnia 1 października 2010 roku obowiązki Prezesa Zarządu były czasowo wykonywane przez Wiceprezesa Zarządu, Pana Wiesława Thora.

Poniżej przedstawiono informacje o wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści wypłaconych i należnych Członkom Zarządu Banku, którzy pełnili swoje funkcje na koniec 2010 roku, według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku:

		Wynagrodzenie wypłacone w 2010 roku (w zł)			
		Wynagrodzenie zasadnicze	Pozostałe korzyści	Bonus za 2009 rok	Rozliczenie gotówkowe programu motywacyjnego opartego na akcjach Commerzbanku*
1.	Cezary Stypułkowski	494 529	4 916	-	-
2.	Karin Katerbau	1 500 000	88 200	250 000	80 623
3.	Wiesław Thor	1 500 464	151 106	250 000	311 716
4.	Przemysław Gdański	1 200 000	123 346	150 000	-
5.	Hans-Dieter Kemler	1 200 000	306 917	117 260	-
6.	Jarosław Mastalerz	1 200 238	123 535	200 000	314 429
7.	Christian Rhino	1 200 000	130 718	200 000	200 191
Razem		8 295 231	928 738	1 167 260	906 959

* Rozliczenie dotyczy programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku z 2008 roku w części opartej na akcjach Commerzbanku. W roku 2010 uprawnieni Członkowie Zarządu otrzymali ekwiwalent pieniężny za akcje Commerzbanku w ramach rozliczenia pierwszej transzy programu motywacyjnego za rok 2008.

Wynagrodzenia byłych Członków Zarządu wypłacone w 2010 roku.

	Wynagrodzenie wypłacone w 2010 roku (w zł)			
	Wynagrodzenie zasadnicze	Pozostałe korzyści, odprawy i odszkodowania	Bonus za 2009 rok	Rozliczenie gotówkowe programu motywacyjnego opartego na akcjach Commerzbanku*
Wynagrodzenia byłych Członków Zarządu, którzy przestali pełnić swoje funkcje w 2010 roku				
1. Mariusz Grendowicz	1 179 409	4 524 961	225 000	151 205
Wynagrodzenia byłych Członków Zarządu, którzy przestali pełnić swoje funkcje w 2008 roku				
1. Andre Carls	-	-	-	112 093
Razem	1 179 409	4 524 961	225 000	263 298

* Rozliczenie dotyczy programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku z 2008 roku w części opartej na akcjach Commerzbanku. W roku 2010 uprawnieni byli Członkowie Zarządu otrzymali ekwiwalent pieniężny za akcje Commerzbanku w ramach rozliczenia pierwszej transzy programu motywacyjnego za rok 2008.

Wynagrodzenia wypłacone Członkom Zarządu w 2009 roku.

Lp.		Wynagrodzenie wypłacone w 2009 roku (w zł)		
		Wynagrodzenie zasadnicze	Pozostałe korzyści	Bonus za 2008 rok
1.	Mariusz Grendowicz	1 800 000	236 696	2 400 000
2.	Karin Katerbau	1 275 000	208 751	223 068
3.	Wiesław Thor	1 508 186	148 430	862 500
4.	Przemysław Gdański	1 200 000	143 661	1 000 000
5.	Hans-Dieter Kemler	569 565	760 098	-
6.	Jarosław Mastalerz	1 200 000	167 408	870 000
7.	Christian Rhino	1 200 000	101 878	553 890
	Razem	8 752 751	1 766 922	5 909 458

Wynagrodzenia byłych Członków Zarządu wypłacone w 2009 roku.

	Wynagrodzenie wypłacone w 2009 roku (w zł)		
	Wynagrodzenie zasadnicze	Pozostałe korzyści	Bonus za 2008 rok
Wynagrodzenia byłych Członków Zarządu, którzy przestali pełnić swoje funkcje w 2009 roku			
1. Bernd Loewen	600 000	71 043	1 270 000
Wynagrodzenia byłych Członków Zarządu, którzy przestali pełnić swoje funkcje w 2008 roku			
1. Andre Carls	-	-	310 146
2. Sławomir Lachowski	-	1 225 337	-
3. Janusz Wojtas	-	726 168	-
4. Rainer Ottenstein	-	-	600 000
Razem	600 000	2 022 548	2 180 146

Ponadto, w związku z faktem wyłączenia z podstawy do wyliczenia bonusu za 2008 rok efektów transakcji jednorazowej, Członkowie Zarządu, Pani Karin Katerbau oraz Pan Christian Rhino, zawarli dodatkowe porozumienia z Bankiem. Porozumienia te przewidują wypłatę dodatkowej kwoty w gotówce oraz przekazanie dodatkowych akcji BRE Banku i Commerzbanku w przypadku odwołania pracownika z funkcji Członka Zarządu w dniu lub przed 16 marca 2012 roku z uwagi na zmiany właścicielskie w Grupie Commerzbanku, które teoretycznie mogłyby spowodować wyłączenie Banku z Grupy Commerzbanku (tzn. 50% lub więcej praw głosu na Walnym Zgromadzeniu zostałyby przeniesione poza Grupę Commerzbanku). W przypadku zajścia takiego hipotetycznego zdarzenia Pani Karin Katerbau przysługiwałaby dodatkowa płatność w gotówce wynosząca 96 987 zł oraz dodatkowe 1 534 akcje BRE Banku i 4 263 akcje Commerzbanku, natomiast Panu Christianowi Rhino przysługiwałaby dodatkowa płatność w gotówce wynosząca 240 822 zł oraz dodatkowe 3 807 akcji BRE Banku i 10 586 akcji Commerzbanku.

W obu powyżej opisanych przypadkach, w zamian za akcje BRE Banku i Commerzbanku Bank może wypłacić pracownikowi rekompensatę w gotówce. Rekompensata pieniężna powinna być wyliczona na podstawie rynkowych cen akcji BRE Banku na GPW oraz akcji Commerzbanku na giełdzie Xetra we Frankfurcie na dzień przed datą dokonania stosownej wypłaty.

Członkowie Zarządu, Panowie Wiesław Thor i Jarosław Mastalerz, negocjują analogiczne porozumienia z Bankiem.

W 2010 roku Panu Mariuszowi Grendowiczowi, pełniącemu funkcję Prezesa Banku do 2 sierpnia 2010 roku, została wypłacona rekompensata w wysokości 794 736 zł oraz przyznano dodatkowe prawo do nabycia 6 527 obligacji BRE Banku z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji, z tytułu rozliczenia bonusu za 2008 rok. Obligacje te zostały nabyte a następnie zamienione na akcje Banku w listopadzie 2010 roku.

Łączne kwoty wynagrodzeń Członków Zarządu Banku obejmują: wynagrodzenia zasadnicze, nagrody, odprawy z tytułu rozwiązania umowy o pracę, odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji, koszty polis i koszty mieszkań.

Wymienione wyżej świadczenia mają charakter krótkoterminowy.

Zgodnie z obowiązującym w Banku systemem wynagrodzeń, Członkom Zarządu Banku może przysługiwać bonus za rok 2010, który byłby wypłacony w roku 2011. Ostateczną decyzję na temat wysokości tego bonusu podejmie Komisja Prezydialna Rady Nadzorczej Banku do dnia 30 marca 2011 roku.

W 2010 roku i w 2009 roku Członkowie Zarządu BRE Banku SA nie uzyskali wynagrodzenia z tytułu zasiadania w zarządach i radach nadzorczych spółek powiązanych.

Łączna kwota wynagrodzeń otrzymanych przez Członków Zarządu Banku pełniących funkcje w 2010 roku wyniosła 17 378 763 zł (2009: 18 370 174 zł).

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej BRE Banku SA na koniec 2010 roku przedstawiał się następująco:

1. Maciej Leśny - Przewodniczący Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komisji Prezydialnej, Członek Komisji ds. Ryzyka, Członek Komisji ds. Audytu,
2. Andre Carls - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Członek Komisji Prezydialnej, Członek Komisji ds. Ryzyka, Członek Komisji ds. Audytu,
3. Sascha Klaus - Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komisji ds. Ryzyka, Członek Komisji Prezydialnej,
4. Martin Zielke - Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komisji ds. Audytu,
5. Jan Szomburg - Członek Rady Nadzorczej, Członek Komisji Prezydialnej, Członek Komisji ds. Audytu,
6. Waldemar Stawski - Członek Rady Nadzorczej, Członek Komisji ds. Ryzyka,
7. Achim Kassow - Członek Rady Nadzorczej,
8. Teresa Mokrysz - Członek Rady Nadzorczej,
9. Marek Wierzbowski - Członek Rady Nadzorczej,
10. Stefan Schmittmann - Członek Rady Nadzorczej.

W związku z rezygnacją Pana Michaela Schmidta z dniem 31 marca 2010 roku z funkcji Członka Rady Nadzorczej, Przewodniczącego Komisji ds. Ryzyka oraz Członka Komisji Prezydialnej, Rada Nadzorcza powołała na jego miejsce Pana Saschę Klause z dniem 1 kwietnia 2010 roku.

Poniżej przedstawiono informacje o wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści wypłaconych Członkom Rady Nadzorczej Banku, według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku:

	Wynagrodzenie wypłacone w 2010 roku (w zł)	Wynagrodzenie wypłacone w 2009 roku (w zł)
1. Maciej Leśny	318 557	315 000
2. Andre Carls	273 000	273 000
3. Sascha Klaus	173 250	-
4. Martin Zielke	198 000	198 000
5. Jan Szomburg	234 557	231 000
6. Achim Kassow	132 000	181 500
7. Waldemar Stawski	201 557	198 000
8. Teresa Mokrysz	134 927	132 000
9. Marek Wierzbowski	132 000	132 000
10. Stefan Schmittmann	-	-
Michael Schmid*	57 750	206 250
Razem	1 855 598	1 866 750

* Pan Michael Schmid złożył z dniem 31 marca 2010 roku rezygnację z pełnionej funkcji.

Zgodnie z brzmieniem par. 11 litera j) Statutu BRE Banku SA, Walne Zgromadzenie ustala w formie uchwały zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej. W odniesieniu do wynagrodzeń członków Zarządu kompetencje w tym względzie posiada Rada Nadzorcza (par. 22 ust. 1 lit. e) Statutu BRE Banku SA).

Informacje o stanie posiadania akcji Banku przez osoby zarządzające i nadzorujące

Na dzień 31 grudnia 2010 roku akcje Banku posiadało dwóch Członków Zarządu Banku: Wiceprezes, Pani Karin Katerbau - 1 176 sztuk oraz Członek Zarządu, Pan Christian Rhino - 2 919 sztuk.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku Członkowie Zarządu Banku nie posiadali akcji Banku.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku akcje Banku posiadał jeden Członek Rady Nadzorczej BRE Banku, Pan Andre Carls - 1 635 sztuk.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku pozostali Członkowie Rady Nadzorczej Banku nie posiadali akcji Banku.

45. Przejęcie i zbycie

W dniu 29 kwietnia 2010 roku BRE Bank zawarł z Commerzbank AG zobowiązującą umowę sprzedaży przedsiębiorstwa bankowego Commerzbank AG SA Oddział w Polsce (dawny Oddział Dresdner Banku AG w Polsce) (Oddział). Sprzedaż nastąpiła w dniu 9 listopada 2010 roku. W tym samym dniu własność przedsiębiorstwa bankowego Oddziału została przeniesiona na Bank. Cena sprzedaży Oddziału wyniosła 10 000 tys. zł i opierała się o wycenę dokonaną przez niezależny podmiot. Transakcja została rozliczona i ujęta jako nabycie aktywów.

46. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, z którym BRE Bank SA zawarł umowę, jest PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Umowa o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego BRE Banku SA i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy BRE Banku SA została zawarta w dniu 4 lipca 2008 roku.

Łączna wysokość wynagrodzenia PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z tytułu badania i przeglądu sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego BRE Banku SA wyniosła w 2010 roku 3 029 tys. zł (2009: 2 919 tys. zł).

Łączna wysokość pozostałego wynagrodzenia wypłaconego PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z tytułu świadczenia innych usług na rzecz BRE Banku SA wyniosła w 2010 roku 2 351 tys. zł (2009: 781 tys. zł).

47. Współczynnik wypłacalności / adekwatność kapitałowa

Jedno z głównych zadań zarządzania bilansem bankowym polega na zapewnieniu odpowiedniego poziomu kapitału. W ramach polityki zarządzania kapitałem Grupy, BRE Bank tworzy ramy i wytyczne dla jak najbardziej efektywnego planowania i wykorzystania bazy kapitałowej, które są:

- zgodne z obowiązującymi przepisami zewnętrznymi oraz regulacjami wewnętrznymi Grupy,
- zabezpieczeniem kontynuacji realizacji celów finansowych zapewniających odpowiedni poziom zwrotu dla akcjonariuszy,
- zapewnieniem utrzymania silnej bazy kapitałowej będącej podstawą wsparcia dla rozwoju biznesu.

Polityka zarządzania kapitałem w BRE Banku opiera się o dwa podstawowe filary:

1. Utrzymanie optymalnego poziomu i struktury funduszy własnych, przy wykorzystaniu dostępnych metod i środków (zatrzymanie zysku netto, pożyczka podporządkowana, emisja akcji, itd.);
2. Efektywne wykorzystanie istniejącego kapitału między innymi poprzez zastosowanie systemu mierników efektywności wykorzystania kapitału, ograniczenie działalności nie przynoszącej oczekiwanej stopy zwrotu, rozwój produktów o niższej absorpcji kapitału.

Efektywne wykorzystanie kapitału jest więc integralną częścią polityki zarządzania kapitałem zorientowanej na osiągnięcie optymalnej stopy zwrotu z kapitału i dzięki temu stworzenia stabilnych podstaw zasilania bazy kapitałowej w przyszłych okresach, co pozwoli na utrzymanie współczynnika wypłacalności na poziomie co najmniej wymaganym przez instytucję nadzorującą (Komisja Nadzoru Finansowego - „KNF”). Współczynnik wypłacalności, skalkulowany jako iloraz funduszy własnych i całkowitego wymogu kapitałowego przemnożonego przez 12,5, powinien wynosić co najmniej 8%.

Na fundusze własne składają się:

- fundusze podstawowe obejmujące:
 - fundusze zasadnicze (wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy oraz kapitał zapasowy i kapitały rezerwowe, z wyłączeniem wszelkich zobowiązań z tytułu akcji uprzywilejowanych),
 - pozycje dodatkowe funduszy podstawowych (fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej, niepodzielony zysk z lat ubiegłych, zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto

bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów, inne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej określone przez KNF),

- pozycje pomniejszające fundusze podstawowe - akcje własne posiadane przez Grupę, wycenione według wartości bilansowej, pomniejszone o odpisy spowodowane utratą ich wartości, wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej, strata z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania, strata netto bieżącego okresu, inne pomniejszenia funduszy podstawowych Grupy określone przez KNF (w tym: brakująca kwota rezerw na ryzyko związane z działalnością Grupy, kwota ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych),
- fundusze uzupełniające obejmujące:
 - fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych - utworzony na podstawie odrębnych przepisów,
 - pozycje bilansowe, o zaliczeniu których decyduje KNF (w tym zobowiązania podporządkowane, zobowiązania z tytułu papierów wartościowych o nieokreślonym terminie wymagalności oraz inne instrumenty o podobnym charakterze),
 - pozycje określone przez KNF w celu bezpiecznego prowadzenia działalności bankowej i prawidłowego zarządzania ryzykiem w Grupie,
 - pomniejszenia funduszy uzupełniających, określone przez KNF.

Grupa dostosowuje wielkość funduszy własnych do poziomu i rodzaju ryzyka, na jaki jest narażony oraz do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. W tym celu Bank opracował i wdrożył proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego - tzw. proces ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). Proces ten ma służyć utrzymaniu funduszy własnych na poziomie adekwatnym do profilu i poziomu ryzyka działalności Grupy w celu zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania Grupy Kapitałowej BRE Banku SA.

Kapitał wewnętrzny to szacowana przez Grupę wielkość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy, w tym tzw. ryzyk trwale istotnych, oraz pozostałych istotnych ryzyk o charakterze trudno mierzalnym. Ryzyka trwale istotne pokrywane są kapitałem ekonomicznym a pozostałe istotne ryzyka - kapitałem na pokrycie istotnych ryzyk trudno mierzalnych.

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w Grupie Kapitałowej BRE Banku SA przebiega w sposób ciągły i jest oparty na następujących elementach realizowanych przez jednostki organizacyjne Banku:

- identyfikacja i określenie istotności ryzyk występujących w działalności Grupy,
- kalkulacja kapitału na pokrycie poszczególnych ryzyk uznanych za istotne,
- agregacja kapitału na pokrycie ryzyk,
- alokacja kapitału na linie biznesowe i spółki grupy,
- monitoring polegający na stałej identyfikacji ryzyk występujących w działalności Grupy Kapitałowej BRE Banku SA, jak również na analizie poziomu konsumpcji kapitału w zakresie ryzyk uznanych za istotne.

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego podlega zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą Banku.

Całkowity wymóg kapitałowy obejmuje łączny wymóg kapitałowy:

- z tytułu ryzyka kredytowego,
- z tytułu ryzyka rynkowego: obejmujący łączny wymóg z tytułu ryzyka walutowego, ryzyka cen towarów, ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych, ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych, ryzyka ogólnego stóp procentowych,
- z tytułu ryzyka rozliczenia, dostawy oraz ryzyka kredytowego kontrahenta,
- z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań,
- z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej,
- z tytułu ryzyka operacyjnego.

Kalkulacji współczynnika wypłacalności i funduszy własnych Grupy dokonuje się w oparciu o następujące przepisy:

- Ustawa Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.),
- Uchwała nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. (Dz Urz. KNF z 2010 r. Nr 8 poz. 11) z późniejszymi zmianami,
- Uchwała nr 367/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 12 października 2010 r. (Dz Urz. KNF z 2010 r. Nr 8 poz. 36),
- Uchwała nr 382/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. (Dz Urz. KNF z 2008 r. Nr 8 poz. 36),

Grupa BRE Banku SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2010 rok

(w tys. zł)

- Uchwała nr 383/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. (Dz Urz. KNF z 2008 r. Nr 8 poz. 37),
- Uchwała nr 384/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. (Dz Urz. KNF z 2008 r. Nr 8 poz. 38),
- Uchwała nr 387/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. (Dz Urz. KNF z 2008 r. Nr 8 poz. 41).

Współczynnik wypłacalności Grupy BRE Banku na dzień 31 grudnia 2010 roku ukształtował się na poziomie 15,90%.

Grupa podlega pełnej kalkulacji wymogów kapitałowych ze względu na znaczącą skalę działalności handlowej. Całkowity wymóg kapitałowy Grupy na dzień 31 grudnia 2010 roku wyniósł 4 513 324 tys. zł, w tym wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego stanowił 4 063 810 tys. zł (31 grudnia 2009 r. odpowiednio: 4 356 859 tys. zł i 3 886 092 tys. zł).

W związku z faktem, że suma wymogów kapitałowych Grupy BRE Banku wyznaczonych zgodnie z Uchwałą nr 76/2010 jest większa niż kapitał wewnętrzny wyliczony dla Grupy na podstawie Uchwały nr 383/2008, na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa utrzymuje fundusze własne na poziomie nie niższym niż całkowity wymóg kapitałowy kalkulowany zgodnie z Uchwałą nr 76/2010.

Adekwatność kapitałowa	31.12.2010	31.12.2009
Fundusze własne:		
- Kapitał akcyjny	168 347	118 764
- Kapitał zapasowy	3 323 465	1 402 919
- Kapitał rezerwowy	2 714 743	2 583 466
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych i finansowych dostępnych do sprzedaży	53 330	(156 991)
- Zysk bieżącego okresu	-	10 608
- Korekta funduszy o akcje i udziały w jednostkach finansowych	(34 805)	(32 312)
- Korekta funduszy o dodatkowe powiększenia	167 982	150 967
- Korekta funduszy o wartości niematerialne	(427 837)	(441 372)
- Zobowiązania podporządkowane	3 005 705	2 627 795
I. Fundusze własne razem	8 970 930	6 263 844
Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem:		
- o stopie ryzyka 20%	847 877	477 435
- o stopie ryzyka 35%	550 997	466 126
- o stopie ryzyka 50%	750 221	1 257 266
- o stopie ryzyka 75%	25 060 871	22 161 503
- o stopie ryzyka 100%	23 816 226	24 392 772
- o stopie ryzyka 150%	308 571	444 874
II. Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem razem	51 334 763	49 199 976
III. Ryzyko kredytowe	4 063 810	3 886 092
IV. Ryzyko walutowe	629	432
V. Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	284	1 069
VI. Ryzyko szczególne cen instrumentów dłużnych	10 081	24 675
VII. Ryzyko ogólne stóp procentowych	20 833	19 969
VIII. Ryzyko rozliczenia, dostawy oraz ryzyko kredytowe kontrahenta	42 971	49 906
IX. Ryzyko cen towarów	-	-
X. Ryzyko operacyjne	374 716	374 716
XI. Całkowity wymóg kapitałowy	4 513 324	4 356 859
XII. Współczynnik wypłacalności (%)	15,90%	11,50%

48. Zdarzenia po dniu bilansowym

- W dniu 31 stycznia 2011 roku, na podstawie umowy zawartej w dniu 26 stycznia 2011 roku pomiędzy spółką BRE Holding, w 100% zależną od BRE Banku SA, a spółką Commerz Real, w 100% zależną od Commerzbank AG, BRE Holding dokonał zakupu od Commerz Real 49,9% udziałów spółki BRE Leasing. Cena zakupu udziałów wyniosła 17 144 tys. EUR (równowartość 66 876 tys. zł). Po transakcji Grupa BRE Banku posiada 100% udziałów w spółce BRE Leasing.

W związku z powyższą transakcją, w dniu 27 stycznia 2011 roku, nastąpiło podwyższenie kapitałów w BRE Holding o kwotę 67 276 tys. zł, przy czym wszystkie nowe udziały w BRE Holding zostały objęte przez BRE Bank SA.

- W dniu 22 lutego 2011 roku Grupa została poinformowana przez Commerzbank AG, akcjonariusza większościowego Banku, iż w związku z trwale silną pozycją kapitałową i dochodową Grupy BRE Banku oraz zgodnie ze standardami międzynarodowymi, listy patronackie (tzw. letters of comfort) wydane dla BRE Banku i jego spółek zależnych - BRE Banku Hipotecznego i BRE Leasing - wygasną z końcem marca 2011 roku. W przekazanej Bankowi informacji Commerzbank AG potwierdził, że BRE Bank jest ważną inwestycją strategiczną Grupy Commerzbanku na jego drugim rodzimym rynku, jakim jest Europa Środkowo - Wschodnia, oraz że BRE Bank, wraz ze swoimi spółkami zależnymi, posiada finansowanie od Grupy Commerzbanku